

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Studijní program: N6208 Ekonomika a Management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Diplomová práce

LEGISLATIVNÍ PROSTŘEDÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ
ENERGIE A JEHO DOPADY NA SUBJEKTY ZAPOJENÉ
DO TOHOTO ODVĚTVÍ

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Rudolf Hrubý

Autor: Bc. Veronika Průková

2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Veronika PRŮKOVÁ**
Osobní číslo: **E11835**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Legislativní prostředí obnovitelných zdrojů energie a jeho dopady na subjekty zapojené do tohoto odvětví**
Zadávací katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat prostředí současné energetické legislativy a systém podpory výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů energie. Zhodnotit a navrhnout opatření v rámci finančních a informačních toků mezi subjekty trhu s obnovitelnými zdroji energie.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek řešeného problému
2. Analýza legislativního rámce a státních podpo
3. Analýza finančních a informačních toků mezi subjekty trhu s obnovitelnými zdroji energie
4. Průzkum dopadů změn energetické legislativy na vykupujícího obchodníka formou řízeného rozhovoru
5. Návrhy a opatření

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metody. 4. Vlastní práce. 5. Vlastní návrhy a opatření. 6. Závěr. 7. Seznam literatury.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

CENEK, Miroslav. Obnovitelné zdroje energie 2. vyd. Praha: FCC PUBLIC, 2001. 208 s. ISBN 80-901985-8-9.

KLOZ, Martin. Využívání obnovitelných zdrojů energie: právní předpisy s komentářem. Praha: Linde, 2007, 511 s. ISBN 978-807-2016-709.

QUASCHNING, Volker. Obnovitelné zdroje energií. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 296 s. Stavitel. ISBN 978-80-247-3250-3.

SRDEČNÝ, Karel. Obnovitelné zdroje energie: Přehled druhů a technologií. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2009, 31 s. ISBN 978-80-7212-518-0.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů.

Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Rudolf Hrubý**
Katedra práva

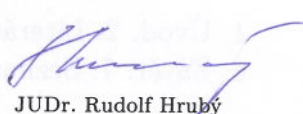
Datum zadání diplomové práce: **21. listopadu 2012**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2013**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
L.S.
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 30. srpna 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Legislativní prostředí obnovitelných zdrojů energie a jeho dopady na subjekty zapojené do tohoto odvětví vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedené v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 22. dubna 2013

.....

Bc. Veronika Průková

Poděkování

Upřímně děkuji vedoucímu diplomové práce JUDr. Rudolfu Hrubému za odborné vedení, cenné rady, připomínky, také za jeho ochotu a čas věnovaný konzultacím.

Mé velké díky patří zástupcům asociací a sdružení výrobců elektřiny z obnovitelných zdrojů, již se podíleli na rozesílání dotazníků. Jmenovitě bych chtěla poděkovat Ing. Janu Jarešovi, členu představenstva České bioplynové asociace, Robertu Turinskému, mluvčímu Svazu podnikatelů pro využití energetických zdrojů za region jižní Čechy, Jiřímu Studničkoví, mluvčímu Svazu podnikatelů pro využití energetických zdrojů za region západní Čechy, Pavle Smolové z České společnosti pro větrnou energii, Tomáši Barochovi, tajemníkovi České fotovoltaické asociace a Janu Habartovi, členu redakční rady CZ Biomu - Českého sdružení pro biomasu.

Mé poděkování bych také ráda vyjádřila account managerovi nákupu energie Zdeňce Welsarové za veškeré informace a rady v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	5
2.1. Obnovitelné zdroje energie	5
2.1.1. Solární energie	5
2.1.2. Větrná energie.....	7
2.1.3. Vodní energie.....	9
2.1.4. Biomasa	10
2.1.5. Geotermální energie.....	12
2.2. Legislativní prostředí obnovitelných zdrojů energie.....	13
2.2.1. Energetický zákon č. 458/2000 Sb.	13
2.2.2. Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů č. 180/2005 Sb.....	14
2.2.3. Vyhláška ERÚ č. 541/2005 Sb., o pravidlech trhu s elektřinou.....	15
2.2.4. Vyhláška ERÚ č. 150/2007 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích.	16
2.2.5. Vyhláška ERÚ č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.....	17
2.2.6. Směrnice 2001/77/ES, o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie	18
2.3. Trh s elektrickou energií a jeho účastníci.....	19
2.3.2. Účastníci trhu s elektřinou	20
2.3.3. Orgány státní správy	23
2.4. Výkup elektrické energie z OZE a jejich podpora	25
2.4.1. Výkupní podpora formou zeleného bonusu.....	26
2.4.2. Výkupní podpora formou povinného výkupu.....	26
2.4.3. Jiné možnosti podpory obnovitelných zdrojů energie	27
3. CÍLE A METODIKA PRÁCE.....	31

3.1. Cíle.....	31
3.2. Pracovní hypotézy.....	31
3.3. Metodika práce	32
3.3.1. Sběr primárních informací	33
4. VLASTNÍ PRÁCE	35
4.1. Vývoj a zhodnocení energetické legislativy	35
4.1.1. Legislativa OZE před rokem 2005	35
4.1.2. Legislativa OZE v letech 2005 až 2012	41
4.2. Legislativa OZE v roce 2013 a zákon 165/2012 Sb.	46
4.2.1. Nové formy podpory	46
4.2.2. Systém vyplácení podpory	50
4.2.3 Záporná hodinová cena a nesesouhlasení nabídky a poptávky.....	55
4.3. Dopady legislativních změn v oblasti OZE v roce 2013	57
4.3.1. Legislativní dopady na konkrétního obchodníka s elektřinou v roce 2013	58
4.3.2. Legislativní dopady na výrobce elektřiny z OZE.....	62
4.4. Dvourozměrné aspekty OZE	68
4.4.1. Odvod z výroby elektrické energie ze slunečního záření.....	69
4.4.2. Výkupní ceny za solární energii.....	73
5. VLASTNÍ NÁVRHY A OPATŘENÍ	76
6. ZÁVĚR.....	79
7. SUMMARY	83
8. SEZNAM LITERATURY.....	84
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	
SEZNAM GRAFŮ, SCHÉMAT A TABULEK	
SEZNAM PŘÍLOH	
PŘÍLOHY	

1. ÚVOD

Využívání energetických surovin provází lidstvo již od jeho vzniku. Pro uspokojení základních lidských potřeb bylo spalováno dřevo pro získání tepelné energie. Těžba ostatních energetických surovin dosáhla výrazného růstu v období průmyslové revoluce, kdy vynález parního stroje umožnil efektivní využívání energetických zdrojů. S rozvojem průmyslu se spotřeba energetických surovin stupňovala a společnost začala hledat odpověď na otázku, zda-li energetické suroviny, jako jsou fosilní paliva, mohou i do budoucna uspokojit energetické potřeby společnosti. Obavy plynou též z nejistoty stálých dodávek energie. Země, které mají dostatečnou surovinovou vybavenost, mohou zneužít svého energetického postavení a cíleně zamezit dodávky energie ostatním zemím. Pochyby pramenící z omezenosti energetických zdrojů zapříčinily hledání nových energetických alternativ, jimiž jsou obnovitelné zdroje energie.

Obnovitelné zdroje energie (OZE) jsou vnímány ve dvou rovinách, a to jako zdroj ekonomického růstu a také jako ekologická alternativa tradičních zdrojů energie. O ekologické alternativě OZE se začalo mluvit v souvislosti s globálním oteplováním a produkcí oxidu uhličitého při spalování fosilních paliv při výrobě elektřiny. Tento problém se dotýká veškerého obyvatelstva bez ohledu na to, kterého státu je obyvatel občanem. Všechny vlády, zejména ale evropských a amerických zemí, řeší závislost společnosti na elektrické energii. Její spotřeba neustále roste. Vlády hledají řešení v racionalizaci spotřeby elektrické energie a také ve využívání OZE. Pozitivní vliv OZE na životní prostředí není zohledněn v jejich výkupní ceně, a proto se vlády snaží podpořit OZE státními příspěvky k výkupní ceně, a tak zvýšit investiční úsilí do těchto zdrojů.

Jiný pohled nahlíží na OZE jako na možnost zdroje ekonomického růstu v oblasti produkce elektřiny. Obnovitelnost zdrojů spočívá v jejich téměř neomezené dostupnosti a stálé možnosti produkce elektrické energie. Neomezenou dostupnost spatřujeme zaprvé v možnosti jejich okamžitého čerpání. Tradičně je elektrická energie čerpána z fosilních paliv, které byly vytvářeny po mnoho let ze zbytků rostlin a živočichů bez přístupu vzduchu. Rychlost současné spotřeby převyšuje rychlost tvorby fosilních zdrojů, a tudíž očekáváme jejich úplné vyčerpání. Elektrická energie z obnovitelných zdrojů se dá získat i do jednoho měsíce, pokud pomůžeme administrativní a legislativní aspekty. Zadruhé spatřujeme dostupnost OZE v jejich plošném rozptýlení.

Oproti tradičním zdrojům, jejichž naleziště se nacházejí omezeně jen na několika místech naší planety, se dají OZE využívat téměř po celé planetě, a to také díky jejich diverzifikaci. Každý zdroj je vhodný v jiných oblastech, ale vzájemně se možnosti jejich působení nevylučují. Zatímco větrná a solární energie je závislá na počasí, vodní energie je závislá na kolísání průtoku vody v průběhu roku a energie z biomasy je závislá pouze na jejím výskytu, který se ve větší či menší míře objevuje na celé planetě.

Dostupnost OZE poskytuje další ekonomickou výhodu, jíž je pokles závislosti zemí, které nedisponují značnými zásobami fosilních paliv, na jejich dovozu. Snaha o energetickou soběstačnost měla prvopočátky již ve snaze evropských zemí kontrolovat zdroje uhlí, železné rudy a uranu. Tato snaha byla zakotvena v zakládacích smlouvách Evropského společenství, tj. ve Smlouvě o zřízení Evropského společenství uhlí a oceli a ve Smlouvě o zřízení Evropského společenství pro atomovou energii. Vývoj energetické politiky na evropském území byl a je ovlivňován jak společnou obchodní politikou, tak i environmentální politikou. Současná snaha v oblasti obchodní politiky OZE je integrace evropského energetického trhu. Tato integrace není zcela jednoduchá jako u ostatních komodit, a to z důvodu národních vlastnictví distribučních sítí a také z důvodu složitého přenosu elektrické energie na dlouhé vzdálenosti. Trend v environmentální politice Evropské unie (EU) lze udávat mnohem jednodušeji. Prostřednictvím kvót a dohod lze stanovit podíl obnovitelných zdrojů na celkové výrobě elektrické energie a také maximální množství emisí oxidu uhličitého. Tyto kvóty a dohody jsou implementovány do národních akčních plánů a národních politik.

Budoucí vývoj OZE není jednoznačný. Stále nejsme schopni využít všechny možnosti obnovitelných zdrojů, jako jsou například energie přílivu a odlivu, energie mořských vln, geotermální energie a možná mnohé další přírodní jevy, u kterých nebyla doposud objevena možnost jejich využití jako energetického zdroje. OZE nás mohou příjemně překvapit, neboť v sobě skrývají velký energetický potenciál. Další studie a výzkumy mohou vést k objevování nových energetických alternativ.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

2.1. Obnovitelné zdroje energie

Podle §2 písmene a) zákona 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů jsou OZE definovány jako *obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu.*

Jako zdroj energie chápeme určitou kvantitativně stanovenou zásobu energie. Pojem obnovitelný zdroj (OZ) se vysvětluje jako zdroj, který může být stále obnovitelně čerpán. Často se používá pojem alternativní energie nebo alternativní zdroje energie, čímž je míněna energie nebo zdroj, jež nevzniká spalováním fosilních paliv nebo štěpením jaderného paliva. OZE slouží lidem k dodávání energie, čímž dochází k uspokojování jejich potřeb, aniž by docházelo ke spotřebě fosilních paliv (Cenek, 2001).

Vzhledem k tomu, že se světová poptávka po energii zvýší o 40 % v příštích 20 letech a světová produkce ropy je nyní na svém vrcholu, je zapotřebí využívat nekonvenční a alternativní zdroje energie. Tyto zdroje by měly do budoucna řešit obavy z rostoucích cen ropy a obavy týkající se emisí skleníkových plynů a následné změny klimatu. Ekonomické, technologické a společenské přínosy OZE jsou důvodem pro rychlý nárůst globální podpory těchto zdrojů v posledních desetiletích. Na druhé straně ovšem rozvoj dalších obnovitelných zdrojů může vést ke změnám ekosystémů a roztržitému přírodních lokalit (Northrup, Wittemyer a Regan, 2013).

2.1.1. Solární energie

Transformovanou sluneční energii využívá většina technologií obnovitelných zdrojů. Jediná fotovoltaická (sluneční, solární) elektrárna (FVE) dokáže dopadající sluneční záření přeměnit přímo na elektrickou energii. K přeměně slunečního záření na elektrickou energii dochází, když fotony dopadají na křemíkový článek a svou energií ze struktury článku uvolňují elektrony. Polovodičová struktura článku zajišťuje uspořádaný pohyb elektronů, čímž vzniká stejnosměrný elektrický proud (Srdečný, 2009a).

Pokud nedojde k zastínění Slunce jiným tělesem, dopadá na Zemi stálý tok energie daný solární konstantou ve výši $1,4 \text{ kW/m}^2$. Intenzita slunečního záření je ovlivňována aktuálním počasím, mírou znečištění atmosféry, mění se polohou Slunce na obloze v průběhu dne a roku (Murtinger, Beranovský a Tomeš, 2007).

Fotovoltaika, solární panely

Francouz Alexander Edmond Becquerel v roce 1839 zjistil, že při osvětlení slunečním zářením dvou kovových desek ponořených v kyselině vzniká elektrická energie. (Krieg, 1993). V historickém vývoji FVE můžeme sledovat tři fáze, které vedly k rozvoji trhu fotovoltaických systémů. První fází bylo zásobování vesmírných sond elektrickou energií pomocí křemíkových solárních buněk. Jako důsledek ceny ropy po ropné krizi v roce 1970 byly přeneseny vesmírné fotovoltaické moduly do zemského konceptu fotovoltaických systémů. Technologie solárních panelů byla výhodná zejména pro regiony nepřipojené do rozvodné sítě, částečně i v rozvojových zemích. Třetí fází byl vynález střešních konstrukcí FVE a podpora výroby elektrické energie na základě právních předpisů (Breyer a Gerlach, 2013).

V současné době se pro fotovoltaické účely využívají články z monokrystalického, polykrystalického a amorfního křemíku. Články z monokrystalického křemíku dosahují při běžném provozu účinnosti 14 až 22%. Jejich výroba je stále nákladná. Průmyslově se zhotovují články z polykrystalického křemíku, jejichž účinnost je 12 až 14 %. Díky hromadné výrobě jejich cena klesá. Nejmodernější technologií jsou články z amorfního křemíku, který se dá nanášet na kovové i skleněné povrchy v tenkých vrstvách, díky čemuž bude umožněna výroba okenního skla transformujícího světelnou energii. Účinnost článků z amorfního křemíku nepřekračuje 5 %, avšak nízké výrobní náklady vyvažují nízkou účinnost (Kaminský a Vrtek, 1998).

Potenciál využití solární energie

Přestože v České republice množství sluneční energie během roku kolísá a největší množství sluneční energie dopadá v období, kdy je spotřeba elektrické energie nejnižší, jsou zde poměrně dobré podmínky pro využití slunečního záření. Ročně dopadá kolmo na 1 m^2 plochy 800-1250 kWh solární energie. Intenzita slunečního záření je

v jednotlivých částech České republiky odlišná a pohybuje se v rozmezí 1440-1700 h/rok. Například v horských oblastech doba slunečního záření dosahuje 1600 h a v nížinných oblastech jižní Moravy až 2000 h ročně (Musil, 2009).

Největší potenciál pro výstavbu solárních elektráren je v Severní Africe. Jedno procento využitelné plochy v Severní Africe by stačilo k pokrytí celosvětové spotřeby elektrické energie. V dnešní době je již doprava elektřiny technicky i finančně zvládnutelná. Zvážit by se však měla energetická závislost Evropy na severovýchodních státech Afriky. Na druhé straně ve většině chudých afrických zemí by mohla stavba FVE přispět k pozitivnímu ekonomickému vývoji (Quaschning, 2010).

Důležitým aspektem solární výroby je eliminace nadbytečných nákladů. U FVE odpadají personální náklady, nebo jsou minimální, neboť kontrolu může zabezpečovat sám majitel. Důležité je zvolit takového dodavatele solárních panelů, který při vývoji solární techniky zlepšil její užitnou hodnotu, tj. za co nejnižší cenu co nejvyšší účinnost (Scheer, 2004).

2.1.2. Větrná energie

Jako vítr je označována pouze horizontální složka pohybu vzduchu, který je vyvolán rotací Země a přeměnou sluneční energie na teplo. Meteorologické stanice v ČR měří rychlost a směr větru. Měření se provádí ve výšce 10 m nad hladkým povrchem s pravidelně sekaným travním porostem. Rychlost větru menší než 2,5 m/s je označována jako slabý vítr. Mírný vítr dosahuje rychlosti od 2,5 do 7,5 m/s. Rychlost větru větší než 7,5 m/s spadá do kategorie silného větru (Brož a Šourek, 2003).

Proudění vzduchu probíhá mezi místy s různou teplotou vzduchu, a to vždy z míst tlakové výše do míst tlakové níže. Energie získaná z větru roste se třetí mocninou rychlosti vzduchu. Z tohoto důvodu se při stavbě větrných elektráren používají stále vyšší stožáry, dnes až 120 m vysoké, aby bylo dosaženo potenciálu větrné energie s co největší rychlostí větru (Srdečný, 2009b).

Větrné elektrárny a parky

Lopatky větrné elektrárny mohou být ve svislé nebo vodorovné poloze. Vodorovné lopatky se často nevyužívají, neboť u nich dochází k většímu mechanickému opotřebení a zároveň kratší životnosti. Větrné elektrárny dělíme dle instalovaného výkonu na malé (do 20 kW), střední (20 až 50 kW) a velké (nad 50 kW) (Brož a Šourek, 2003).

Oproti výstavbě tepelných elektráren na uhlí nebo plyn, která trvá i více než 10 let, není výstavba větrných elektrárnám časově náročná (Srdečný, 2009a). Avšak větrné elektrárny se stejně jako vodní elektrárny potýkají s vysokou investiční náročností, dále je problematické najít pro výstavbu vhodné umístění a také větrná energie podléhá sezónním výkyvům intenzity větru. Přesto se počet nově instalovaných větrných elektráren stále zvyšuje (Belica, 2006).

Větrné parky se stávají ze tří i více elektráren. Důvodem, proč se větrné elektrárny nestavějí osamoceně, je úspora nákladů. Nižší náklady spočívají ve společném projektování, výstavbě a údržbě, dále mohou mít elektrárny společné osvětlení a signalizaci pro leteckou dopravu. Větrné parky ovšem také mají nevýhody, mezi něž patří zejména vzájemné stínění elektráren. Vzájemným stíněním celková účinnost klesá na 85 až 97 % (Quaschnig, 2010).

Potenciál využití větrné energie

Dle Quaschninga (2010) potenciál větrné energie několikrát převyšuje celosvětovou spotřebu elektrické energie. Největší větrný potenciál se nachází nad otevřeným mořem, kde nejsou žádné překážky. Optimální místa pro výstavbu větrných elektráren se nacházejí na mořských pobřežích, kde vane proud větru přímo od moře. Ve vnitrozemí se tato místa nachází na vrcholcích kopců a hor.

Rychlost větru v průběhu dne kolísá, tudíž nemůžeme předpokládat stabilní dodávku elektrické energie. Kolísání větrné energie lze vyrovnávat z jiných zdrojů, pro což je důležité předvídat pokles větrné energie, aby se pokles dal včas pokrýt. S rostoucím množstvím a rozptýlením elektráren klesá pravděpodobnost, že by na všech místech klesla rychlost větru. Větrný potenciál se mění i v průběhu roku. Nejvyšší potenciál je dosahován v zimě, kdy je zároveň největší spotřeba elektrické energie. Naopak u vodní

energie je nejvyšší potenciál na jaře, u sluneční v létě. Z tohoto důvodu se mohou tyto zdroje vzájemně doplňovat (Sequens a Holub, 2004).

2.1.3. Vodní energie

Vodní energie je přímým nositelem energie mechanické, chemické a tepelné. Mezi mechanickou energií vody řadíme mechanickou energii atmosférických srážek, ledovců, toků a moří. Atmosférické srážky jsou rozloženy nepravidelně časově i plošně a zaujímají 100 tis. km³ vody. Mechanická energie moří vzniká působením větru, přílivu a odlivu. Mechanická energie pohybujících se ledovců je obrovská, avšak její využití není možné. Hlavní využitelnou částí vodní energie je energie vodních toků ([Dušička], 2003).

Vodní energie se dá přeměnit na elektrickou energii buď přímo pomocí hamrů, vodních mlýnů a podobně, nebo nepřímo pomocí vodních turbín. Investice do vodních turbín je investičně náročná a nepříznivě zasahuje do životního prostředí. Nevýhodou využívání vodní energie je nedostatečný průtok vody na daném toku nebo sezónní kolísání průtoku vody. Počet malých vodních elektráren (MVE) je na našich tocích nízký. Většina z těchto MVE se orientuje na výrobu a dodávku elektřiny do distribuční soustavy (Belica, 2006).

Vodní elektrárny

Většina vodních elektráren využívá k výrobě elektrické energie přírodních výškových rozdílů pomocí různých technických prostředků. Průtočné vodní elektrárny se zřizují na tocích s velkým výškovým rozdílem. Pomocí hráze se vytvoří vzdutí, které zadruhuje vodu. Tím vznikne výškový rozdíl před a za elektrárnou. Vyšší hladina vody před elektrárnou stéká přes turbínu na nižší hladinu toku za elektrárnou. Akumulační vodní elektrárny jsou na hrázích vodních nádrží, které zadržují, akumulují vodu. Zadržovaná voda vytváří vysoký tlak, až 200 Barů. Tlakové přívodní potrubí přivádí vodu do strojovny, kde vodní turbína pohání generátory elektrické energie. Přečerpávací elektrárny fungují na bázi dvou výškově rozdílných nádrží. Při levném proudu je voda přečerpávána z dolní nádrže do horní. Při drahém proudu stéká voda

tlakovým potrubím přes turbínu do dolní nádrže. Dále také existují přílivové elektrárny, vlnové elektrárny a elektrárny poháněné mořskými proudy (Quaschnig, 2010).

Pokud je doba návratnosti projektu kratší než 5 let, je hodnocena jako velmi dobrá. Projekty s dobou návratnosti 5-10 let jsou hodnoceny jako dobré. U projektů s vyšší dobou návratnosti investic je vhodné zvážit jejich realizaci ([Dušička], 2003). Jelikož existuje na našem území z dřívějšího období několik vodních děl, jsou investice na jejich rekonstrukci výrazně nižší než výstavba vodní elektrárny na zelené louce (Srdečný, 2009b).

Potenciál využití vodní energie

Dostatečný hydropotenciál se nachází na menších tocích. Pro velké vodní elektrárny se v ČR nevyskytují dostatečně vhodné podmínky. Z dřívějších studií byl odhadován stav využitého hydropotenciálu na 50 %, avšak hodnota celkového potenciálu se v současnosti snižuje s ohledem na hydrologické podmínky a využitelný spád. Podnikatelský záměr by neměl být realizován, pokud je spád menší než 2 m. Z dosud nevyužívaného potenciálu tvoří spády větší než 5 m 10%, spády v rozmezí od 2 do 5 m 55 % a spády menší než 2 m zaujímají 35 % (ČEZ, 2007).

2.1.4. Biomasa

Substance biologického původu, kterou tvoří rostliny, živočichové, zbytky organického původu, organické odpady apod., se nazývá biomasa. Pro biomasu se využívají zejména rychle rostoucí dřeviny s velkým přírůstkem hmoty v prvních letech růstu. Zakládání plantáží je podporováno Ministerstvem zemědělství. Biomasu lze nejenom spalovat v centrálních kotelnách, ale také využít dalšími způsoby, např. jako obnovitelný zdroj energie, který je využíván jako palivo pro motory a kogenerační výrobu tepla a elektřiny (Šubrt, 2002).

Nejstarší způsob získávání energie je spalování biomasy v podobě kusového dřeva. Tento způsob získávání energie je dominantní v rozvojových zemích. Biomasa zahrnuje i hmotu živočišného původu či průmyslové a komunální odpady. Biomasa pro energetické účely se zpracovává spalováním, zkapalňováním, zplynováním,

alkoholovým kvašením apod. Přeměnou či zpracováním biomasy můžeme získat teplo, elektřinu a kapalná či plynná paliva (Belica, 2006).

Spalování a zplyňování biomasy, bioplyn

Existuje několik technologií přeměny biomasy na elektrickou energii. Základním procesem je termochemická přeměna zahrnující spalování a zplyňování. Dalším procesem je biochemická přeměna, tzv. mokrý proces, který zahrnuje metanové a lihové kvašení a výrobu biovodíku. Zvláštní skupinou je lisování olejů a jejich následná úprava v bionaftu a přírodní maziva (Pastorek, Kára a Jevič, 2004).

Při spalování biomasy se do spalovacího procesu přidává i jiné palivo z důvodu nízké energetické hodnoty biomasy a z důvodu vysokého a proměnlivého obsahu vody. Kombinovanou výrobou elektřiny a tepla se zpravidla vyrobí 30 % elektřiny a 60 % tepla, zbytek jsou tepelné ztráty. Zplyňování biomasy probíhá při teplotě okolo 800°C bez přístupu vzduchu (Kaminský a Vrtek, 1998). Tímto procesem se uvolňují hořlavé plynné složky, tzv. dřevoplyn. Vzniklý dřevoplyn se bez přístupu vzduchu odvádí do spalovacího prostoru, kde se spaluje již za přístupu vzduchu podobně jako ostatní plynná paliva (Alternativní zdroje energie, <http://www.alternativni-zdroje.cz/vyroba-energie-biomasa.htm>, [cit. 2012-08-28]).

Mokrý biomasa, kterou tvoří zemědělský odpad, zejména slamnatý hnůj, sláma, zbytky travin, kukuřice, bramborová nať atd., se energeticky upravuje na bioplyn (Alternativní zdroje energie, <http://www.alternativni-zdroje.cz/vyroba-energie-biomasa.htm>, [cit. 2012-08-28]). Vznik bioplynu probíhá bez přístupu vzduchu za přítomnosti různých typů bakterií. Bioplyn se často zbavuje oxidu uhličitého a dalších příměsí, aby byl získán čistý metan. Ten je výborným palivem pro spalovací motory (Murtinger a Beranovský, 2011).

Protože palivo z biomasy lze skladovat a používat dle potřeby, elektrárna na biomasu může vyrovnávat kolísající dostupnost větrných a slunečních elektráren, které jsou závislé na počasí (Quaschnig, 2010).

Potenciál využití biomasy

Potenciál využití biomasy je závislý na rozloze půdy, která musí být využita pro potravinové účely. Pro zajištění potravinové soběstačnosti je zapotřebí 0,16 ha na osobu v EU. V Evropě je k dispozici 108,75 mil. ha půdy k pěstování zemědělských plodin, z čehož 30 mil. ha může být využito pro pěstování energetických plodin. Do budoucna se očekává kromě zvýšení dostupnosti jednotlivých zdrojů biomasy v EU také import biomasy. Přesto využití biomasy v jednotlivých členských státech se liší v závislosti na výskytu biomasy, hustotě obyvatelstva, stupně rozvoje energetiky a efektivitě podpory. Lotyšsko, které následují skandinávské země, dosahuje největšího podílu využívání biomasy (29,78 %) z celkové energetické spotřeby země (Biom.cz, <http://biom.cz/cz/odborne-clanky/statistika-vyuziti-biomasy-v-evrope>, [cit.2012-08-30])

2.1.5. Geotermální energie

Geotermální energie je energie erupcí sopek, horkých pramenů, gejzírů apod. Tyto jevy vznikají na základě rozpadu radioaktivních látek v jádru Země. Tato tepelná energie může být využívána jak pro výrobu elektrické energie, tak pro vytápění. Elektrická energie vzniká poháněním turbíny horkou párou nebo vodou nad 150°C, která je čerpána z jednoho nebo více vrtů hlubokých několik kilometrů ([Oravová], 2010).

V současné době roste tempo využívání geotermálních zdrojů, ale ve srovnání s rozvojem větrných nebo fotovoltaických elektráren je toto tempo mnohem nižší. Největší potenciál geotermální energie se nachází na Islandu, ale protože Island je velmi řídko osídlen, největších instalovaných výkonů ve srovnání se světovou konkurencí nedosahuje. Největšího absolutního výkonu dosahují USA a Filipíny. Dále Čína a Turecko patří mezi země s vysokými instalovanými výkony (Quaschnig, 2010). V našich podmínkách se využívají v omezené míře pouze hydrotermální systémy, do budoucna se počítá s využitím teplých suchých hornin. Všeobecně v ČR nejsou vhodné podmínky pro využívání geotermální energie, a proto se jí nebudeme dále zabývat (ČEZ, 2007).

2.2. Legislativní prostředí obnovitelných zdrojů energie

Před rokem 2001 byla právní úprava OZE nedostatečná. Zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci pouze stanovoval, že držitel autorizace pro rozvod je povinen vykupovat elektřinu vyráběnou z OZE a druhotných zdrojů. Cena vykupované elektřiny byla stanovena zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění zákona č. 135/1994 Sb. Ke dni 1. ledna 2001 se datuje počátek faktické legislativní podpory výroby elektřiny z OZE v České republice, kdy nabyl účinnosti energetický zákon (Kloz, 2007).

Hlavním cílem zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů bylo nalezení souladu mezi směnicemi EU a české energetické legislativy. Mezi problémy z praxe, které byly vyřešeny tímto zákonem, patří zejména určení regulačního rámce, který definoval práva a povinnosti regulačního orgánu. Právem regulačního orgánu bylo navrhnout prováděcí vyhlášky k Energetickému zákonu (Kacvinský, 2007).

Dne 1.8.2005 vstoupil v platnost zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů). Tento zákon je prvním právním předpisem, který se zabývá pouze problematikou OZE a zajišťuje tak jejich rozmach. *Zákon č. 180/2005 Sb. je prostředkem k naplnění závazku ČR vůči EU vyrábět do roku 2010 8% elektřiny z obnovitelných zdrojů. Výrobce elektrické energie z obnovitelného zdroje má právo na přednostní připojení k síti a výkupní cena takovéto elektřiny je několikanásobně vyšší než z klasických fosilních paliv, popř. má výrobce nárok na vyplacení tzv. zeleného bonusu, kterým stát výrobu z obnovitelných zdrojů dotuje-tyto ceny stanovuje na každý rok Energetický regulační úřad.* Tento zákon byl zrušen 1.1.2013 a nahrazen zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů (Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s, <http://www.eazk.cz/zakon-c-1802005-sb>, [cit. 2013-01-13]).

2.2.1. Energetický zákon č. 458/2000 Sb.

Energetický zákon se skládá z šesti částí, kde pouze první část je vlastní energetický zákon. Zbýlých pět částí pojednává o změně dalších zákonů. Tyto změny byly velmi

důležité a zajišťovaly funkčnost energetického zákona. Změny dalších zákonů umožnily vznik Energetického regulačního úřadu (ERÚ), kterému byla udělena pravomoc v oblasti regulací a kontroly cen v oblasti energetiky. Státní energetická inspekce získala pravomoc kontrolovat dodržování cenových předpisů v energetice (Marvan, 2001).

Tento zákon obsahuje řadu významných ustanovení týkajících se OZE. Jedná se o hlavu I, §3, §4 a §5, které se zabývají licencemi na podnikání v energetických odvětvích, a také celý díl 1 - elektroenergetika hlavy II. Z dílu 1 hlavy II jsou nejpodstatnější tato ustanovení:

- §23, §24, §25, §27 a §30, které se zabývají právy a povinnostmi výrobců, provozovatelů přenosových a distribučních soustav, operátora trhu s elektřinou a obchodníka s elektřinou
- §33 až §37, které pojednávají o výrobě elektřiny
- §38 až §43, které se zabývají přímým vedením elektřiny
- §40, který stanovuje požadavky na měření
- §50, který určuje smluvní vztahy mezi účastníky trhu (Kloz, 2007).

Energetický zákon použil princip přístupu třetích stran k přenosovým a distribučním sítím a právo odběratele vybrat si svého dodavatele elektřiny. Vzhledem k tomu, že výrobci elektřiny za její prodej dostávají úplatu, přirovnal tento zákon podmínky podnikání v energetickém odvětví k tržním podmínkám podnikání. V energetickém zákoně byl poprvé uveden pojem trh s elektřinou a účastník trhu s elektřinou (Kacvinský, 2007).

2.2.2. Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů č. 180/2005 Sb.

Tento zákon je nutné vykládat v souladu s obecnými předpisy evropského práva (acquis communautaire) a dále v souladu s ostatními prameny. Podpora využití obnovitelných zdrojů energie je nedílnou a významnou součástí komplexní politiky ochrany klimatu (Kloz, 2007, s. 45). Kloz (2007) tvrdí, že zákon se zaměřuje na podporu využití OZE k výrobě elektřiny, nikoliv na využití OZE při výrobě jiného

druhu energie, např. tepelné energie. Podporována je pouze elektřina z obnovitelných zdrojů vyrobená v zařízeních umístěných na území České republiky (ČR).

Do zákona č. 458/2000 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů byly implementovány požadavky směrnice 77/2001/ES. Cílem tohoto zákona je zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny, a tak dosáhnout indikativního cíle 8 % určeného pro rok 2010. Pro splnění tohoto cíle musí zákon přispět k vytvoření vhodných podmínek pro rozšiřování OZE. Tento cíl 8 % je promítnut i ve výši výkupních cen a bonusů, a proto musí být jejich výše stanovena pro jednotlivé druhy OZE v takové výši, aby došlo k dostatečnému využívání potenciálu jednotlivých druhů OZE (ČEZ, 2007).

Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů č. 180/2005 Sb. odstranil nejzávažnější nedostatky předcházející právní úpravy na základě praxe Energetického regulačního úřadu, Státní energetické inspekce a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Požadavky těchto orgánů na úpravu původní legislativy spočívaly ve stanovení jasných pravidel trhu a zlepšení práv konečných zákazníků (Kacvinský, 2007).

2.2.3. Vyhláška ERÚ č. 541/2005 Sb., o pravidlech trhu s elektřinou

Vyhláška stanovuje pravidla trhu s elektřinou, zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou, způsoby jejich účtování a úhrad jednotlivými účastníky trhu s elektřinou, pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek elektřiny a podmínky dodávek elektřiny dodavatelem poslední instance (EFEKT energie efektivně, <http://www.mpo-efekt.cz/cz/legislativa/zakony-a-vyhlasiky/vyhlasika-541-2005>, [cit. 2013-01-13]).

Tato vyhláška se zabývá taktéž způsobem předávání informací o množství vyrobené elektřiny a stanovuje, že naměřená nebo vypočtená data výroby elektrické energie za daný měsíc musejí být předána nejpozději do dvacátého dne následujícího měsíce. Za každou výrobu elektrické energie z OZ musejí být předané informace zvlášť (Kloz, 2007).

Vyhláška ERÚ č. 541/2005 Sb. obsahovala podstatné úpravy pro OZE v oblasti změny systému podpory výroby elektřiny z OZE, z kombinované výroby elektřiny a tepla a z druhotných zdrojů, dále postupy a podmínky odpovědnosti za odchylku a také principy základních smluvních vztahů mezi účastníky trhu s elektřinou (Kacvinský, 2007).

2.2.4. Vyhláška ERÚ č. 150/2007 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích.

V roce 2007 byl vydán právní předpis, kterým je vyhláška č. 150/2007 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen. Tato vyhláška v § 2, odstavci 11 stanovuje, že výkupní ceny a zelené bonusy jsou uplatňovány po dobu životnosti výroben elektřiny. Dále tento předpis stanovuje, že po dobu životnosti výrobní elektřiny, zařazené do příslušné kategorie podle druhu využívaného obnovitelného zdroje a data uvedení do provozu, se výkupní ceny meziročně zvyšují s ohledem na index cen průmyslových výrobců minimálně o 2 % a maximálně o 4 %, s výjimkou výroben spalujících biomasu a bioplyn (ERÚ, http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=683, [cit. 2013-01-19])

V příloze 6 této vyhlášky je stanoven postup stanovení ceny na krytí vícenákladů spojených s výkupem elektrické energie vyrobené z OZ. Vícenáklady vznikají provozovatelům distribučních a přenosových soustav při povinném výkupu elektřiny z OZE a při výplatě zelených bonusů. Na druhé straně provozovatelé distribučních a přenosových soustav získávají finanční prostředky spojené s platbou za odběr elektrické energie, kde odběratelé přispívají na elektřinu vyrobenou z OZE. Vyhláška stanovuje podmínky a principy vyrovnání těchto dvou finančních toků (Kloz, 2007).

Od 25.5.2009 vešla v účinnost vyhláška 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, kterou se ruší vyhláška 150/2007 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen. Vyhláška 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, je novelizována vyhláškou 348/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění pozdějších předpisů (Poslanecká

sněmovna parlamentu České republiky, <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=140&r=2009>, [cit. 2013-01-19]).

2.2.5. Vyhláška ERÚ č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů

Vyhláška ERÚ č. 475/2005 Sb. §1 *stanoví termíny a podrobnosti výběru způsobu podpory elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, termíny oznámení záměru nabídnout elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů k povinnému výkupu a technické a ekonomické parametry* (ČEZ, 2007, s. 20). Dále tato vyhláška vymezuje tyto pojmy: elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů, technologická vlastní spotřeba elektřiny, ostatní vlastní spotřeba elektřiny, svorková výroba elektřiny a vážené průměrné náklady kapitálu (ČEZ, 2007).

Tato vyhláška stanovuje povinnost výrobce oznámit, jaký způsob podpory si výrobce vybral. V souladu s tímto ustanovením lze změnu podpory provádět vždy k 1. lednu. Dále tato vyhláška stanoví, kdy a jak musí výrobce ohlásit předpokládané množství vyrobené energie (Kloz, 2007).

V příloze č. 3 vyhlášky ERÚ č. 475/2005 Sb., v platném znění, jsou stanoveny indikativní hodnoty technických a ekonomických parametrů pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů. V případě, že se vybudovaný zdroj ve svých parametrech odlišuje od stanovených hodnot, neznamená to, že by neměl nárok na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Indikativní hodnoty v příloze č. 3 pouze deklarují údaje, na jejichž základě jsou stanoveny výkupní ceny a zelené bonusy dané cenovým rozhodnutím č. 8/2008. Je na rozhodnutí každého investora, zda se mu vyplatí postavit nový zdroj při současném nastavení podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů (ERÚ, http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=683, [cit. 2013-01-19]).

2.2.6. Směrnice 2001/77/ES, o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie

Se vstupem do Evropské unie vznikla ČR povinnost respektovat evropskou legislativu. Nejvýznamnějším právním předpisem EU v oblasti OZE je směrnice 2001/77/ES, o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie (Kloz, 2007).

Směrnice 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou vstoupila v platnost 27. října s tím, že členské státy měly upravit svou národní legislativu v souladu s touto směrnicí do 27. října 2003. Hlavním cílem směrnice je zajistit, aby byl v rámci Společenství splněn globální indikativní cíl 12 % podílu obnovitelných zdrojů energie v celkové energetické spotřebě v roce 2010 a zejména indikativní cíl 21 % (pro celou EU25) podílu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě elektřiny v roce 2010 (ČEZ, 2007, s. 14).

Na základě směrnice 2001/77/ES jsou členské státy pověřeny zajistit vhodnou podporu pro spotřebu elektrické energie z OZE v souladu s vnitrostátními indikativními cíli. Je pouze na členských státech, jaký zvolí druh formy podpory, neboť směrnice konkrétní druh podpory pro dosažení indikativního cíle nespécifikuje. Prostřednictvím pověřených úřadů předávají jednotlivé státy každé 2 roky informace Evropské komisi o plnění svých stanovených cílů (Kloz, 2007).

Směrnice vedle splnění indikativního cíle požaduje:

- 1. pregnantně definovat účel zákona,*
- 2. definovat precizně obnovitelné zdroje, zvláště biomasu a vymežit druhy obnovitelných zdrojů, na které se bude vztahovat podpora,*
- 3. vytvořit pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů takové podpůrné schéma, které zajistí dosažení vytčených národních cílů a zároveň bude kompatibilní s principy fungování vnitřního trhu s elektřinou,*
- 4. popsat a zabezpečit proces certifikace elektřiny z obnovitelných zdrojů,*
- 5. předložit způsob, jakým budou zjednodušeny správní postupy při povolování zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů,*
- 6. stanovit transparentní pravidla rozdělení nákladů na připojení obnovitelných zdrojů elektřiny do sítě,*

7. určit, kdo bude vypracovávat požadované zprávy pro Evropskou komisi (ČEZ, 2007, s. 15).

Na základě návrhu Evropské komise zvýšit podíl OZE na celkové energetické spotřebě o 20 % do roku 2020 vstoupila v platnost dne 25. 6. 2009 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES. Závazný cíl dosáhnout podílu energie z OZE na hrubé konečné spotřebě energie ve výši 13 % pro Českou republiku je deklarován směrnicí 2009/28/ES. Celá směrnice 2001/77/ES je touto směrnicí zrušena s účinností od 1. ledna 2012 (Pawliczková a Pawliczek, 2012).

2.3. Trh s elektrickou energií a jeho účastníci

V roce 2002 začalo postupně docházet k liberalizaci trhu s elektřinou, což si vyžádalo nový obchodní model založený na přístupu třetích stran k sítím a na vytvoření trhu na principech hospodářské soutěže bez vnitřních hranic. Před rokem 2002 byla ČR nezávislá na dovozu elektrické energie, neboť instalovaný výkon a vyrobené množství elektrické energie výrazně převyšovalo spotřebu a zatížení elektrizační soustavy. V roce 2002 bylo 15 % z celkové elektrické energie vyrobené nad rámec spotřeby vyvezeno, v roce 2003 to bylo dokonce 20%. V roce 2005 byla dalším krokem v procesu liberalizace transformace vlastnické struktury na trhu s elektřinou. Na základě rozhodnutí vlády získala společnost ČEZ, a.s. vlastnictví původních 5 energetických společností a společnost E.ON Czech Holding AG získala vlastnictví 2 původních energetických společností (Kacvinský, 2007).

Celosvětově největší regionální trh s energiemi je trh EU. Na evropské úrovni je cílem dosáhnout konkurenceschopné, udržitelné a spolehlivé energetiky. Cíle na evropském energetickém trhu jsou oslabeny zvyšováním cen za energie a také zvyšováním závislosti na dovozu energie. Dále bude snahou rozvíjet volný pohyb energie na trhu EU, což zajistí občanům EU řadu výhod. Mezi tyto výhody patří nižší a stabilnější cena energie díky výběru ze širší nabídky. Pro integraci evropského trhu je nutné zajistit dostatečnou infrastrukturu pro přenos a skladování energie. (Evropská unie, http://europa.eu/pol/ener/index_cs.htm, [cit. 2013-01-12]).

Jednotný trh s elektřinou a podpora elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů spolu úzce souvisejí. S rostoucím objemem elektřiny z obnovitelných zdrojů se objevují řešení, která přispívají k větší bezpečnosti zásobování a umožňují využití celého mixu zdrojů elektřiny. Aspekty jednotného trhu, jako je volný obchod, průhlednost, oddělení činnosti výroby od přenosu s distribucí, poskytování informací a vybudování tranzitních vedení, mohou uplatnění elektřiny z obnovitelných zdrojů na vnitřním trhu s elektřinou urychlit. Podpory obnovitelným zdrojům energie se v mnoha případech týkají obecné pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí. Pravidla státní podpory mohou koncepci programu podpory ovlivnit (ČEZ, 2007, s. 33).

2.3.2. Účastníci trhu s elektřinou

Podle zákona o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§22, odst. 1) *jsou účastníky trhu s elektřinou výrobci, provozovatel přenosové soustavy, provozovatelé distribučních soustav, operátor trhu, obchodníci s elektřinou, koneční zákazníci.*

Výrobce

Výrobce má právo podle zákona o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§23, odst. 1) *připojit své zařízení k elektrizační soustavě, pokud je držitelem licence na výrobu elektřiny a splňuje podmínky připojení, dále má právo nabízet elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobě, spotřebovávat elektřinu pro vlastní potřebu i dodávat elektřinu do přenosové nebo distribuční soustavy.*

Aby výrobce získal státní podporu za výrobu elektrické energie z OZ, musí získat licenci na výrobu elektrické energie, kterou vydává ERÚ a také se zaregistrovat u operátora trhu. Místně příslušný provozovatel distribuční soustavy má povinnost připojit výrobce elektřiny z OZE a vykupovat elektřinu tohoto výrobce za ceny stanovené ERÚ (PRE, <http://www.pre.cz/pre/kontakty/obchodovani-s-elektrinou/vyкуп-elektriny.html>, [cit. 2013-01-19]).

Energetický zákon umožňuje výrobcí vybrat si mezi dvěma různými na sobě nezávislými systémy podpory. Systém podpory se vztahuje na jednotlivé výrobní, a tudíž, má-li jeden výrobce více výroben, je možné, aby si vybral pro každou výrobní jiný systém podpory (Kloz, 2007).

Provozovatel přenosové soustavy a provozovatelé distribučních soustav

Podle zákona o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§ 24, odst. 1) *provozovatel přenosové soustavy zajišťuje spolehlivé provozování a rozvoj přenosové soustavy, poskytuje přenos elektřiny, řídí toky v přenosové soustavě a odpovídá za zajištění systémových služeb pro elektrizační soustavu na úrovni přenosové soustavy.*

Oproti tomu provozovatel distribuční soustavy má podle zákona o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§ 25, odst. 1) za úkol *zajistit spolehlivé provozování a rozvoj distribuční soustavy, umožnit distribuci elektřiny a řídit toky elektřiny v distribuční soustavě.*

Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů (§ 2, odst. 2 e) *rozumí provozovatelem regionální distribuční soustavy držitelem licence na distribuci elektřiny, jehož distribuční soustava je přímo připojena na přenosovou soustavu.* Zákon tímto ustanovením rozlišuje distribuční soustavu od regionální distribuční soustavy, z čehož plyne, že mezi regionální distribuční soustavou a přenosovou soustavou ještě existuje distribuční soustava (Kloz, 2007).

Operátor trhu

Podle zákona o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§ 27, odst. 1 a 2) *je operátor trhu s elektřinou akciová společnost založená státem, jejíž akcie zní na jméno. Jednotlivý akcionář vyjma státu, může vlastnit akcie operátora trhu, jejichž hodnota nepřesáhne 5 % základního jmění operátora trhu.*

18.4.2001 byla založena státem Česká republika akciová společnost Operátor trhu s elektřinou, a.s. Jejím jediným akcionářem je Česká republika. Z pravomoci státu

provádí výkon akcionářských práv Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). V roce 2009 z důvodu převzetí úlohy i v oblasti plynárenství došlo ke změně názvu společnosti na OTE, a.s. (OTE, a.s., <http://www.ote-cr.cz/o-spolecnosti/soubory-vyrocní-zprava-ote/1vyrocní-zprava-2011.pdf>, [cit. 2013-01-12]).

Operátor trhu podniká na trhu s elektřinou na základě licence vydané Energetickým regulačním úřadem (ERÚ). Jeho hlavní náplní podnikání je:

- organizování krátkodobého trhu s elektřinou a plynem
- informování o neplnění platebních povinností účastníků trhu
- zpracovávání a zveřejňování měsíční a roční zprávy o trhu s elektřinou a plynem
- zpracování zprávy o předpokládané spotřebě elektřiny a plynu
- dodavateli poslední instance oznamuje odběrná místa a registrační čísla zákazníků
- správa rejstříku pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
- zpracování statistik dovozu a vývozu plynu a elektřiny
- a mnoho dalších činností (OTE, a.s., <http://www.ote-cr.cz/o-spolecnosti/zakladni-udaje>, [cit. 2013-01-19]).

Obchodníci s elektřinou

Obchodníkem s elektřinou je fyzická či právnická osoba, která je držitelem licence na obchod s elektřinou a nakupuje elektřinu za účelem jejího prodeje (Marvan, 2001, s. 67).

Podle zákona o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§ 30, odst. 1 a 2) *má obchodník právo na dopravu dohodnutého množství elektřiny a má právo nakupovat elektřinu na území České republiky od držitelů licence a prodávat ji ostatním účastníkům trhu s elektřinou. Na druhé straně je obchodník povinen předávat operátorovi trhu technické údaje ze smluv o dodávce elektřiny a řídit se Pravidly trhu s elektřinou, dispečerským řádem a Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribučních soustav.*

Konečný zákazník

Konečný zákazník, nebo také koncový odběratel je ten účastník trhu s elektřinou nebo plynem, který elektrickou energii nebo plyn nakupuje výhradně pro svou vlastní spotřebu od dodavatelů elektřiny nebo dodavatelů plynu. Není oprávněn energii dále prodávat. K tomu by potřeboval licenci a stal by se obchodníkem s elektřinou (Snižujeme.cz, <http://www.snizujeme.cz/slovník/konecny-zakaznik>, [cit. 2013-01-20]).

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích, definuje dva druhy zákazníků, a to zákazník oprávněný a chráněný. *Práva chráněných a oprávněných zákazníků se liší v možnosti využít právo regulovaného přístupu k přenosové anebo distribuční soustavě a tím i k možnosti zvolit si dodavatele. Chráněným zákazníkem je fyzická či právnická osoba, která má právo na připojení k distribuční soustavě a na dodávku elektřiny ve stanovené kvalitě a za regulované ceny. Oprávněným zákazníkem je fyzická či právnická osoba, která má právo přístupu k přenosové soustavě a distribučním soustavám za účelem volby dodavatele elektřiny (Marvan, 2001, s. 66 a 67).*

2.3.3. Orgány státní správy

ERÚ

Zákon o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (§ 17, odst. 1 až 3) *zřizuje Energetický regulační úřad jako správní úřad pro výkon regulace v energetice. Sídlem Energetického regulačního úřadu je Jihlava. V působnosti Energetického regulačního úřadu je podpora hospodářské soutěže a ochrana zájmů spotřebitelů v těchto oblastech energetických odvětví, kde není možná konkurence, s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií.*

ERÚ vydává cenové rozhodnutí o cenách elektřiny vyrobené z OZE. Cenová rozhodnutí jsou uvedena v Energetickém regulačním věstníku a na internetových stránkách ERÚ. Mimo jiné má ERÚ dle zákona 180/2005 Sb. povinnost pravidelně k 30. červnu vyhodnocovat podíl elektřiny vyrobené z OZE na hrubé spotřebě elektřiny za uplynulý rok. Tato zpráva a ekonomické dopady OZE na cenu elektřiny pro konečné zákazníky jsou zveřejňovány v Energetickém regulačním věstníku (ČEZ, 2007).

Činnost ERÚ je rozdělena do několika sekcí a odborů. Odbory jsou dva a jedná se o odbor licencí, který rozhoduje o udělení, změně a zániku licence, a odbor kanceláře předsedkyně, který vykonává činnosti související s řízením úřadu, zajišťuje vnitřní, vnější a mezinárodní komunikaci a zabývá se také vztahy s veřejností a s ostatními ústředními orgány státní správy. Ostatní činnosti jsou rozděleny do čtyř sekcí. Sekce regulace vydává cenová rozhodnutí pro oblast elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství. Sekce legislativně správní zajišťuje zejména výkon kontroly a dozoru nad ochranou spotřebitele. Sekce provozní spravuje samostatnou část státního rozpočtu, z kterého financuje správu majetku, provoz úřadu, mzdové, personální a organizační náklady. Sekce kontroly vykonává dozor nad dodržováním energetického zákona a zákona o cenách. Vnitřní kontrolní činnost ERÚ zajišťuje oddělení interního auditu (ERÚ, http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=52, [cit. 2013-01-20]).

Státní energetická inspekce

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích, uvádí, že Státní energetická inspekce kontroluje na návrh MPO, ERÚ nebo z vlastního podnětu dodržování výše uvedeného zákona a zákona o hospodaření energií (Srbová a Vojtko, 2011).

Podle Martina Kloze (2007, s. 125) působnost v oblasti kontroly ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů má Státní energetická inspekce. Důvodem je, že inspekce je k provádění kontrol v oblasti energetiky odborně způsobilá. Státní energetická inspekce je podřízena Ministerstvu průmyslu a obchodu. Při výkonu kontroly postupuje Státní energetická inspekce podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Státní energetická inspekce má oprávnění ukládat pokuty na základě kontrolní činnosti. Úsek kontroly a ochrany spotřebitele se zaměřuje na dozor nad plněním povinností výrobců elektřiny z obnovitelných zdrojů energie. Kontrolovány jsou povinnosti spojené s provozem výrobních zdrojů, měřením vyrobené elektřiny, uplatněním správné výše podpory za spotřebovanou i dodanou elektřinu (Státní energetická inspekce, http://www.cr-sei.cz/info_cz.htm, [cit. 2013-01-20]).

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu je ústředním orgánem státní správy pro průmyslovou politiku, energetickou politiku, obchodní politiku v kontextu jednotného trhu EU, proexportní politiku, tvorbu jednotné surovinové politiky a využívání nerostného bohatství. Ministerstvo dohlíží na provádění obchodní inspekce a inspekce v oblasti energetiky, na oblast puncovníctví a zkoušení drahých kovů i na oblast zkoušení zbraní a střeliva (MPO, <http://www.mpo.cz/dokument1926.html>, [cit. 2013-01-20]).

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů stanovuje MPO jako orgán státní správy pro energetiku, který vydává souhlas s výstavbou nových zdrojů v elektroenergetice a teplárenství, který připravuje státní energetickou koncepci a který zajišťuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv (Srbová a Vojtko, 2011).

Úřadem zodpovědným za implementaci směrnice 2001/77/ES je Ministerstvo průmyslu a obchodu, které ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Energetickým regulačním úřadem zpracovává analýzu pokroku při plnění indikativního cíle ČR. Tato analýza je zpracovávána každoročně, přičemž jednou za dva roky vláda poskytuje Evropské komisi zprávu o pokroku (Kloz, 2007).

2.4. Výkup elektrické energie z OZE a jejich podpora

V lednu 1999 byla pod záštitou MPO a Ministerstvem životního prostředí (MŽP) uzavřena dobrovolná dohoda mezi všemi osmi rozvodnými energetickými společnostmi. Tato dohoda stanovila vyšší výkupních cen elektřiny z OZE dodávané do distribuční sítě. Před touto dohodou sice existovala podobná úmluva, ale rozdíl byl v tom, že výkupní ceny elektřiny z OZE nebyly stejné pro celé území ČR. Díky nové dohodě mohl stát zajistit jednotný přístup k podpoře všech zdrojů ve všech lokalitách. Díky této dohodě daly rozvodné společnosti najevo, že akceptují pozitivní vliv OZE na životní prostředí a přiznávají jim za to podporu (Cenek, 2001).

Výrobce elektrické energie z OZE má právo na připojení do distribuční soustavy (DS) místně příslušným provozovatelem, který má povinnost vykupovat veškerou

vyrobenou elektřinu tímto zdrojem za ceny stanovené ERÚ. Výrobce elektrické energie z OZ může volit mezi prodejem elektřiny ve formě zeleného bonusu nebo ve formě pevně stanovených výkupních cen. Změna formy podpory ze zeleného bonusu na povinný výkup a naopak je možná jednou za rok (PRE, <http://www.pre.cz/pre/kontakty/obchodovani-s-elektřinou/vykup-elektřiny.html>, [cit. 2013-01-19]).

Jednotlivé druhy OZE jsou podporovány v různé míře. Diferencovaná podpora vychází z principu, že různé druhy obnovitelné energie vyžadují různé provozní a investiční náklady na výrobu této elektřiny. Energetickým regulačním úřadem je diferenciací OZE provedena na základě třídění dle druhu obnovitelného zdroje, jeho velikosti a jeho data uvedení do provozu. U biomasy je diferenciací provedena i na základě jejích parametrů (Kloz, 2007).

2.4.1. Výkupní podpora formou zeleného bonusu

Cenové rozhodnutí ERÚ č. 8/2006 (1.3.), kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů, definuje výrobu elektrické energie z OZE, za kterou se uplatňují zelené bonusy. *Zelené bonusy se uplatňují za elektřinu dodanou a naměřenou v předávacím místě výroby a síť provozovatele regionální distribuční soustavy nebo přenosové soustavy a dodanou výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo oprávněnému zákazníkovi a dále za ostatní vlastní spotřebu elektřiny.*

Zelený bonus je příplatek k tržní ceně elektřiny. Prodá-li výrobce elektřinu z OZE za smlouvanou tržní cenu jakémukoliv konečnému zákazníkovi či obchodníkovi s elektřinou nebo vyrobenou elektřinu sám spotřebuje, má právo navíc inkasovat od provozovatele přenosové nebo regionální distribuční soustavy na základě předloženého výkazu zelené bonusy. Výše zeleného bonusu je pro každý druh OZE každoročně upravována a zveřejněna v cenovém rozhodnutí ERÚ (ERÚ, http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=860, [cit. 2013-01-20]).

2.4.2. Výkupní podpora formou povinného výkupu

Cenové rozhodnutí ERÚ č. 8/2006 (1.2.), kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla

a druhotných zdrojů definuje výrobu elektrické energie z OZE, za kterou se uplatňují výkupní ceny. *Výkupní ceny se uplatňují za elektřinu dodanou a naměřenou v předávacím místě výroby elektřiny a sítě provozovatele příslušné distribuční soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, které vstupuje do zúčtování odchylek subjektu zúčtování odpovědného za ztráty v regionální distribuční soustavě nebo subjektu zúčtování odpovědného za ztráty v přenosové soustavě.*

V rámci systému podpory výkupních cen má výrobce možnost nabídnout veškerou vyrobenou elektřinu z OZE k výkupu provozovateli distribuční soustavy (PDS) za pevně stanovenou minimální výkupní cenu. Výhodou tohoto systému je jistota díky zaručenému odbytu elektrické energie a administrativní jednoduchost. Výrobce si nemusí hledat odběratele pro svou vyrobenou elektrickou energii (Kloz, 2007).

2.4.3. Jiné možnosti podpory obnovitelných zdrojů energie

V EU se používá několik podpůrných schémat, jež nejsou uplatněna všechna v každé zemi. Výkupní ceny (Feed-in tariffs) se uplatňují ve většině členských států. Zelené certifikáty, které umožňují prodávat zelenou elektřinu za tržní ceny silové elektřiny, jsou aplikovány ve Švédsku, Itálii, Spojeném království a Belgii. Systém založený na tom, že stát vypíše požadavek na určitý objem vyrobené elektřiny a že výrobci nabízejí za svou výrobu různé ceny, se nazývá tendrový systém a je uplatňován v Irsku a částečně ve Francii. V EU se dále uplatňují investiční pobídky a systémy založené na daňových stimulech (ČEZ, 2007).

V ČR existují přímé nárokové podpory, které tvoří výkupní ceny elektřiny pro jednotlivé druhy OZE, dále také osvobození od daně z příjmu a osvobození od daně z nemovitostí. Přímé nenárokové podpory jsou obecně označovány jako dotace a granty. Dalšími možnostmi podpory jsou speciální bankovní produkty a jiné nepřímé podpory. Do této skupiny patří zejména podpora cíleného pěstování biomasy pro energetické účely, ekologické daně a emisní povolenky (Srdečný, 2009b).

Při vytváření podmínek pro využívání obnovitelných zdrojů energie mají významné místo státní programy podpory. V ČR je v současné době takovým podpůrným programem státní program podpory úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie, který sdružuje několik resortních podpůrných programů. Tento program je legislativně zakotven v podobě dlouhodobé koncepce a v podobě konkrétního

programu pro daný rok (Cenek, 2001, s. 179). Státní program podpory úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie pro rok 2012 je nazván EFEKT 2012 a jeho rozpočet je 30 mil. Kč (EFEKT energie efektivně, <http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/30717>, [cit. 2012-09-29]).

Zdroje spravované Ministerstvem životního prostředí

Státní fond životního prostředí ČR byl zřízen Ministerstvem životního prostředí v roce 1991. Jeho cílem je podpora ochrany a zlepšování životního prostředí ČR. Každoročně jsou aktualizovány podmínky pro poskytování podpor a jejich výše. Žadatelé mohou být jak právnické, tak i fyzické osoby, dále také bytová družstva, příspěvkové organizace, dobrovolné svazky obcí, občanská sdružení, církve, obce, kraje, obecně prospěšné organizace, nadace a nadační fondy (Šubrt, 2002).

Ze státního fondu životního prostředí je financován Operační program životní prostředí. Tento program v letech 2007-2013 finančně podporuje projekty zaměřené na ochranu a zlepšování životního prostředí. Program je rozdělen na prioritní osy, přičemž prioritní osa 3 je zacílena na udržitelné využívání OZE a zvyšování jejich podílu při výrobě elektřiny a tepla (EFEKT energie efektivně, <http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/9808>, [cit. 2012-09-29]).

Zdroje spravované Ministerstvem zemědělství

Podle zákona č. 256/2000 Sb. (§ 1), o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů je Státní zemědělský intervenční fond právnickou osobou se sídlem v Praze a fond náleží do působnosti Ministerstva zemědělství. Státní zemědělský intervenční fond spravuje Program rozvoje venkova, který má za úkol prosadit v českém prostředí zásady Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Program se snaží prosadit podporu venkova a také ekonomických aktivit v jeho prostoru v období 2007-2013 (EFEKT energie efektivně, <http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/23012>, [cit. 2012-09-29]).

Program rozvoje venkova je rozdělen na 4 osy, přičemž OZE se nejvíce věnuje osa 3. Osa 3 obsahuje opatření k diverzifikaci hospodářského života, ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, ke vzdělávání a informování hospodářských subjektů

a k získávání dovedností, animace a provádění. Opatření k diverzifikaci hospodářského života má za úkol vytvářet *pracovní místa a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikací aktivit na venkově a podporou venkovské turistiky, zajistit naplnění závazků ČR v oblasti využití OZE* (Státní zemědělský intervenční fond, <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>, [cit. 2012-09-29]).

Zdroje spravované Ministerstvem průmyslu a obchodu

Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie, který je v resortu MPO medializován jako *program EFEKT, je určen na podporu energetických úspor a využití obnovitelných zdrojů energie v České republice. Kromě vzdělávání a osvěty je možné jej využít i pro menší investice do výroby a úspor energií. Tento program umožňuje financovat akce na území Prahy, které jsou z operačních programů vyňaty. Specialitou programu je možnost čerpat dotace předem — nikoli až po ukončení akce, jak tomu je u většiny ostatních programů* (MPO, <http://www.mpo.cz/dokument92709.html>, [cit. 2012-09-29]).

Pro využívání prostředků ze strukturálních fondů EU v programovacím období 2007-2013 připravilo MPO Operační program Podnikání a inovace (OPPI), který byl dne 3. prosince 2007 schválen Evropskou komisí. Jedním z podprogramů je i program EKO-ENERGIE (Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů, <http://www.spvez.cz/pages/oppi.htmjn>, [cit. 2012-10-02]).

Ministerstvem průmyslu a obchodu byla zřízena Česká energetická agentura (ČEA) k 1. září 1995. Jejím cílem je omezovat aktivity, které mají negativní dopady na životní prostředí při spotřebě a přeměnách všech druhů energie. ČEA vypracovává a vyhodnocuje státní programy finančních podpor (Šubrt, 2002).

Strukturální fondy

Regionální politika Evropské unie je naplňována prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Strukturální fondy jsou určeny pro chudší anebo jinak znevýhodněné regiony. Existují dva strukturální fondy a to Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). ERDF je objemem peněz

největším ze strukturálních fondů (Strukturální fondy, <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>, [cit. 2013-02-09].)

Dle nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006, o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999, (článek 4) *v rámci cíle "Konvergence" soustředí Evropský fond pro regionální rozvoj svou pomoc na podporu udržitelného integrovaného regionálního a místního hospodářského rozvoje a zaměstnanosti, a to mobilizací a posilováním vnitřních kapacit prostřednictvím operačních programů zaměřených na modernizaci a diverzifikaci hospodářských struktur a vytvářením a ochranou udržitelných pracovních míst. Toho je dosahováno také prostřednictvím zdokonalení transevropských sítí, které přispívají ke zlepšení zabezpečení dodávek energie; začlenění environmentálních aspektů; zlepšování energetické účinnosti; a rozvoje obnovitelných zdrojů energie.*

3. CÍLE A METODIKA PRÁCE

3.1. Cíle

Hlavním cílem diplomové práce na téma Legislativní prostředí obnovitelných zdrojů energie a jeho dopady na subjekty zapojené do tohoto odvětví je analyzovat prostředí současné energetické legislativy a vývoj tohoto prostředí a dále popsat význam a úkoly subjektů zapojených do energetického odvětví v souvislosti s OZE, a to zejména na základě energetického zákona č. 458/2000 Sb. a zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů č. 180/2005 Sb. Práce bude zaměřena na vývoj systému podpory výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů energie.

Cílem diplomové práce je určit dopady změn vyplývajících ze zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, a o změně některých zákonů na výrobce elektrické energie a na obchodníka s elektřinou, který zastává funkci dodavatele poslední instance, s čímž souvisí analýza nastavení finančních a informačních toků mezi subjekty trhu s obnovitelnými zdroji energie. Jedná se zejména o vztahy mezi výrobcí elektřiny z OZE a subjektem povinným hradit regulované výkupní ceny za elektřinu vyrobenou z OZE.

3.2. Pracovní hypotézy

1. Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, nabývající účinnosti dnem 1.1.2013 s výjimkou některých ustanovení, stanoví formy podpory OZE oproti předcházející právní úpravě s větší návazností na situaci na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou.

2. Výplata podpory v roce 2013 bude plynout od operátora trhu OTE a.s. přímo ke všem výrobcům elektrické energie z OZ.

3. Vyplňování výkazů v elektronickém systému operátora trhu OTE, a.s. přineslo pro výrobce zvýšenou náročnost, což výrobce přimělo obrátit se na specializovanou společnost za účelem vedení výrobcovy agendy spojené s vyplňováním výkazu.

4. Více jak polovina výrobců zaznamenala komplikace při vyplňování výkazu v elektronickém systému OTE a.s., přičemž se výrobci nejčastěji s žádostmi o radu obraceli na OTE, a.s.

5. Výrobci, jichž se týká odvod z elektřiny vyrobené ze slunečního záření, požadují, aby odvod v roce 2014 a následujících letech nebyl znovu zakotven do legislativy OZE.

6. Vzhledem k nepřiměřeně stanoveným výkupním cenám za elektřinu ze slunečního záření se výrobci elektrické energie ze všech zdrojů obávají zrušení či omezení podpory OZE v budoucnosti. Více než ostatní výrobci se obávají výrobci elektrické energie ze slunečního záření.

3.3. Metodika práce

Cíle diplomové práce bude dosaženo prostřednictvím studia odborné literatury a právních ustanovení, která budou uvedena v seznamu literatury. Na základě získaných sekundárních informací v návaznosti na právní předpisy bude provedena analýza vývoje podpory OZE.

Na základě řízeného strukturovaného rozhovoru s manažerem konkrétní společnosti, která je obchodníkem na trhu s elektřinou a zastává funkci dodavatele poslední instance, by měly být odhaleny nejen informační a finanční toky týkající se OZE, ale taktéž informace o dopadech zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie na subjekt povinně vykupujícího. Jelikož je cílem diplomové práce taktéž popsat dopady změny legislativního prostředí na výrobce energie z OZ, budou tyto informace získány prostřednictvím dotazníkového šetření. Na základě empirických poznatků získaných v průběhu pracovního procesu u subjektu povinně vykupujícího bude možné určit, jaké dopady má změna energetické legislativy v oblasti OZE.

Syntézou poznatků získaných na základě studia odborné literatury a právních předpisů, na základě sběru primárních informací prostřednictvím řízeného rozhovoru, na základě empirických poznatků a na základě dotazníkového šetření bude možné vyhodnotit přínos a negativa zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů. Dále bude umožněno poznat současné procesy a taktéž se pokusit predikovat možný vývoj energetické legislativy, který by zohlednil nedostatky současné energetické legislativy v oblasti OZE.

3.3.1. Sběr primárních informací

Řízený rozhovor

Analýza finančních a informačních toků mezi obchodníkem (respektive dodavatelem poslední instance), výrobcem a operátorem trhu OTE, a.s. bude provedena na základě řízeného rozhovoru s manažerem nákupu energie společnosti obchodující na trhu s elektrickou energií. Tento řízený rozhovor je naplánován ke dni 14.12.2012, kdy všechna ustanovení zákona 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů nebudou ještě účinná. Avšak v tuto chvíli budou muset být známy všechny podstatné informace, aby nový systém podpory OZE byl v roce 2013 funkční.

Dotazníkové šetření

Postoje výrobců elektrické energie z OZ k nově vzniklému legislativnímu prostředí v roce 2013 budou zjištěny prostřednictvím dotazníkového šetření. Jelikož není možné oslovit všechny výrobce elektrické energie z OZ, bude provedeno výběrové dotazníkové šetření. Pro stanovení subjektů do vzorku bude učiněn výběr, kdy ze základního souboru budou vybrány skupiny výrobců, jež jsou členy asociací obnovitelných zdrojů energie. Prostřednictvím asociací/sdružení zastupujících jednotlivé OZ bude provedeno vyčerpávající šetření mezi výrobci, kteří jsou členy jednotlivých asociací/sdružení. Jmenovitě se jedná o členy České společnosti pro větrnou energii (větrné elektrárny), Svazu podnikatelů pro využití energetických zdrojů (malé vodní elektrárny), České fotovoltaické asociace (solární elektrárny) a CZ Biomu – Českého sdružení pro biomasu (bioplynové stanice a spalovny biomasy). Vzhledem k povaze komunikace mezi výrobcí elektrické energie a jednotlivými asociacemi/sdruženími bude zvolen typ dotazování online. Vzhledem k nutnosti zastoupení výrobců ve vzorku, jichž se týká odvod z elektřiny vyrobené ze slunečního záření, budou tito výrobci osloveni zvlášť na základě informací zjištěných v Energetickém regulačním úřadem vedené databázi licencí vydaných výrobcům elektrické energie. Prostřednictvím internetové aplikace Google Dokumenty bude vytvořen dotazník, jež bude prostřednictvím asociací rozeslán členům těchto asociací/sdružení.

Dotazníkové šetření bude provedeno až po možnosti výrobců zadat první výkaz do elektronického systému operátora trhu, respektive výkazu za období leden 2013.

Pilotní dotazování proběhne od 15.2.2013 do 17.2.2013. Od 19.2.2013 bude probíhat dotazníkové šetření. Minimum respondentů je stanoveno na 300. Následně bude provedeno vyhodnocení získaných informací prostřednictvím software Microsoft Excel 2007. Prezentace výsledků dotazníkového šetření bude slovní s grafickým znázorněním.

4. VLASTNÍ PRÁCE

4.1. Vývoj a zhodnocení energetické legislativy

Česká energetická legislativa v oblasti OZE navazuje na legislativu EU. EU byla iniciátorem podpory obnovitelných zdrojů, jakožto nástroje pro ochranu životního prostředí. Prvopočátky myšlenky o podpoře OZE můžeme spatřovat již v Bílé knize EU "Energie pro budoucnost - obnovitelné zdroje energie" a v Kjótském protokolu k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu. Podpora výroby z OZE počíná v českém prostředí rokem 2006, kdy vstoupila v platnost řada zákonů a vyhlášek nutných pro technické i ekonomické zajištění podpory OZE. Legislativní oblast podpory OZE je velmi spletitá a obsahuje mnoho technických pojmů a specifik. Velmi specifickým obnovitelným zdrojem je biomasa, kombinovaná výroba elektřiny a tepla a společné spalování obnovitelného a neobnovitelného zdroje. Tato specifika nejsou dále v diplomové práci řešena.

4.1.1. Legislativa OZE před rokem 2005

Mezinárodní agenda

Bílá kniha EU "Energie pro budoucnost - obnovitelné zdroje energie" (dále jen Bílá kniha) má nezávaznou, doporučující povahu. Bílá kniha byla vydána v listopadu 1997. V úvodu hovoří o nadcházející třetí konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Kjótu. Bílá kniha stanovuje vyjednávací požadavek EU, který by měl činit snížení emisí skleníkových plynů o 15 % v roce 2010 oproti roku 1990. OZE hodnotí jako nástroj pro snižování uhlíkové stopy a požaduje využívání OZE bez ohledu na výsledek konference OSN v Kjótu. V oblasti OZE navazuje debatou na Zelenou knihu o strategii - Sdělení Komise - Energie pro budoucnost: obnovitelné zdroje energie (Communication from the Commission - Energy for the Future: Renewable Sources of Energy - Green Paper for a Community Strategy), přijatou dne 20. listopadu 1996.

Evropský parlament ve svém usnesení o Zelené knize přiznal důležitou roli OZE nejen v oblasti snižování emisí, ale také v oblasti vytváření pracovních míst, která přispívají k tvorbě hospodářských struktur v EU. OZE nabízejí obchodní příležitost pro EU nejen se zelenou energií, ale také v oblasti technologií. Evropský

parlament vyzývá Evropskou komisi k předložení konkrétního návrhu pro dosažení cíle, který Evropský parlament stanovil na 15 % podílu OZE na hrubé spotřebě energie v EU.

Evropská komise reaguje na usnesení Evropského parlamentu v Bílé knize tím, že se snaží nastavit ambiciózní, nicméně reálný cíl 12% podílu OZE na spotřebě elektrické energie bez ohledu na závazek snižování emisí skleníkových plynů, který vyplyne z konference OSN v Kjótu. Cíl 12 % může být dále upřesněn, neboť se nejedná o právně závazný, nýbrž politický nástroj. Členské státy mohou podporovat OZE dle vlastního potenciálu a taktéž by měly navrhnout vlastní strategii, která by měla přispět ke splnění jimi stanoveného cíle.

Dále Bílá kniha naznačuje aktuální vývoj OZE a předpokládá podíl OZE na hrubé spotřebě elektřiny ve výši 6 % v roce 1997, přičemž největší zastoupení v mixu OZE představuje vodní energetický potenciál. Nastíněny jsou i problémy využití OZE jako je počáteční investiční náročnost, nedůvěra vlád a investorů, ale také problém neřešení klíčových otázek ze strany EU. Mezi klíčové otázky související s OZE patří způsob, jakým bude provozovatel distribuční soustavy vykupovat elektřinu z OZE, dále stanovení ceny výkupu a taktéž způsob financování či případné daňové úlevy. Množství otázek v oblasti úpravy OZE vyžaduje normu, která by zajistila výhodné postavení OZE při liberalizaci energetického trhu, a taktéž navrhnout podporu OZE, která by byla přijatelná pro všechny státy.

V prosinci roku 1997 byl přijat Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, který zavazuje smluvní strany, a tím i Českou republiku, k vytváření politik a opatření, která povedou k omezení nebo snížení emisí skleníkových plynů. Kjótský protokol uvádí mnoho možností, jak snížit emise skleníkových plynů. Jako možnost snižování emisí neuvádí finanční podporu OZE přímo, ale pobízí ke zvyšování energetické účinnosti a taktéž k vývoji a zvýšenému užívání nových a obnovitelných forem energie. Cílem Kjótského protokolu je snížit emise skleníkových plynů v období let 2008 – 2012 o 5 % oproti roku 1990. V příloze B Kjótského protokolu je kvantifikován závazek pro jednotlivé smluvní strany. Pro ČR je stanoven závazek dosáhnout do roku 2012 hodnotu emisí ve výši 92 % oproti hodnotě ve výchozím roku. Závazky pro ostatní smluvní strany jsou znázorněny v příloze č. 1. Některé smluvní strany mohou dosáhnout 100 % jejich výchozí hodnoty, což znamená, že k omezení emisí nedojde vůbec, některé smluvní strany mohou emise skleníkových plynů dokonce

zvýšit, např. nový Zéland může hodnotu skleníkových plynů v roce 2012 navýšit až o 10% oproti roku 1990.

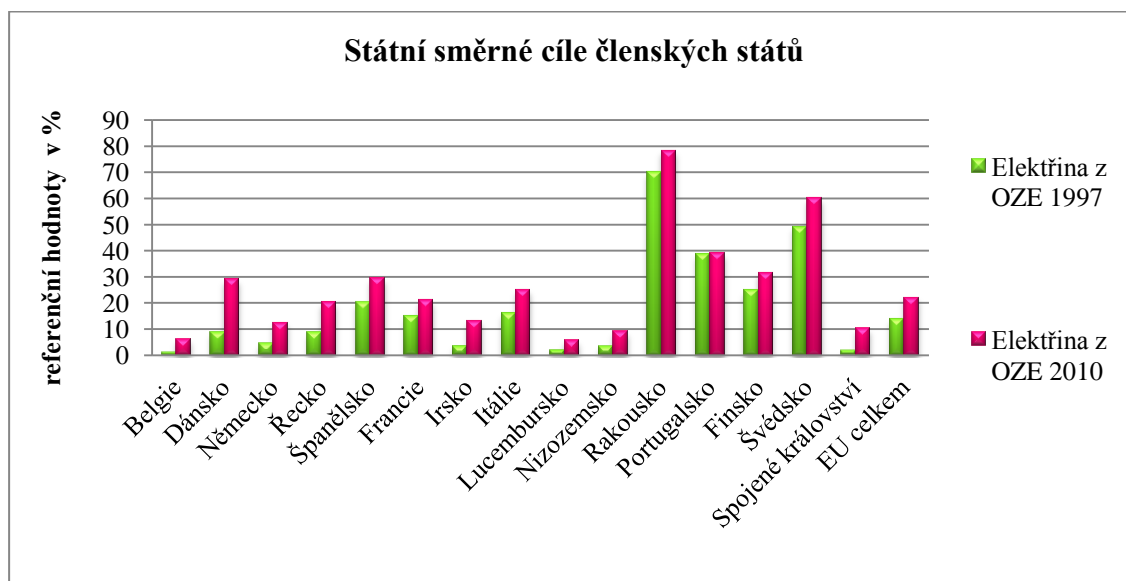
27. září 2001 vstoupila v platnost směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou, což byl první legislativně závazný akt týkající se OZE. Směrnice navazuje na cíle Kjótského protokolu a potvrzuje význam a prioritu OZE uvedenou v Bílé knize. Směrnice z Bílé knihy přejímá cíl 12% podílu OZE na hrubé domácí spotřebě elektřiny v roce 2010. Směrnice nebrání členským státům obchodovat s energií z obnovitelných zdrojů, avšak pro lepší průkaznost energie z obnovitelných zdrojů je zapotřebí zajistit záruku původu této elektřiny. Směrnice požaduje od členských států zajistit řádné fungování systémů podpor do té doby, než bude fungovat jeden rámec podpor pro celé Společenství, který je nutný pro úplnou integraci evropského trhu s energiemi. Jakmile to bude možné, Komise na základě poznatků získaných z vnitrostátních systémů podpor vypracuje rámec podpor pro celé Společenství.

Dle směrnice mají členské státy povinnost informovat o vlastním směrném cíli a podle něj přizpůsobit podporu OZE. Směrný cíl je vyjádřen jako procentuální sazba spotřeby elektrické energie z obnovitelných zdrojů na dalších 10 let. Zpráva o přijatých opatřeních k dosažení směrného cíle byla poprvé uveřejněna 27. října 2002 a následně bude zveřejňována každých 5 let. Poprvé 27. října 2003 a následně každé 2 roky uveřejní členské státy zprávu referující o dosaženém pokroku v rámci plnění směrných cílů a státních závazků k ochraně klimatu. Komise na základě zpráv členských států posoudí pokrok členských států a jejich soulad s globálním směrným cílem 12 % hrubé národní spotřeby elektřiny v roce 2010 a taktéž posoudí 22,1% podíl obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě elektřiny ve Společenství do roku 2010. Na základě hodnocení předloží Komise zprávu do 27. října 2005 o nabytých zkušenostech ze systémů podpor členských států. Dále bude Komise předkládat Evropskému parlamentu a Radě souhrnnou zprávu o provedení cílů směrnice každých 5 let, nejprve však 31. prosince 2005.

Směrnice taktéž nařizuje členským státům, aby zabezpečily vydání a zveřejnění pravidel pro připojení a posílení distribuční soustavy. Provozovatelé distribučních soustav musí taktéž uvést náklady na připojení výroben do distribuční soustavy. Dle směrnice mohou členské státy nařídit provozovatelům distribučních soustav, aby hradili zčásti nebo celé náklady na připojení výrobce do distribuční soustavy.

Členské státy uvedou v účinnost právní předpisy v souladu se směrnicí do 27. října 2003 tak, aby zabezpečily dosažení referenční hodnoty směrného cíle uvedeného v příloze směrnice. Jak je zřejmé z grafu č. 1, směrné cíle členských států pro podíl elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 jsou přizpůsobeny jednotlivým přírodním podmínkám a potenciálu OZE jednotlivých členských států, a proto přírůstek výroby energie z OZE na spotřebě není pro všechny členské státy stejný.

Graf 1: Referenční hodnoty pro státní směrné cíle členských států pro podíl OZE na hrubé spotřebě elektřiny

Zdroj: Směrnice 2001/77/ES, zpracování vlastní

V roce 2003 vydala Mezinárodní společnost solární energetiky (International Solar Energy society, ISES) Bílou knihu ISES: Přechod k obnovitelným zdrojům energie budoucnosti. Bílá kniha ISES se zabývá OZE v celém svém rozsahu a významně prosazuje jejich postavení v celosvětovém energetickém odvětví. Předpokladem Bílé knihy je dosažení 20% podílu energie vyrobené z OZE na celkové výrobě energie v roce 2020. V roce 2050 je předpokládán 50% podíl. Bílá kniha uvádí mechanismy a nástroje podpory OZE, mezi něž zařazuje například stanovení kvóty pro dodávky elektrické energie z OZ na úrovni měst i státu nebo finanční podporu obnovitelných zdrojů. Vybízí také k zavedení poplatků za znečišťování životního prostředí. Bílá kniha zmiňuje hlavní výhody OZE, mezi něž neopomenutelně patří i zbavení se energetické závislosti na energetických velmocích, čímž je možné dosáhnout spravedlivějšího

uspořádání mezi státy. Bílá kniha uvádí příklady nástrojů a politik, které jsou již v praxi využívány. Za účinný nástroj považuje stanovení pevných výkupních cen za elektřinu vyrobenou z OZE. Oproti české legislativě Bílá kniha pojímá obnovitelné zdroje z širšího pohledu. Neřeší pouze produkci elektrické energie z OZE, ale také vytápění budov, solární ohřev vody, osvětlení budov apod.

V květnu 2004 se stala Česká republika na základě Smlouvy o přistoupení k Evropské unii členským státem EU, což znamenalo doplnění směrnice 2001/77/ES o referenční hodnoty směrných cílů pro přistupující státy. Pro ČR byl stanoven směrný cíl ve výši 8% podílu výroby elektrické energie na hrubé domácí spotřebě elektřiny. V roce 1999 byl pro ČR podíl elektřiny z OZE ve výši 3,8 %. Mimo jiné došlo ke změně podílu obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě elektřiny ve Společenství do roku 2010 z 22,1 % na 21 %.

Národní agenda

Dnem 1. ledna nabyl účinnosti zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, který stanovuje podmínky podnikání v energetickém odvětví, a to pro právnické i fyzické osoby. Podnikání v energetické oblasti zahrnuje i výrobu elektřiny, tudíž mohou na základě udělení autorizace vyrábět elektřinu z obnovitelných zdrojů právnické i fyzické osoby. Tento zákon uděluje právo odběrateli provozovat vlastní zdroj i dodávat elektřinu do rozvodného zařízení, přičemž elektřina vyrobená z obnovitelného zdroje musí být vykupována povinně, pokud je to technicky možné. Cena za vykupovanou elektřinu z OZE byla stanovena zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, který byl novelizován zákonem 135/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, a mění zákon č. 526/1990 Sb., o cenách. Tento zákon odkazuje na Ministerstvo financí ČR, které v souladu s tímto zákonem stanovuje regulaci cen a uveřejňuje úředně stanovené ceny, věcné usměrňování cen a časové usměrňování cen v Cenovém věstníku.

Vývoj energetické legislativy do doby, než se ČR stala členským státem EU, byl zaměřen pouze na celé energetické odvětví jako celek, protože neexistoval žádný důvod pro tvorbu legislativy zabývající se přímo obnovitelnými zdroji energie. Zákon

č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, byl zrušen všeobecným právním předpisem pro celé energetické odvětví. Tímto předpisem je energetický zákon č. 458/2000 Sb. Tento zákon sice specifikuje obnovitelné zdroje energie, ale nehovoří o jejich podpoře. § 31 hovořící o OZE přiznává pouze právo na přednostní připojení výroby elektrické energie z obnovitelného zdroje k přenosové nebo distribuční soustavě. Zákon stanovil, že odchylky výkonu obnovitelných zdrojů nejsou důvodem pro odmítnutí připojení výroby k přenosové nebo distribuční soustavě.

Zákon pojednává o energetickém trhu, sděluje však i podmínky pro udělení licence, informace o výstavbě výroben elektřiny, způsoby měření, možné typy smluv a také správní delikty, které se týkají i výrobců a výroben elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Tento zákon ovšem nehovoří o podpoře výroby elektřiny z OZE jako takové. Energetický regulační úřad sice ve svém Cenovém rozhodnutí, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb, stanovuje minimální výkupní ceny elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie. Minimální výkupní ceny, které jsou uvedené v cenovém rozhodnutí, není přípustné snížit. Minimální výkupní ceny byly stanoveny pouze pro elektřinu z OZE dodanou do distribuční soustavy. Cenové rozhodnutí připouští i rozdílné minimální výkupní ceny pro pásmo platnosti vysokého tarifu a pásmo platnosti nízkého tarifu. V cenovém rozhodnutí je taktéž stanovena pevná cena pro decentrální výrobu, která je přiznávána výrobcí, který účtuje touto cenou provozovateli distribuční soustavy úsporu nákladů za každou jednotku dodané elektřiny v předávacím místě výroby.

V příloze č. 2 je znázorněn vývoj minimálních výkupních cen dle cenových rozhodnutí ERÚ. Ceny u všech typů OZE byly stanoveny v průběhu let 2002 - 2005 bez výrazných změn, postupně došlo pouze k diferenciaci cen u výroben dle data uvedení do provozu pro stejný druh obnovitelného zdroje. Výrobní zdroje uvedené do provozu později mají stanovenou nižší výkupní cenu než je tomu u stejného druhu obnovitelných zdrojů energie uvedených do provozu dříve. Z tohoto vývoje lze předpokládat, že pořizovací náklady na výstavbu fotovoltaických elektráren oproti předchozím rokům klesly, a proto pro zachování 15leté návratnosti investic mohlo dojít k poklesu minimálních výkupních cen.

Mimo legislativní podporu obnovitelných zdrojů existovaly programy, které měly za úkol zajistit přínos v oblasti OZE a úspor energie. V letech 1991 - 1998 byl

Ministerstvem průmyslu a obchodu stanoven Program na podporu úspor energie a využívání OZE. V následujících letech 1999 - 2001 byl program nazván Státním programem na podporu úspor energie a využívání OZE. Pro čtyřleté období 2002 - 2005 vypracovalo Ministerstvo průmyslu Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů, který nestanovuje žádné konkrétní formy podpory OZE, nýbrž analyzuje aktuální prostředí a nabádá k možným krokům, jak podpořit výrobu elektrické energie z OZE. Národní program připouští, že pro analýzu využívání OZE neexistuje žádná dlouhodobější komplexní statistika, a proto při hodnocení OZE čerpá z více zdrojů a z dílčích odhadů. Cílem národního programu je dosažení podílu elektřiny z OZE na hrubé spotřebě elektřiny ve výši 3 % do konce roku 2005.

4.1.2. Legislativa OZE v letech 2005 až 2012

Před rokem 2004 nedocházelo k tvorbě legislativy týkající se samostatných obnovitelných zdrojů. Po roce 2004 došlo především k transformaci práva EU. Transformována byla směrnice 2001/77/ES do zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a tak ČR začala aplikovat právo EU.

Nejenže zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, definuje obnovitelné zdroje jako celek, ale také definuje ostatní pojmy týkající se OZE, jako je hrubá spotřeba, zelený bonus, provozovatel regionální distribuční soustavy apod. Cílem tohoto zákona je, aby podpora elektřiny vyrobená z OZE odpovídala směrnému cíli ve výši 8% podílu výroby elektrické energie na hrubé domácí spotřebě elektřiny. Zákon uvádí obnovitelné zdroje jako podporované, ale větrné elektrárny umístěné na rozloze 1 km² o celkovém instalovaném výkonu větším než 20 MW jsou stanoveny mimo podporu OZE. Ačkoliv důlní plyn z uzavřených dolů není obnovitelný zdroj energie, vztahuje se na něj taktéž podpora. Zákon poprvé stanovuje dvě možnosti podpory s tím, že forma podpory pro individuální výrobu může být měněna jednou za rok, a to vždy k 1. lednu následujícího roku.

Dle zákona 180/2005 Sb. musí výrobce v případě povinného výkupu i zeleného bonusu uzavřít smlouvu o dodávce elektřiny. Výjimkou je pouze forma podpory zeleného bonusu, kdy výrobce spotřebuje veškerou vyrobenou elektřinu pro vlastní účely, a tak nedochází k přetoku elektřiny do distribuční soustavy. V případě povinného

výkupu je výrobce povinen uzavřít smlouvu o dodávce elektřiny s provozovatelem regionální distribuční soustavy nebo s provozovatelem přenosové soustavy. Zatímco v případě formy podpory zeleného bonusu uzavírá výrobce smlouvu o dodávce elektřiny s jakýmkoliv jiným účastníkem trhu, respektive s obchodníkem s elektrickou energií.

Zákon stanovuje povinnost Energetickému regulačnímu úřadu stanovit výši cen podpory jak pro zelený bonus, tak i pro povinný výkup. Klíčem pro stanovení výše podpory je jednak dodržení závazku ze směrnice 2001/77/ES, tj. 8% podíl elektřiny vyrobené z OZE na hrubé spotřebě elektřiny, a jednak stanovené ceny musí respektovat zaručení 15leté návratnosti investice pro výrobní elektrické energie z OZ. Zákon však nezaručuje všem výrobnám 15letou návratnost investice, nýbrž jen těm výrobnám, které splňují parametry stanovené vyhláškou č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Dle indikativních hodnot technických a ekonomických parametrů této vyhlášky by měl investor zvážit, zda plánovaná výrobní dané parametry splňuje, a tudíž u ní bude zachována 15letá návratnost investice.

Mimo technických parametrů je vývoj výkupních cen pro OZE dán vývojem indexu průmyslových cen výrobců, přičemž výše výnosů na jednotku elektřiny by měla být zachována jako minimální po dobu 15 let od data uvedení do provozu. U výroben uvedených do provozu před 1.8.2005 je doba 15let zachování minimální výkupní ceny počítána od tohoto data. Dále je pro výkupní ceny stanoveno, že nemůže pro následující rok dojít k poklesu výkupních cen o více jak 5 % oproti předchozímu roku, přičemž toto pravidlo stanovení výkupních cen začalo platit pro ceny stanovené pro rok 2007. Zákon při stanovování cen v případě formy podpory zeleného bonusu pamatuje také na to, že druhá část příjmů z výroby, tj. cena za dodanou elektřinu do distribuční soustavy, se odvíjí od situace dané na trhu s elektřinou, proto by cena zeleného bonusu měla reflektovat na vývoj cen silové (resp. dodané) elektřiny. Energetický regulační úřad dle zákona bude při stanovování výkupních cen přihlížet také k vývoji pořizovacích a provozních nákladů v čase a také bude respektovat odlišnost nákladů pro různé druhy obnovitelných zdrojů.

Na základě tohoto zákona dochází k zúčtování podpory jedenkrát měsíčně, avšak zákon dovoluje dohodnout si jinou periodu fakturace podpory, tudíž je možná i perioda fakturace čtvrtletní, pololetní a roční. Podpora je vyplácena provozovatelem

příslušné regionální distribuční nebo přenosové soustavy. Provozovatel distribuční soustavy (PDS) nebo provozovatel přenosové soustavy (PPS) vyplatí podporu na základě faktury a na základě Měsíčního výkazu o výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů. Tento výkaz je výrobce povinen předávat PDS nebo PPS za každý měsíc nejpozději do dvacátého dne následujícího měsíce, jak stanovuje vyhláška č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona.

Indikativní hodnoty technických a ekonomických parametrů

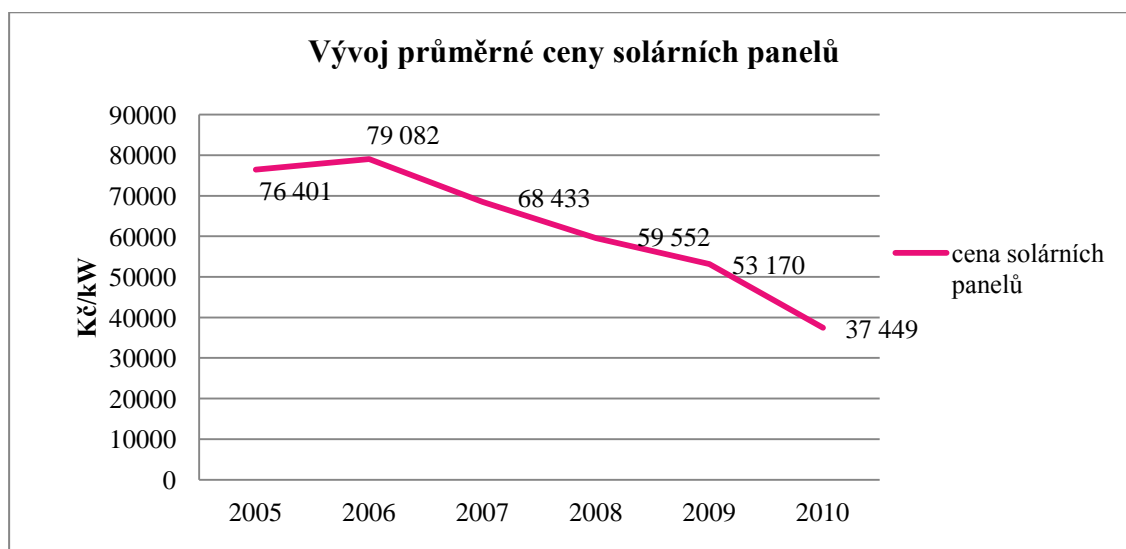
Dne 7.12.2005 nabyla účinnosti výše zmíněná vyhláška č. 475/2005 Sb. Tato vyhláška stanovuje povinnost výrobce v případě změny formy podpory oznámit tuto změnu PDS nebo PPS nejpozději do 30. listopadu předcházejícího tomu roku, odkdy má ke změně dojít. Výrobce je dále povinen předávat hlášení o předpokládaném množství výroby pro následující rok PDS nebo PPS do konce srpna roku, který předchází roku, na který je hlášeno předpokládané množství vyrobené elektřiny.

Vyhláška pro každý druh OZE stanovuje předpokládanou dobu životnosti výroby, požadavek účinnosti využití primárního obsahu energie, měrné investiční náklady a roční využití instalovaného výkonu. Například pro fotovoltaiku (FVE) uvedenou do provozu od 7.12.2005 až do konce roku 2007 byla stanovena životnost nové výroby 15let. Účinnost využití primárního obsahu energie byla stanovena alespoň 150 kWh na m² plochy solárního panelu. Jeden m² u monokrystalických a polykrystalických panelů představuje přibližně 0,125 kW instalovaného výkonu. Vyhláška pak vyžaduje minimální výrobu 1200 kWh ročně na 1 kW instalovaného výkonu. Účinnost využití u FVE je dána zejména sklonem panelu, orientací panelu dle světových stran, typem panelu i umístěním výroby v rámci ČR. Měrné investiční náklady by měly být pro realizaci nových FVE menší než 135 000 Kč na jednotku instalovaného výkonu v kW. Celkové měrné investiční náklady jsou dány zejména cenou solárních panelů, neboť tvoří největší položku v celkových nákladech. Mezi další nákladové položky patří instalace panelů, měrných přístrojů, připojení do distribuční soustavy, apod. Roční využití instalovaného výkonu FVE bylo stanoveno na 980 hodin ročně.

Vyhláška 364/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., stanovila nové indikativní parametry pro výrobní uvedené do provozu od roku 2008 do roku 2009. Doba životnosti FVE byla stanovena na 20 let, přičemž účinnost zůstala zachována a celkové měrné investiční náklady zůstaly nezměněné, přestože cena pořizovacích nákladů solárních panelů oproti předchozím rokům výrazně klesla, jak zobrazuje graf č. 2.

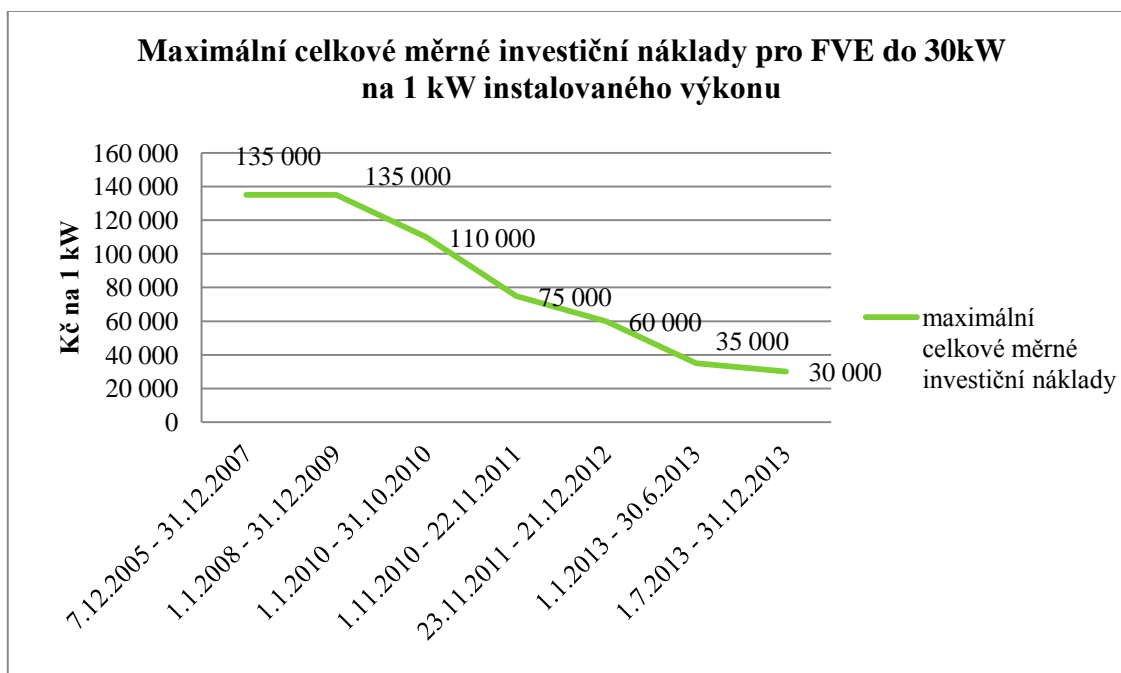
Graf 2: Vývoj průměrné ceny solárních panelů

Zdroj: U.S. Energy Information Administration, Annual Energy Review, výpočet a zpracování vlastní

Pro fotovoltaiky uvedené do provozu od počátku roku 2010 do 31.10.2010 byly stanoveny měrné investiční náklady v maximální výši 110 000 Kč (pro FVE do instalovaného výkonu 30 kW včetně) a 90 000 Kč (pro FVE nad instalovaný výkon 30 kW) na jednotku instalovaného výkonu v kW. Důvod, proč jsou požadovány investiční náklady pro FVE s instalovaným výkonem nad 30 kW nižší, je ten, že čím vyšší je instalovaný výkon, tím nižší jsou náklady na jednotku instalovaného výkonu mimo pořizovacích nákladů solárních panelů. I tyto náklady mohou s instalovaným výkonem klesat, pokud si odběratel solárních panelů sjedná množstevní slevu. Dále následovala série vyhlášek, které pro výrobní uvedené do provozu v dalších letech stanovovaly nové hodnoty parametrů. Vývoj hodnoty parametru celkové měrné investiční náklady pro FVE do instalovaného výkonu 30 kW, který určuje nákladovou (investiční) stránku projektů, je znázorněn v grafu č. 3.

Graf 3: Maximální celkové měrné investiční náklady pro FVE do 30 kW na 1 kW instalovaného výkonu

Zdroj: Vyhláška č. 475/2005, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů, zpracování vlastní

Cenová rozhodnutí ERÚ

Energetický regulační úřad poprvé v roce 2005 vydal individuální cenové rozhodnutí pro OZE, dle § 6 zákona č. 180/2005 Sb. Cenové rozhodnutí ERÚ č. 10/2005 ze dne 18. listopadu 2005, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů, určuje výši podpory pro rok 2006. Výkupní ceny uvedené v tomto rozhodnutí by měly respektovat požadavky na vývoj těchto cen dané vyhláškou č. 475/2005 Sb., jak již bylo uvedeno výše. Na každý následující rok bylo vydáno nové cenové rozhodnutí, které určuje příjem pro majitele výroben.

Od 1. ledna 2011 nabyla účinnosti novela zákona 180/2005 sb., označená jako zákon č. 330/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon pro FVE uvedené do provozu v roce 2011 a později s instalovaným výkonem větším než 30 kW nestanovuje podporu žádnou, tudíž jediným příjmem těchto FVE je cena sjednaná s obchodníkem za prodej vyrobené a dodané elektřiny. V roce 2011 došlo ještě k jedné významné změně pro fotovoltaiky, a to k zavedení odvodu z elektřiny ze slunečního

záření. Předmět odvodu a sazba odvodu je stanovena v zákoně 402/2010 Sb., který je opět novelou zákona 180/2005 Sb. Odvod z elektřiny ze slunečního záření bude popsán později.

4.2. Legislativa OZE v roce 2013 a zákon 165/2012 Sb.

Dne 31. května 2012 byl ve Sbírce zákonů uveřejněn zákon 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2013. Tento zákon mění celý systém podpory výroby elektřiny z OZE, určení subjektů povinných k výkupu elektřiny a mění se související právní vztahy mezi účastníky trhu. Původní zákon 180/2005 Sb. k 1. lednu 2013 zaniká a s ním i příslušné vyhlášky, např. vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

4.2.1. Nové formy podpory

Právní úprava dle zákona 180/2005 Sb. umožňovala výrobcí volit mezi dvěma druhy podpor - zeleným bonusem a povinným výkupem, jak již bylo uvedeno výše. Pro výrobní uvedené do provozu před 1.1.2013 platí stále tyto dvě formy podpory, mezi kterými mohou výrobci každoročně libovolně přecházet. Pro výrobní uvedené do provozu v roce 2013 a dále platí také forma podpory zeleného bonusu a povinného výkupu, akorát s tím rozdílem, že povinného výkupu mohou využívat jen některé výrobní.

Tabulka č. 1 uvádí, že výrobci, kteří mají instalovaný výkon výrobní do 100 kW a u vodních elektráren instalovaný výkon do 10 MW včetně, mohou přecházet libovolně mezi formou podpory zeleného bonusu a povinného výkupu. Pro výrobní, které přesahují instalovaný výkon 100 kW (u vodních elektráren přesahují 10 MW) neexistuje možnost měnit formu podpory, a proto tyto výrobní mohou nárokovat pouze formu podpory zeleného bonusu.

Tabulka 1: Podpora pro výrobce uvedené do provozu od 1.1.2013

Podpora pro výrobce uvedené do provozu od 1.1.2013	
Nárok na povinný výkup	Nárok na zelený bonus
všechny výrobní mimo výrobní s využitím vodního zdroje do instalovaného výkonu 100 kW včetně	všechny výrobní bez ohledu na instalovaný výkon
výrobní využívající vodní zdroj s instalovaným výkonem do 10 MW včetně	

Zdroj: Zákon č. 165/20012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, zpracování vlastní

Další změna nastala ve formě podpory zeleného bonusu, která je pro výrobní uvedené do provozu od 1.1.2013 poskytována v ročním nebo hodinovém režimu. Výběr mezi režimy zeleného bonusu není možný, je přesně stanoven dle parametrů uvedených v tabulce č. 2.

Tabulka 2: Režimy zeleného bonusu pro výrobce uvedené do provozu od 1.1.2013

Režimy zeleného bonusu pro výrobce uvedené do provozu od 1.1.2013	
Režim ročního zeleného bonusu	Režim hodinového zeleného bonusu
všechny výrobní s instalovaným výkonem do 100 kW včetně	všechny výrobní s instalovaným výkonem větším než 100 kW kromě podpory KVET a druhotných zdrojů
všechny výrobní s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla (KVET) a všechny výrobní vyrábějící elektřinu z druhotných zdrojů	

Zdroj: Zákon č. 165/20012 Sb. o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, zpracování vlastní

Roční zelený bonus bude stanoven Energetickým regulačním úřadem na celý rok a v podstatě odpovídá klasickému zelenému bonusu, který platí pro výrobní uvedené do provozu do roku 2013. Výše hodinového zeleného bonusu je odvozena od tržní ceny elektřiny na denním trhu. Vyplácená podpora hodinového bonusu bude počítána jako cena v dané hodině přizpůsobená vývoji ceny na denním trhu s elektřinou vynásobená množstvím elektřiny vyrobeným v příslušné hodině. Z principu výpočtu je zřejmé, že výrobce bude muset zajistit průběhové měření výroby, které zaznamená v každé hodině, jaké množství elektřiny bylo vyrobeno.

Podpora biometanu

Mezi podporované zdroje doposud dle zákona 180/2005 Sb. nepatřil biometan. Zákon 165/2012 Sb. však podporu biometanu od roku 2013 zavádí. Výši a rozsah podpory biometanu je povinen stanovit ERÚ v cenovém rozhodnutí. Podpora biometanu má být uskutečňována formou podpory zeleného bonusu na biometan, který má dle zákona 165/2012 Sb. dosahovat nejvýše 1 700 Kč na MWh spalného tepla. Náklady spojené s podporou biometanu nebudou doléhat na spotřebitele elektřiny, jak tomu je v případě ostatních obnovitelných zdrojů, nýbrž podpora biometanu bude mít důsledek pro odběratele plynu jakožto složka ceny za přepravu a distribuci plynu.

Energetický regulační úřad však pro rok 2013 nestanovil podporu biometanu s tím, že se odvolává na zákon 165/2012 Sb., který nařizuje nestanovit podporu biometanu v případě, že bylo dosaženo nebo překonáno množství výroby biometanu stanovené v Národním akčním plánu.

Podpora decentrální výroby elektřiny

Nárok na podporu mají všechny výrobní, které jsou připojené pouze do distribuční soustavy a nikoliv do přenosové soustavy elektřiny. Jedná se o decentralizovanou dodávku elektřiny do sítě, kdy podpora je poskytována z důvodu úspory nákladů oproti výrobnám připojeným do přenosové soustavy. Znamená to, že nárok podporu decentrální výroby mají nejen výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů, ale také výrobní elektřiny z konvenčních zdrojů. Podpora decentrální výroby u OZE je přípustná pouze v kombinaci se zeleným bonusem. Nelze si nárokovat formu podpory povinného výkupu a zároveň podporu decentrální výroby, přestože i u povinného výkupu dochází k úsporám na straně provozovatele přenosové soustavy. Podpora decentrální výroby se na rozdíl od zeleného bonusu nevztahuje na celé množství vyrobené elektřiny, ale pouze na množství elektřiny dodané do distribuční soustavy.

Decentrální výrobu elektřiny si mohli výrobci elektřiny z OZE nárokovat již dříve, pouze pro rok 2012 byla tato podpora zrušena. Podpora decentrální výroby byla zveřejňována v Cenovém rozhodnutí ERÚ, kterým se stanovují ceny regulovaných služeb souvisejících s dodávkou elektřiny. Výše podpory decentrální výroby závisí na tom, do jaké napěťové hladiny je výrobní připojena. Například pro rok 2011 byla cena decentrální výroby pro výrobní připojené do hladiny nízkého napětí distribuční

soustavy stanovena na 64 Kč/MWh, oproti tomu výroby připojené do vysokého napětí distribuční soustavy mohly v roce 2011 nárokovat tuto podporu ve výši 27 Kč/MWh. V roce 2011 mohly podporu decentrální výroby uplatňovat i výroby s formou podpory povinného výkupu, což je významný rozdíl oproti zákonu 165/2012 Sb.

Vynucený výkup

Vynucený výkup se týká pouze výroben využívajících zelený bonus a uvedených do provozu od 1.1.2013. U výroben uvedených do provozu před rokem 2013 mají výrobci využívající formu podpory zeleného bonusu možnost vybrat si obchodníka s elektřinou, kterému nabídnou k výkupu elektřinu dodanou do DS. Záleží pouze na konkrétním výrobcí a obchodníkovi, jakou cenu si mezi sebou dohodnou. Výrobce si racionálně vybere obchodníka, který mu nabídne nejvyšší cenu za jednotku dodaného množství elektřiny. Nevýhodou je, že výrobce musí mít na každý den, kdy dodá elektřinu do DS, sjednaného obchodníka. Proto i když výrobci žádná cenová nabídka nevyhovuje, musí přesto některou z nabídek přijmout.

Tabulka 3: Výše vynuceného výkupu pro FVE v roce 2013

Výše vynuceného výkupu pro FVE v roce 2013			
	povinný výkup Kč/MWh	zelený bonus Kč/MWh	vynucený výkup kč/MWh
výroby uvedené do provozu od 1.1.2013 do 30.6.2013 s instalovaným výkonem do 5 kW	3 410	2 860	550
výroby uvedené do provozu od 1.1.2013 do 30.6.2013 s instalovaným výkonem od 5 do 30 kW	2 830	2 280	550
výroby uvedené do provozu od 1.7.2013 do 31.12.2013 s instalovaným výkonem do 5 kW	2 990	2 440	550
výroby uvedené do provozu od 1.7.2013 do 31.12.2013 s instalovaným výkonem od 5 do 30 kW	2 430	1 880	550

Zdroj: Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2012, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie, výpočet a zpracování vlastní

Výrobci, kteří mají výrobu uvedenou do provozu od roku 2013, mohou v případě, kdy jim nabízená cena obchodníka nevyhovuje, nabídnout svou elektřinu k výkupu povinně vykupujícímu, čímž je pro rok 2013 a 2014 dodavatel poslední instance. Povinně vykupující však musí nabídnout výrobcí cenu, která je stanovena jako rozdíl mezi cenou podpory povinného výkupu a cenou podpory zeleného bonusu. V tabulce č. 3 je uvedena výše vynuceného výkupu pro FVE v roce 2013. Touto cenou by si mohli výrobci mírně přilepšit, neboť tržní cena vykupované elektřiny z FVE se pro rok 2013 pohybuje kolem 400 Kč za MWh.

4.2.2. Systém vyplácení podpory

Zákon 165/2012 Sb. přináší nový systém vyplácení podpor, přičemž centrálním místem pro výplatu podpor a pro evidenci veškerých dat se stává od 1.1.2013 OTE, a.s. Oproti tomu podle právní úpravy zákona 180/2005 Sb. byl subjektem povinným k výplatě podpory PDS. Nově bude od výrobců elektřinu vykupovat a za vykoupěnou elektřinu hradit ceny povinného výkupu stanovené ERÚ povinně vykupující. Zelené bonusy bude výrobcům hradit operátor trhu OTE, a.s. Povinně vykupujícím je pro území západních, středních, severních a východních Čech a sever Moravy ČEZ Prodej, s.r.o., pro území jižních Čech a jižní Moravy E.ON Energie, a.s. a pro oblast Hlavního města Prahy je povinně vykupujícím Pražská energetika, a.s.

Pro nárok na podporu v roce 2013 je nutné, aby výrobci registrovali formu podpory u OTE, a.s. Pro výroby uvedené do provozu před rokem 2013 zaregistruje formu podpory u OTE a.s. příslušný PDS. Dále výrobce musí vyplňovat měsíční výkaz o výrobě elektřiny v elektronickém systému operátora trhu OTE, a.s., v tzv. CS OTE. Jelikož výrobce zasílá elektronicky do CS OTE měsíční výkaz o výrobě elektřiny, který byl povinen předávat provozovateli distribuční soustavy, nemusí již tento výkaz od roku 2013 zasílat příslušnému PDS. Protože je přístup do CS OTE zabezpečený, musí si každý subjekt, který si chce nárokovat podporu, zřídit elektronický komerční osobní certifikát. Na základě tohoto certifikátu je zajištěn bezpečný přístup do CS OTE, přičemž výrobce před prvním přístupem do CS OTE musí elektronicky odeslat certifikátem podepsaný registrační formulář.

Po přístupu do CS OTE má výrobce, který uvedl výrobu do provozu do konce roku 2012, možnost zkontrolovat všechny údaje o jeho výrobním zdroji, popřípadě

o výrobních zdrojích, které do CS OTE za výrobce předal PDS. Výrobci, jejichž výrobní byla uvedena do provozu po roce 2012, jsou povinni sami registrovat formu podpory a vyplnit příslušné údaje o výrobním zdroji nejméně 30 dní před vznikem nároku na podporu.

Vypořádání podpory za rok 2012 a předchozích roků

Výrobce, který si nárokoval vyplacení podpory za období roku 2012, či let předchozích a předal PDS do 28.2.2013 všechny podklady nezbytné pro výplatu podpory za rok 2012 a předchozí roky, obdrží výplatu podpory od PDS, tudíž závazek uhradit výkupní cenu nepřechází na jiný subjekt. Pokud výrobce do 28.2.2013 nepředal PDS fakturu a příslušné měsíční výkazy o výrobě elektřiny, musí si dle přechodných ustanovení zákona 165/2012 Sb. nárokovat výplatu podpory za období roku 2012 či let předchozích u OTE. a.s.

Vypořádání podpory v roce 2013

Průběh činností pro výplatu podpory se liší dle formy podpory. Společné pro formu podpory povinného výkupu i zeleného bonusu je vyplnění měsíčního výkazu v CS OTE a jeho podepsání elektronickým certifikátem. Dále se postup v praxi liší dle formy podpory.

- Zelený bonus

Po vyplnění měsíčního výkazu v CS OTE obdrží výrobce na e-mail opis výkazu, díky čemuž má jistotu, že výkaz byl vyplněn a certifikátem správně podepsán. Sám výrobce již dále zúčtovací doklad pro výplatu podpory zeleného bonusu nevytváří. V případě měsíční periody fakturace je zúčtovací doklad výrobcí k dispozici v CS OTE k 15. kalendářnímu dni měsíce, kdy výrobce výkaz vyplnil a podepsal. Další alternativou periody fakturace, je perioda čtvrtletní, kterou dle zákona 165/2012 Sb. mají uplatňovat všechny výrobní s instalovaným výkonem do 10 kW. V případě čtvrtletní periody fakturace je zúčtovací doklad pro výrobce k dispozici po 15. kalendářním dni měsíce následujícího ihned po ukončení čtvrtletí. Jelikož dle Zápisu z jednání Koordinačního výboru s Komorou daňových poradců ČR

ze dne 23.10.2012 se na formu podpory zeleného bonusu od počátku roku 2013 nevztahuje daň z přidané hodnoty, vystavený zúčtovací doklad neobsahuje sazbu 21 % DPH. Výrobce má možnost si zúčtovací doklad ze systému CS OTE vytisknout a založit do svého účetnictví.

- **Povinný výkup**

V případě povinného výkupu výrobce taktéž obdrží opis vyplněného výkazu na e-mail. Po vytvoření výkazu má výrobce právo nárokovat si podporu u povinně vykupujícího. Perioda fakturace u povinně vykupujícího je taktéž dána zákonem a je naprosto stejná jako u zeleného bonusu. Výrobci, kteří vlastní výrobu s instalovaným výkonem do 10 kW, si budou nárokovat podporu čtvrtletně, ostatní výrobci si nárokují podporu měsíčně. Systém vyplácení podpory je u jednotlivých povinně vykupujících odlišný dle stanovených podmínek ve smlouvě o dodávce elektřiny mezi povinně vykupujícím a výrobcem. Následně je uveden způsob vyplácení podpory povinného výkupu konkrétního povinně vykupujícího označeného jako povinně vykupující A.

Povinně vykupující A má s výrobcí, kteří pro rok 2013 zvolili formu podpory povinného výkupu, uzavřené 2 typy smluv o dodávce, jejichž výběr závisí na výrobcí. První typ smlouvy umožňuje výrobcí nárokovat si podporu na základě papírové faktury vystavené výrobcem a zasláné poštou. Tuto variantu smlouvy přijali zejména výrobci bez připojení k internetu, či starší výrobci, jež nevlastní počítač. Dle dohodnuté splatnosti ve smlouvě je faktura proplacena a platba odchází výrobcí na účet výrobce bez jeho dalšího zásahu. V případě druhého typu smlouvy dochází k nárokování podpory pouze elektronickou formou. Na základě toho, že výrobce vyplní výkaz v CS OTE, dochází k přesunu poskytnutých dat z CS OTE do online aplikace povinně vykupujícího A. Výrobce se přihlásí na základě přihlašovacích údajů do online aplikace, kde si může zkontrolovat přenesená data. Poté výrobce kliknutím na ikonu generuje fakturu uloženou ve formátu pdf. Tuto fakturu má výrobce možnost zkontrolovat a následně do ní zapsat vlastní číslo faktury. V případě plátce daně z přidané hodnoty faktura obsahuje položku DPH ve výši 21 %. Po kontrole výrobce fakturu potvrzuje, což je bráno jako akt vystavení faktury, a od tohoto data běží splatnost. Platba je prováděna povinně vykupujícím do data splatnosti na účet výrobce.

Splatnost podpory v roce 2013

Jelikož splatnost podpory povinného výkupu je dána smlouvou o dodávce elektřiny mezi povinně vykupujícím a výrobcem, bude v této části popsána pouze splatnost podpory formou zeleného bonusu. Splatnost zeleného bonusu je ovlivněna tím, kdy výrobce odešle, respektive podepíše vyplněný výkaz o výrobě elektřiny v CS OTE. Výrobci je umožněno vyplnit výkaz o výrobě elektřiny až poté, co jsou do systému CS OTE provozovatelem distribuční soustavy nahrány hodnoty o dodávce do DS a odběr z DS, které jsou součástí výkazu. Povinností PDS je poskytnout tyto údaje OTE a.s. nejpozději do 6. pracovního dne měsíce následujícího po měsíci, za který jsou hodnoty předávány. Pro výrobce to znamená, že měsíční výkaz může vyplnit v některých případech až 6. pracovní den v měsíci. U dálkových typů odečtů, kdy přenos probíhá prostřednictvím modemu, jsou data k dispozici dříve, a proto výrobce s tímto typem měření může vyplnit měsíční výkaz i dříve než 6. pracovní den. Vyplnění výkazu v CS OTE tak, aby nedošlo k posunu splatnosti, je možné do 10. kalendářního dne měsíce následujícího po měsíci, za který je fakturováno. V případě, že výrobce nestihne vyplnit výkaz do 10. kalendářního dne, o nárok na podporu nepřichází, pouze se posouvá splatnost, a to tak, jako kdyby výrobce vyplnil výkaz až o měsíc později. Pro vysvětlení jsou níže uvedeny modelové případy.

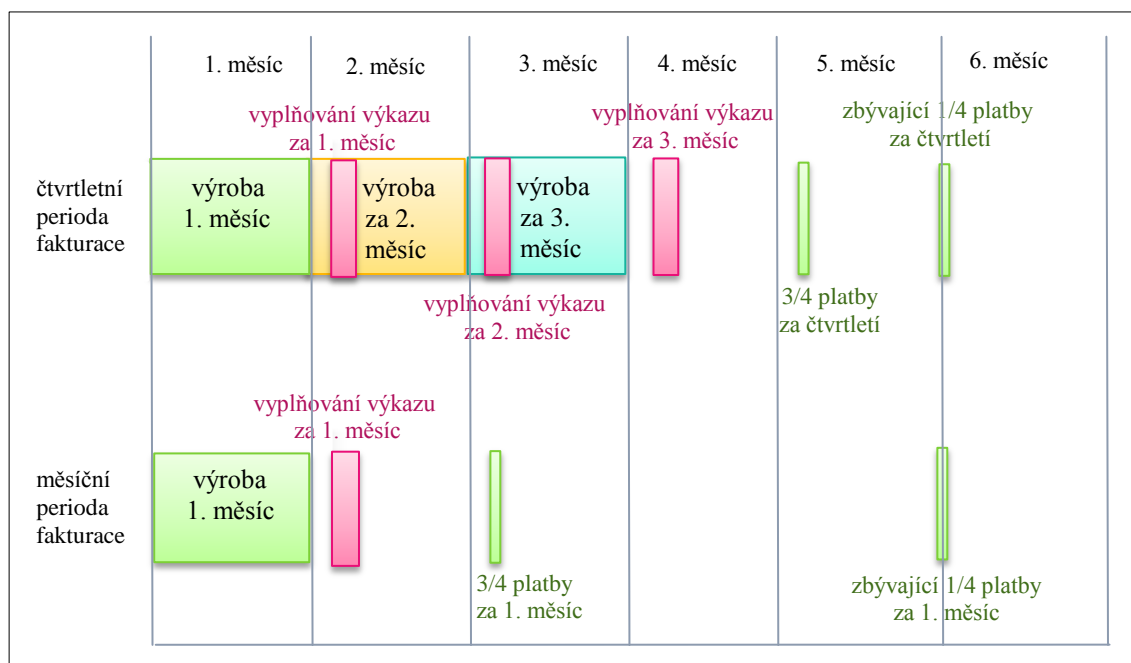
- Případ 1: Výrobce vyplní výkaz do 10. kalendářního dne měsíce následujícího po ukončení fakturačního období

V případě měsíční periody fakturace vyplňuje výrobce výkaz vždy přibližně od 8. dne do 10. dne měsíce č. 2, jak naznačuje schéma č. 1. Zúčtovací doklad je vystaven do 15. dne kalendářního dne měsíce č. 2 a splatnost činí 21 kalendářních dnů od data vystavení zúčtovacího dokladu. Výrobce obdrží první $\frac{3}{4}$ platby za měsíc č. 1 k 5. nebo 6. kalendářnímu dni (dle délky měsíc č. 2) měsíce č. 3. Zbývající $\frac{1}{4}$ platby za 1. měsíc výrobce obdrží až poslední kalendářní den měsíce č. 5. Výplata za následující měsíc č. 2 probíhá obdobně, $\frac{1}{4}$ je vyplacena 5. nebo 6. kalendářní den měsíce č. 4, ale zbývající $\frac{1}{4}$ platby za měsíc č. 2 se neposouvá, zůstává stanovena na poslední kalendářní den 5. měsíce. Poslední $\frac{1}{4}$ výplaty za 3. měsíc se také nemění, ke změně výplaty $\frac{1}{4}$ dochází až za 4. měsíc, kdy se jedná o nové čtvrtletí. Tudiž dojde

k přesunu splatnosti na poslední kalendářní den měsíce č. 8, což je poslední den druhého měsíce následujícího po skončení čtvrtletí, za které je fakturováno.

V případě čtvrtletní periody fakturace výrobce postupně vyplní výkaz mezi 8. a 10. kalendářním dnem v měsíci č. 2, 3 a 4. Patnáctého kalendářního dne měsíce č. 4 je vystaven zúčtovací doklad za celé čtvrtletí, načež k proplacení $\frac{3}{4}$ podpory za dané čtvrtletí dochází 5. nebo 6. kalendářního dne měsíce č. 5. Splátlost zbývající $\frac{1}{4}$ podpory za čtvrtletí je taktéž na konci druhého měsíce po skončení čtvrtletí, za které je fakturováno, tj. poslední den měsíce č. 5.

Schéma 1: Splátlost podpory zeleného bonusu při vyplnění výkazu do 10. kalendářního dne měsíce následujícího po ukončení fakturačního období

Zdroj: Informace OTE, a.s. o postupech při výplatě podpory podporovaných zdrojů energie, zpracování vlastní

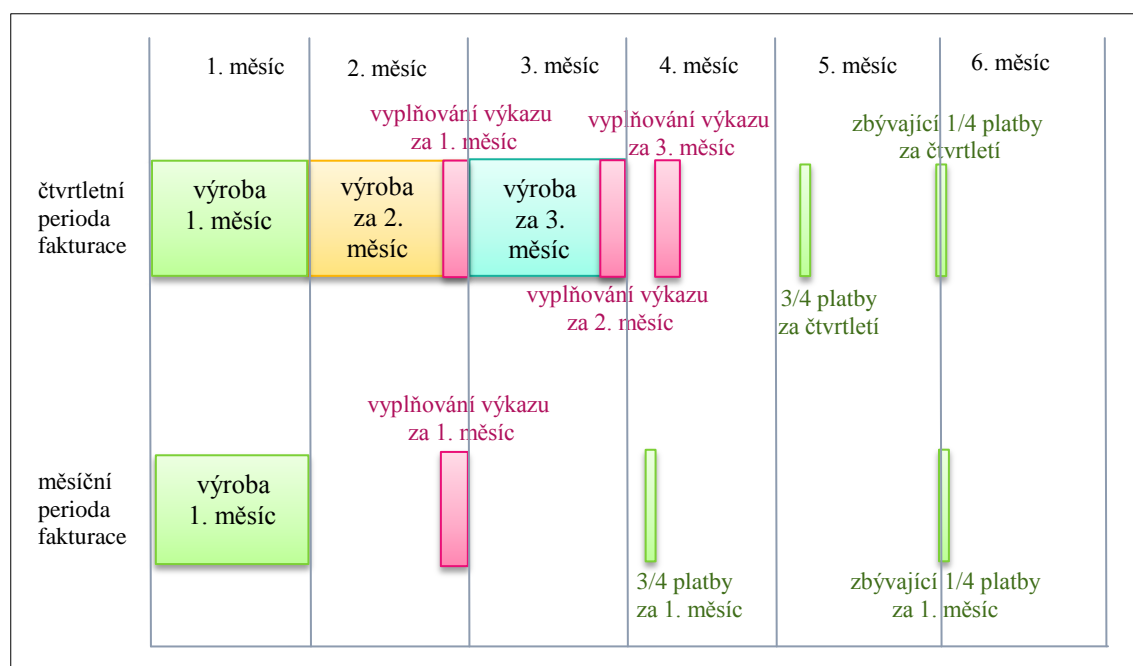
- Případ 2: Výrobce nevyplní výkaz do 10. kalendářního dne měsíce následujícího po ukončení fakturačního období

Jestliže výrobce v případě měsíční periody fakturace nestihne vyplnit výkaz za fakturační období prvního měsíce do 10. kalendářního dne 2. měsíce, znamená to, že výkaz se přesouvá do vyúčtování až v 15. kalendářním dni 3. měsíce a s tím se mění i splátlost. Splátlost je, jako kdyby výrobce vyplnil výkaz až 10. kalendářní den 3. měsíce, a tudíž splátlost $\frac{3}{4}$ podpory za 1. měsíc připadá na 5 nebo 6. den čtvrtého

měsíce, přičemž tento den by měla být splatnost $\frac{3}{4}$ podpory za fakturační období měsíce č. 2, pokud výrobce dodržel včasné vyplnění výkazu. Jelikož zbylá $\frac{1}{4}$ podpory je vyplácena shodně za 1. 2. i 3. měsíc, splatnost připadá opět na poslední den 2. měsíce po skončení čtvrtletí, za které je fakturováno, což je poslední den měsíce č. 5.

Pokud výrobce, který má čtvrtletní periodu fakturace, vyplní výkaz za 1. nebo 2. měsíc později, nic se neděje, jak je možné pozorovat ve schématu č. 2. U čtvrtletní periody fakturace ovlivňuje splatnost až vyplnění výkazu za 3. měsíc. Pokud by výkaz za 3. měsíc nebyl vyplněn do 10. kalendářního dne měsíce č. 4, splatnost podpory za toto i následujícího čtvrtletí by probíhala současně, a to v měsíci č. 8.

Schéma 2: Splatnost podpory zeleného bonusu při vyplnění výkazu po 10. kalendářním dni měsíce následujícího po ukončení fakturačního období

Zdroj: Informace OTE, a.s. o postupech při výplatě podpory podporovaných zdrojů energie, zpracování vlastní

4.2.3 Záporná hodinová cena a nesesouhlasení nabídky a poptávky

Jelikož výrobce v režimu povinného výkupu nemá možnost zvolit mezi povinným výkupem ročním a hodinovým, zákon 165/2012 Sb. taktéž stanovil vazbu podpory povinného výkupu na denní trh s elektřinou. Pro všechny výrobce v režimu povinného

výkupu platí ustanovení zákona 165/2012 § 11 odst. 9 a 10, které reaguje na výjimečné situace na krátkodobém trhu s elektřinou. Na krátkodobém trhu s elektřinou může dojít k záporné ceně nebo k nesesouhlasení nabídky a poptávky. Na krátkodobém neboli denním organizovaném trhu operátorem vzniká rovnovážná cena a rovnovážné množství den dopředu do 13:00. Rovnovážná cena je uváděna v Eurech za MWh, k přepočtu na Kč se používá devizový kurz dle České národní banky v daný den.

Pokud dojde na krátkodobém trhu s elektřinou k situaci, kdy nedojde ke střetu nabídky s poptávkou a v dané hodině se proto nerealizuje nákup ani prodej elektřiny, výrobce neobdrží v dané hodině žádnou podporu. Jedná se o situaci nazvanou jako nesesouhlasení nabídky a poptávky, kdy trhem není stanoveno žádné rovnovážné množství ani rovnovážná cena. Výrobce v podstatě dodal elektřinu v dané hodině do distribuční soustavy zadarmo, jelikož hodnota podpory nehledě na dodané množství je v dané hodině rovna nule. Dopad na výrobce je uveden v tabulce č. 4.

Tabulka 4: Dopad nesesouhlasení nabídky a poptávky na krátkodobém trhu s elektřinou na smyšleného výrobce

Smyšlená větrná elektrárna uvedená do provozu v roce 2009				
hodina smyšleného dne	výše podpory za 1 MWh v Kč	nesouhlasení nabídky a poptávky	dodané množství v dané hodině v MWh	nárok na podporu v Kč
1	2540	ne	0,222	563,88
2	2540	ne	0,486	1 234,44
3	2540	ano	0,415	0,00
4	2540	ne	0,486	1 234,44
5	2540	ano	0,812	0,00
6	2540	ne	0,295	749,30
celkem				3 782,06

Zdroj: vlastní

Záporná hodinová cena je anomálie, která vzniká díky obnovitelným zdrojům energie (zejména solárním elektrárnám), které vyrábí za nulové variabilní náklady. V tomto případě jsou majitelé těchto zdrojů ochotni prodat elektřinu i za zápornou cenu, protože kdyby výrobce výrobu odstavil a poté znovu uvedl do provozu, jeho náklady by byly vyšší než ztráty ze záporné hodinové ceny. Z tohoto důvodu může dojít na krátkodobém organizovaném trhu s elektřinou k rovnovážné záporné hodinové ceně.

Pro výrobce, kteří mají zvolený povinný výkup, to znamená, že cena podpory bude v dané hodině snížena o hodnotu záporné hodinové ceny a vztažena k množství, které bylo v dané hodině dodáno do distribuční soustavy. V roce 2013 nastala záporná hodinová cena, a to 1.1.2013 v rozmezí 1:00 – 9:00, kdy kurz dle ČNB byl 25,14 Kč za Euro. Dopad na smyšleného výrobce je uveden v tabulce č. 5.

Tabulka 5: Dopad záporné hodinové ceny na krátkodobém trhu s elektřinou dne 1.1. 2013 na smyšleného výrobce

Smyšlená větrná elektrárna uvedená do provozu v roce 2009							
hodina dne	výše podpory za 1 MWh v Kč	záporná hodinová cena za 1 MWh v EUR	záporná hodinová cena za 1 MWh v Kč	dodané množství v dané hodině v MWh	záporná hodnota podpory v dané hodině	nárok na podporu bez vlivu záporné ceny	nárok na podporu po odečtení záporné hodnoty podpory
1	2540	-0,75	-18,86	0,222	-4,19	563,88	559,69
2	2540	-25	-628,50	0,486	-305,45	1 234,44	928,99
3	2540	-55	-1 382,70	0,415	-573,82	1 054,10	480,28
4	2540	-30,04	-755,21	0,486	-367,03	1 234,44	867,41
5	2540	-30,09	-756,46	0,812	-614,25	2 062,48	1 448,23
6	2540	-25,52	-641,57	0,295	-189,26	749,30	560,04
7	2540	-20	-502,80	0,137	-68,88	347,98	279,10
8	2540	-20	-502,80	0,229	-115,14	581,66	466,52
9	2540	-16,94	-425,87	0,181	-77,08	459,74	382,66
celkem				3,263	-2 315,11	8 288,02	5 972,91

Zdroj: Denní trh. OTE, a.s., zpracování vlastní

4.3. Dopady legislativních změn v oblasti OZE v roce 2013

Největší dopad právní úpravy zákona 165/2012 Sb. zaznamenaly subjekty, které jsou povinny k vyplácení podpory, a samozřejmě výrobci. Zatímco dle zákona 180/2005 Sb. byl subjektem povinným k výplatě podpory zeleného bonusu a povinného výkupu provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy, nově dle zákona 165/2012 Sb. je subjektem výplaty všech zákonem stanovených podpor kromě povinného výkupu operátor trhu OTE a.s. Úhradu povinného výkupu výrobcům elektrické energie

z obnovitelných zdrojů vyplácí od roku 2013 obchodník s elektřinou, tzv. povinně vykupující obchodník. Cílem této změny ve výplatě podpor bylo vytvoření nezávislého centrálního subjektu, který bude vést veškerou agendu spjatou s OZE včetně statistického sběru informací a evidence podporovaných zdrojů a potřebných údajů.

4.3.1. Legislativní dopady na konkrétního obchodníka s elektřinou v roce 2013

Obchodník s elektřinou je subjekt, který vykupuje elektřinu, a to i z OZE, a prodává ji za účelem zisku na základě udělení licence na obchod s elektřinou od ERÚ. Jelikož se změna právní úpravy OZE vztahuje na subjekty povinné k výplatě podpory, obchodník není změnou právní úpravy platné od roku 2013 dotčen. Konkrétní obchodník, označen jako obchodník A, však dle energetického zákona §12 a) vykonává funkci dodavatele poslední instance. Funkce dodavatele poslední instance spočívá v zajištění dodávek elektřiny odběratelům, kteří si nenašli svého obchodníka, resp. dodavatele elektřiny, nebo jejich dodavatel elektřiny pozbyl oprávnění elektřinu dodávat, či není schopen elektřinu dodat.

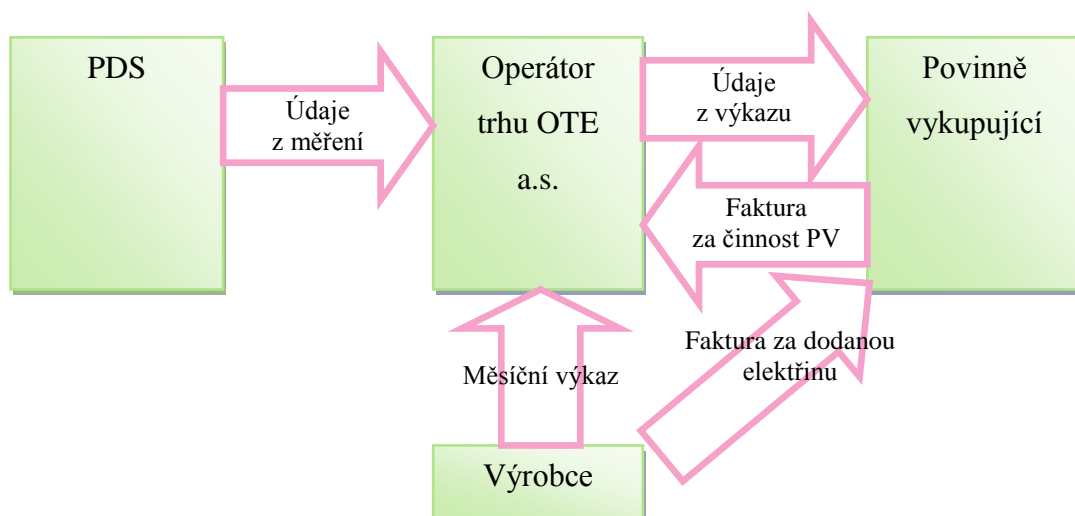
Do konce roku 2013 se na dodavatele poslední instance nevztahovala žádná právní úprava spjatá s podporou OZE, avšak právní úprava platná od roku 2013 stanovuje, že do té doby, než Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví povinně vykupující subjekt, bude tuto roli vykonávat dodavatel poslední instance. Jelikož MPO uveřejnilo, že pro rok 2013 a 2014 nebude provádět výběr povinně vykupujícího, zůstává tato činnost na dodavateli poslední instance. Obchodník A bude pro rok 2013 a 2014 vykonávat roli povinně vykupujícího subjektu stejně jako ostatní obchodníci, kteří jsou dodavateli poslední instance na příslušně vymezeném území. Pro obchodníka A znamená výkon této činnosti nastavení nových finančních a informačních toků mezi ostatními subjekty na trhu s elektřinou.

Nové informační toky týkající se konkrétního obchodníka s elektřinou v roce 2013

PDS poskytuje operátorovi trhu údaje o dodaném a odebraném množství elektřiny v předávacím místě výroby. PDS má k dispozici 6 pracovních dnů na předání

informací z měření operátorovi trhu. Jakmile má operátor trhu údaje o dodané a odebrané elektřině k dispozici, výrobce může předat další data operátorovi trhu prostřednictvím měsíčního výkazu, kde musí doplnit všechny položky dle vyhlášky č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení Energetického zákona. Operátor trhu předá povinně vykupujícímu (PV) údaje o množství elektřiny, na které je nárokována podpora povinného výkupu. PV dále obdrží od výrobce fakturu, jež je podkladem k vyplacení podpory. PV odpovídá za kontrolu shody údajů o množství elektřiny, na které je nárokována podpora, plynoucí od operátora trhu s údaji plynoucími od výrobce elektřiny. PV předává operátorovi trhu potvrzení o zaplacení výkupní ceny výrobci elektřiny. PV v souvislosti s výplatou podpory povinného výkupu a v souvislosti s jeho činností vystavuje fakturu operátorovi trhu. Stejné informační toky probíhají i v případě vynuceného výkupu. Tyto informační toky jsou znázorněny ve schématu č. 3.

Schéma 3: Příklad informačních toků

Zdroj: Řízený rozhovor, zpracování vlastní

V případě zeleného bonusu PDS taktéž předává údaje o dodávce a odběru elektřiny operátorovi trhu. Ten na základě těchto údajů a na základě údajů poskytnutých výrobcem ve formě měsíčního výkazu proplácí výrobci formu podpory zeleného bonusu. Dodanou elektřinu již v tomto případě nevykupuje PV, nýbrž obchodník s elektřinou. Obchodník s elektřinou proplácí výrobci cenu za dodanou elektřinu

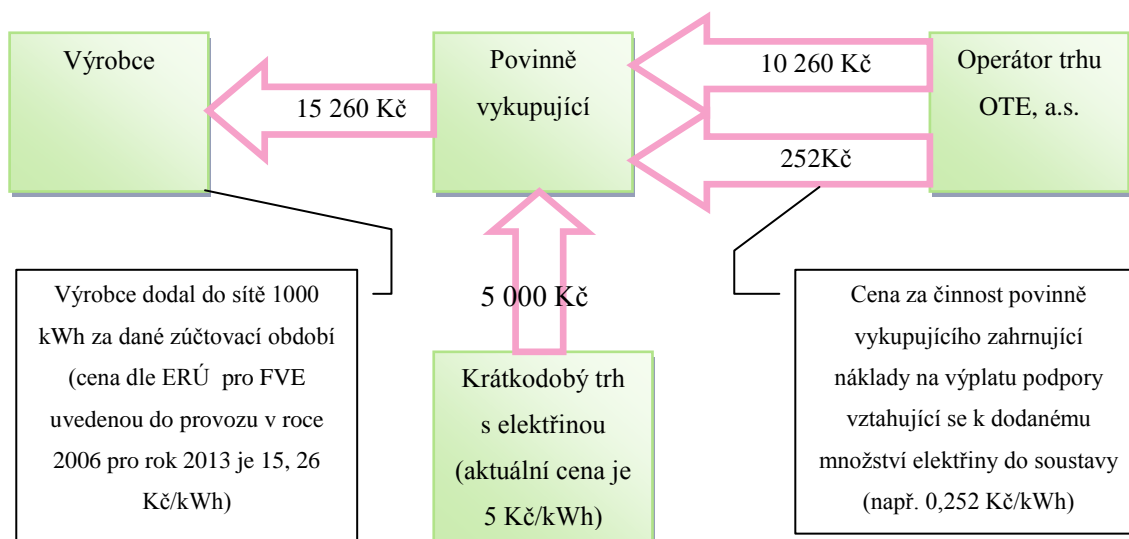
na základě faktury směřující od výrobce. Údaje o dodané elektřině obchodník získává buď přímo od operátora trhu, nebo je možné získat údaje o dodávce od PDS. Jelikož obchodník dodanou elektřinu nevykupuje z pozice PV, nepřísluší mu za výkup elektrické energie cena za výkon činnosti PV, a proto operátorovi trhu nevystavuje žádnou fakturu.

Nové finanční toky týkající se konkrétního obchodníka s elektřinou v roce 2013

Vzhledem k tomu, že dle formy podpory se liší subjekt vyplácející podporu, je nutné uvědomit si rozdílnost finančních toků v případě zeleného bonusu a v případě povinného výkupu. Z hlediska obchodníka A jsou významné finanční toky v případě povinného výkupu. Nejenže povinně vykupující vyplácí podporu povinného výkupu, kdy finanční toky směřují k výrobcí, ale také povinně vykupující obdrží finanční odměnu, která mu náleží za činnost povinně vykupujícího.

V případě povinného výkupu jsou veškeré příjmy výrobce uskutečňovány směrem od povinně vykupujícího. Výplata podpory není z celé části realizována z prostředků povinně vykupujícího. Úhradu za výplatu podpory povinného výkupu vyplácí povinně vykupujícímu operátor trhu. Dále operátor trhu hradí povinně vykupujícímu cenu za jeho činnost. Cena za činnost povinně vykupujícího je stanovena ERÚ. Pro rok 2013 byla cena za činnost povinně vykupujícího stanovena ve výši 0,285 Kč/kWh dodané elektřiny pro E.ON Energie, a.s., 0,708 Kč/kWh pro Pražskou energetiku, a.s. a 0,252 Kč/kWh pro ČEZ Prodej, s.r.o. dle Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2012 ze dne 30. listopadu 2012, kterým se stanovují ceny regulovaných služeb souvisejících s dodávkou elektřiny. Jelikož se povinný výkup vztahuje na elektřinu, která je ve skutečnosti dodána, může povinně vykupující tuto dodanou elektřinu prodat na krátkodobém trhu s elektřinou, za což obdrží spotovou (rovnovážnou) cenu. Hodnota nákladů vznikajících povinně vykupujícímu v souvislosti s výplatou podpory povinného výkupu je ve výši výkupní ceny podpory stanovené ERÚ po odečtení spotové ceny na krátkodobém trhu s elektřinou. Přehled finančních toků v případě spotové ceny elektřiny, která je nižší než cena formy podpory stanovená ERÚ, je znázorněn ve schématu č. 4.

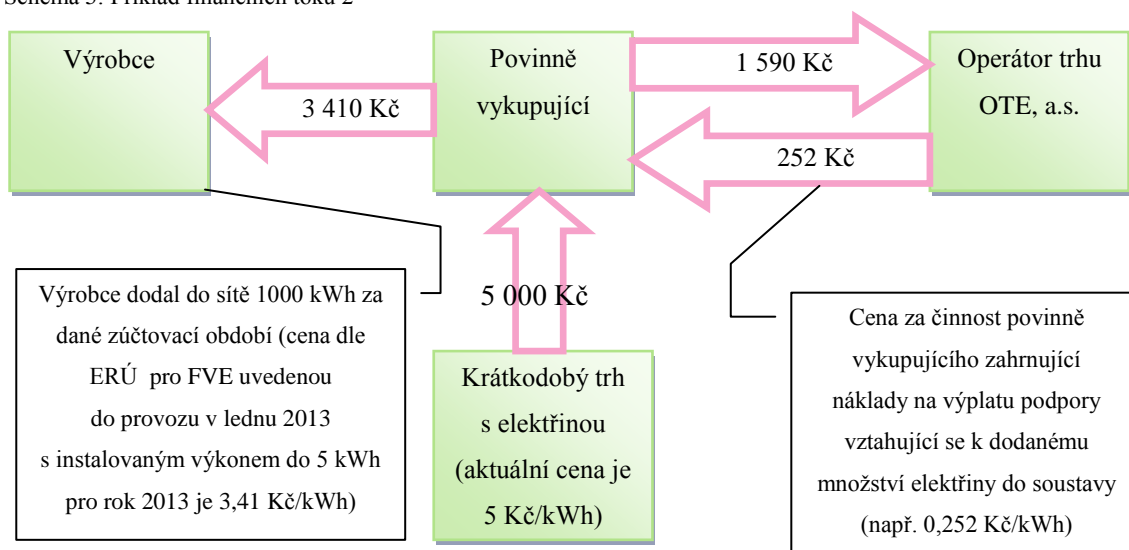
Schéma 4: Příklad finančních toků 1

Zdroj: Řízený rozhovor, zpracování vlastní

Vzhledem k různé výši podpory ve formě povinného výkupu se může vyskytnout situace, kdy je spotová cena vyšší než výkupní cena. V tomto případě jsou výnosy povinně vykupujícího vyšší než náklady na výplatu podpory. Povinně vykupující je povinen uhradit operátorovi trhu rozdíl mezi výnosy a náklady plynoucími z podpory. I v tomto případě operátor trhu poskytuje povinně vykupujícímu cenu za jeho činnost. Přehled finančních toků v případě spotové ceny elektřiny, která je vyšší než cena podpory stanovená ERÚ, je znázorněn ve schématu č. 5.

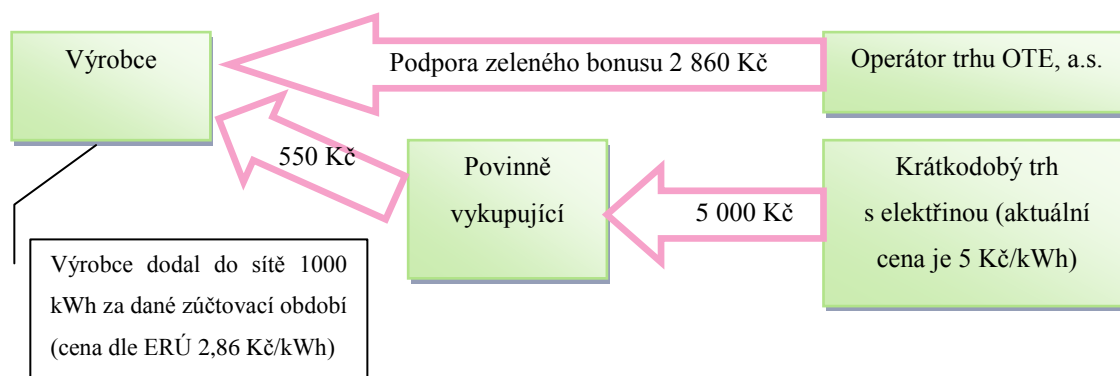
Schéma 5: Příklad finančních toků 2

Zdroj: Řízený rozhovor, zpracování vlastní

PV může vystupovat ve finančních tocích i v případě formy podpory zeleného bonusu, kdy majitel výroby uplatňuje svůj nárok na vynucený výkup. Výrobce obdrží od operátora trhu výplatu zeleného bonusu a od PV cenu ve výši rozdílu zeleného bonusu a povinného výkupu. Pokud je spotová cena vyšší než rozdíl mezi výkupní cenou a zeleným bonusem, PV již neobdrží od operátora trhu úhradu za jeho činnost, jelikož povinně vykupující může krýt náklady plynoucí z vynuceného výkupu výnosem z prodeje dodané elektřiny na denním trhu s elektřinou. Schéma č. 6 uvádí situaci, kdy je spotová cena na trhu vyšší než rozdíl mezi výkupní cenou a cenou zeleného bonusu.

Schéma 6: Příklad finančních toků 3

Zdroj: Řízený rozhovor, zpracování vlastní

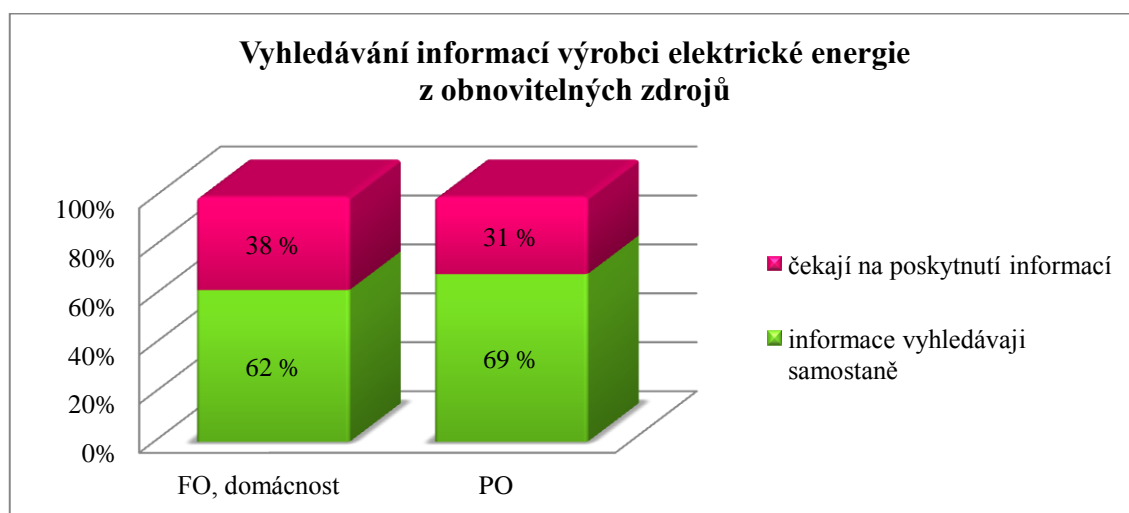
Pokud nastane situace, kdy je spotová cena nižší než rozdíl mezi cenou zeleného bonusu a povinného výkupu nebo výnos povinně vykupujícího není dostatečný na krytí nákladů spojených s vynuceným výkupem, bude v tomto případě operátor trhu hradit povinně vykupujícímu vzniklé náklady. Oproti schématu č. 6 by v tomto případě existoval finanční tok i mezi operátorem trhu a povinně vykupujícím ve výši rozdílu ceny za činnost povinně vykupujícího a spotové ceny na krátkodobém trhu.

4.3.2. Legislativní dopady na výrobce elektřiny z OZE

Změna legislativního prostředí vždy vyvolá určité dopady. V oblasti OZE je intenzita dopadu na výrobce elektrické energie podmíněna zejména jejich informovaností o dané změně. Mezi výrobci elektrické energie z OZ jsou i tací, jejichž vzdělání v oblasti OZE je minimální a ne vždy evidují změny v dané oblasti. Z výzkumu vyplynulo, že 34 %

dotázaných výrobců čeká, až jim poskytnou informace někdo jiný, sami aktivně informace o legislativních změnách nevyhledávají. Pokud by tyto výrobce nikdo neinformoval, zřejmě by si nadále v roce 2013 nárokovali podporu zeleného bonusu a povinného výkupu u PDS. Jak je možné vidět v grafu č. 4, mezi právníckými (PO) a fyzickými osobami (FO) při vyhledávání informací není velký rozdíl. Z dotázaných fyzických osob či domácností aktivně vyhledává informace pouze 62 % a u právníckých osob samostatně zjišťuje informace 69 % dotázaných.

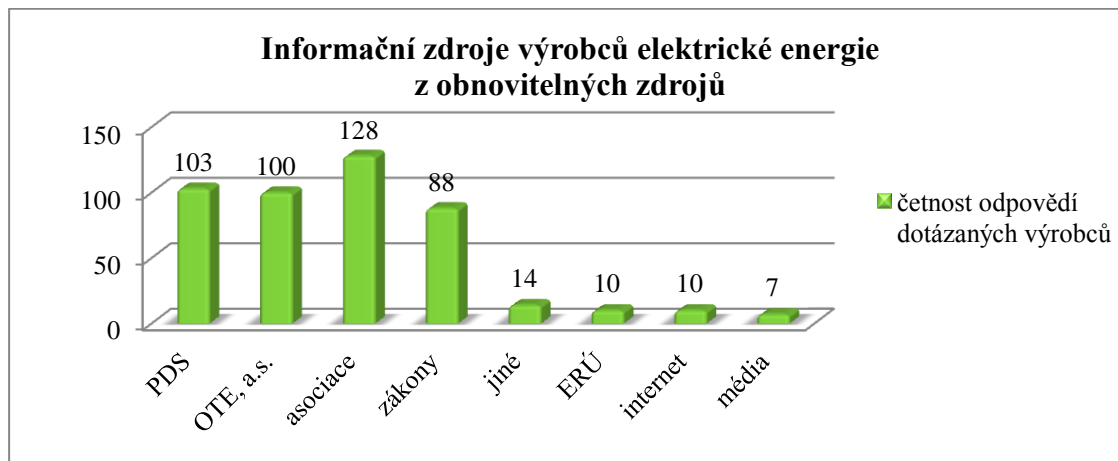
Graf 4: Vyhledávání informací výrobci elektrické energie z obnovitelných zdrojů

Zdroj: vlastní výzkum

V grafu č. 5 jsou znázorněny informační zdroje výrobců v oblasti OZE. Četnost využívání hlavních informačních zdrojů je velmi obdobná, přičemž nejvíce se výrobci obracejí na asociace, sdružení či jiné organizace věnující se OZE. Dále se výrobci ve stejné míře obracejí na informační zdroje plynoucí od subjektů, jichž se legislativní změna nejvíce týká - provozovatele distribuční soustavy a Operátora trhu OTE a.s. Většina výrobců využívá více než jeden informační zdroj, pouze 25% dotázaných výrobců, kteří aktivně informace vyhledávají, využívá pouze jeden zdroj informací.

Graf 5: Informační zdroje výrobců elektrické energie z obnovitelných zdrojů

Zdroj: vlastní výzkum

Celkový dopad toho, že výrobci z jedné třetiny sami informace nevyhledávají, by byl zřejmě mnohem výraznější, než je tomu nyní, kdyby výrobci nebyli ze strany provozovatelů distribučních soustav a OTE a.s. informováni. Dopisy s uvedením hlavních změn odeslal výrobcům provozovatel distribuční soustavy na území jižních Čech a jižní Moravy a také i povinně vykupující na distribučním území krajů Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Středočeského, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého, Moravskoslezského, Zlínského a Vysočina¹. V obou případech bylo výrobcům prostřednictvím dopisu sděleno, že dochází ke změně subjektu vyplácejícího podporu povinného výkupu a je nutné s povinně vykupujícím uzavřít novou smlouvu na dodávku elektrické energie účinnou od 1.1.2013. Oba subjekty zřídily pro případné dotazy výrobců informační místo. Dále výrobci obdrželi od OTE a.s. dopis, který byl rozeslán s dostatečným předstihem, a to již 28. října 2012. Operátor trhu v tomto dopise upozornil, že bude vést evidenci všech zdrojů, a to i v případě povinného výkupu. Dále uvedl, že bude vyplácet formu podpory zeleného bonusu. V tomto dopise bylo uvedeno, že výrobce si pro přístup do CS OTE bude muset zřídit svůj vlastní elektronický certifikát. Z vlastního výzkumu je zřejmé, že informovanost výrobců ohledně legislativních změn byla vysoká, neboť pouhých 7 % dotázaných nebylo informováno do počátku ledna 2013 o změně

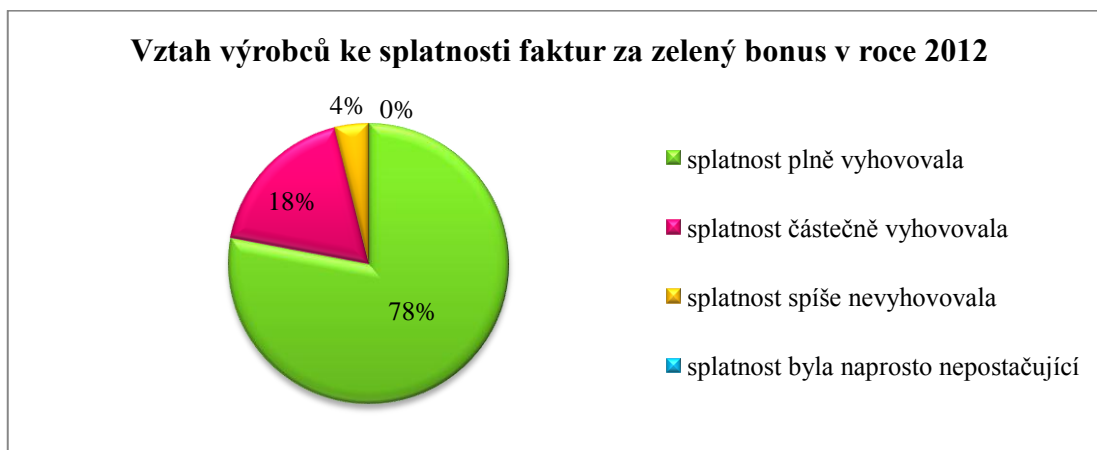
¹ Znění informačních dopisů pro výrobce je dostupné z <http://www.eon-distribuce.cz/file/cs/news/EON-oznameni-o-legislativnich-zmenach-pro-vyrobce-energie-z-obnovitelnych-zdroju.pdf> a dostupné z http://www.cez.cz/edee/content/file/pece-a-podpora/poze/dopis_i_informace_vyrobcum.pdf

výkaznictví, respektive o vyplňování výkazu v CS OTE. Pouze 23 % z výrobců, kteří nebyli včas informováni, nestihlo výkaz za leden 2013 do CS OTE zadat ve stanoveném termínu, a to do 13.2.2013. V tomto případě to znamená, že zbylých 77% výrobců, kteří nebyli dostatečně s předstihem informováni, se vyrovnalo s nedostatečnými informacemi o změně ve vyplňování výkazů a výkaz zadali do CS OTE tak, aby v případě zeleného bonusu nebyla ovlivněna splatnost jejich faktury.

Vliv změny splatnosti v případě formy podpory zeleného bonusu

Jelikož podmínky splatnosti povinného výkupu jsou dány smluvně mezi výrobcem a PV, změna splatnosti ovlivnila pouze výrobce, kteří využívají formu podpory zeleného bonusu. Vztah těchto výrobců ke splatnosti v roce 2012 popisuje graf č. 6.

Graf 6: Vztah výrobců ke splatnosti faktur za zelený bonus v roce 2012

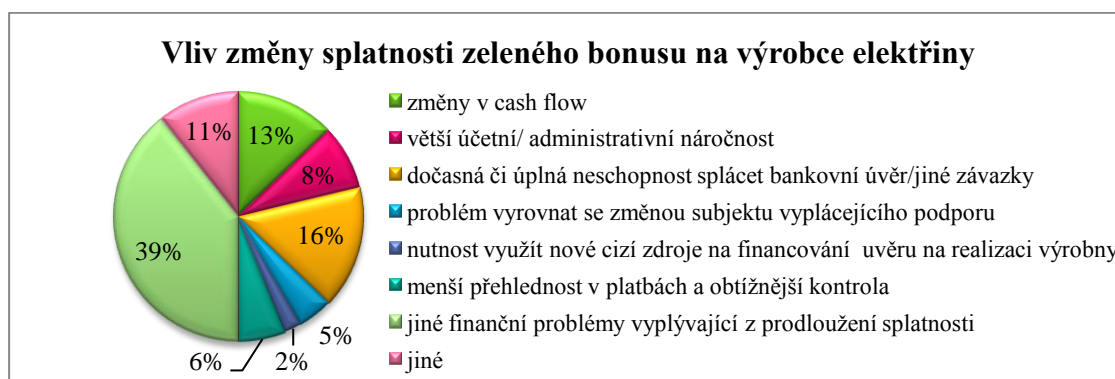
Zdroj: vlastní výzkum

Velmi překvapujícím výstupem z dotazníkového šetření byla skutečnost, že ani jeden z respondentů využívající formu zeleného bonusu nevěděl, že by mu splatnost faktur v roce 2012 vůbec nevyhovovala. Naopak 78 % dotázaných výrobců bylo v roce 2012 se splatností zeleného bonusu plně spokojeno, z čehož je možné usoudit, že splatnost byla zcela postačující na úhradu všech finančních závazků, které pro výrobce vyplývají.

Nelze jednoznačně říci, že změna splatnosti zeleného bonusu ovlivňuje více PO než FO, neboť změna ve splatnosti měla vliv na 68 % PO a na 65 % FO. Dále změna splatnosti zeleného bonusu v roce 2013 neovlivnila žádným způsobem 32 % dotázaných

výrobců. Tito výrobci byli z 85 % plně spokojeni a ve zbylých 15 % částečně spokojeni se splatností faktur za zelený bonus v roce 2012. Jelikož tito výrobci byli spokojeni se splatností v roce 2012 a změna splatnosti na tyto výrobce vliv neměla, dá se usuzovat, že zálohová splatnost těmto výrobcům vyhovuje. Na 63 % dotázaných výrobců změna splatnosti dolehla, přičemž nejčastěji uvedeným důsledkem splatnosti ve formě záloh jsou jiné finanční problémy (39 %), vyplývající ze zálohové výplaty podpory, a tím i omezené využití finančních zdrojů, např. pro další investice. Mezi finanční dopady patří změny v cash flow, neschopnost splácet úvěr, nutnost využití nových cizích zdrojů a jiné finanční problémy. Z grafu č. 7 je zřejmé, že finanční dopad uvedlo 70 % dotázaných výrobců. Mezi další dopady lze uvést větší administrativní náročnost z důvodu rozdělení platby na čtvrtiny nebo obtížnější kontrolu a orientaci v platbách. Dále je nutné uvést, že 5 % dotázaných výrobců nebylo o změně ve splatnosti zeleného bonusu informováno.

Graf 7: Vliv změny splatnosti zeleného bonusu na výrobce elektřiny

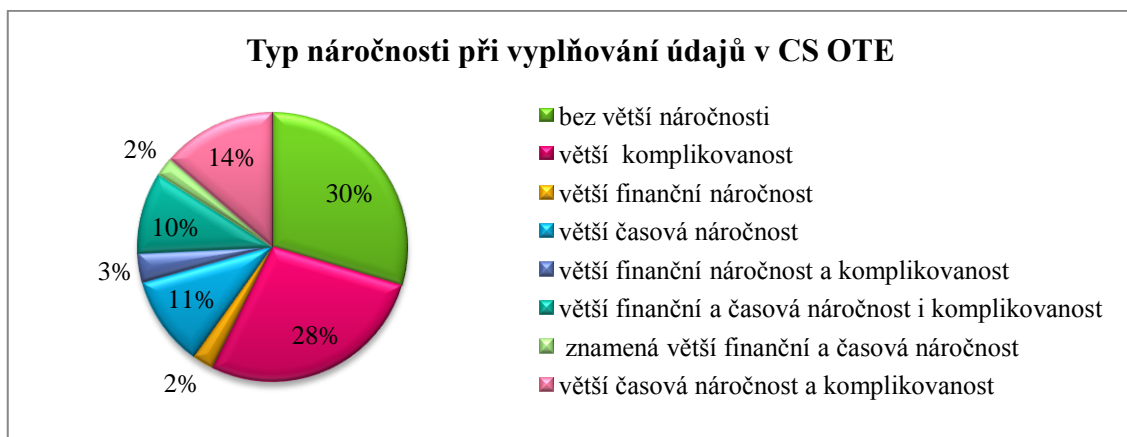
Zdroj: vlastní výzkum

Vliv vyplňování měsíčních výkazů v CS OTE na výrobce

Nutnými kroky pro všechny výrobce pro to, aby mohli vyplnit měsíční výkaz v CS OTE, bylo vystavení osobního komerčního certifikátu na jejich osobu a dále provedení registrace do CS OTE. Výrobci, jejichž výrobná byla uvedena do provozu v roce 2013, musejí zaevidovat výrobní zdroj a nárok na podporu. Za výrobce, jejichž výrobná byla uvedena do provozu před rokem 2013, tuto činnost vykonával PDS. Již tyto aktivity s sebou nesou určitou administrativní, časovou i finanční náročnost, jelikož za vystavení certifikátu je nutné uhradit poplatek. Dle zjištěných údajů znázorněných v grafu č. 8

uvedlo 30 % dotázaných výrobců, že pro ně samotné zadávání údajů nepředstavuje žádnou zvýšenou náročnost oproti roku 2012. Mezi nejčtenější typ náročnosti při vyplňování výkazu v CS OTE patří komplikovanost, tato možnost byla uvedena 168 krát. Poté následovala časová náročnost a nakonec finanční náročnost. Komplikovanost zadávání údajů do CS OTE byla uvedena u 56 % dotázaných výrobců. Na základě zkušenosti je nutné komplikovanost systému CS OTE potvrdit, jelikož při zadání odkazu měsíční výkaz se výrobcí nejprve zobrazí filtr pro vyhledávání již zadaných výkazů. Výrobce pro zobrazení samotného formuláře výkazu musí kliknout na nový výkaz, vyhledat zdroj, tento zdroj potvrdit a až poté se mu zobrazí formulář výkazu, který obsahuje slovně popsané položky s jedinečným označením. Některé položky nejsou slovně dostatečně konkrétní pro zadání hodnoty (např. fotovoltaická elektrárna), a proto musí výrobce dle jedinečného označení vyhledat v příručce jednoznačný popis položky pro zadání hodnoty.

Graf 8: Typ náročnosti při vyplňování údajů v CS OTE

Zdroj: vlastní výzkum

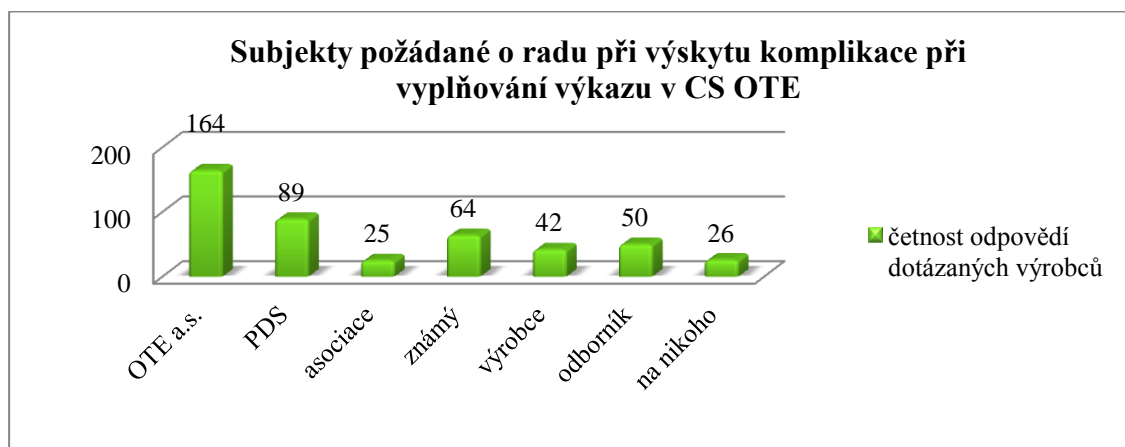
S rozvojem OZE začaly vznikat specializované společnosti, jejichž hlavní či doplňkovou činností je poskytování služeb v oblasti vedení agendy OZE. Přestože pro výrobce vyplňování údajů v CS OTE znamená větší komplikovanost, výrobci nebyli přinuceni využívat služeb těchto specializovaných společností. Jejich služeb nevyužívá 82 % dotázaných. Z dotázaných výrobců 4 % využívají služby specializovaných společností po celou dobu fakturace výroby elektrické energie z OZ. Příležitostně tyto služby využívá 6 % dotázaných. Pouze 8 % dotázaných výrobců bylo

přinuceno začít využívat služeb specializovaných společností až v souvislosti se zadáváním údajů do systému CS OTE.

Vzhledem k tomu, že výkaz v CS OTE je interaktivní systém a reaguje na správnost zadaných údajů ihned při odesílání výkazu, může se vyskytnout technická chyba. Někdy může být zdrojem komplikací při zadávání údajů softwarové vybavení počítače výrobce, jelikož certifikovaný podpis vyžaduje i pokročilejší softwarové aplikace, jako je například podpisový balíček Microsoft Capicom. Pouze u 19 % dotázaných výrobců proběhlo zadávání údajů do CS OTE naprosto bez komplikací. Při zadávání výkazu nastala komplikace, která však neovlivnila splatnost faktury, u 49 % dotázaných výrobců. Komplikace, která byla dořešena, avšak oddálila splatnost faktury, se vyskytla u 20 % dotázaných výrobců. U 12 % výrobců nastala komplikace, která ještě v době vyplňování dotazníku od 19.2.2013 do 8.3.2013 nebyla vyřešena, a tudíž se těmto výrobcům vůbec nepodařilo výkaz s údaji odeslat. Výrobci, u nichž nastala komplikace (81 %) se nejčastěji obraceli na OTE a.s. a dále na PDS s žádostí o radu. Z oslovených výrobců celkem 8 % řešilo komplikaci samostatně bez pomoci. Tyto i ostatní subjekty požádané o radu jsou uvedeny v grafu č. 9.

Graf 9: Subjekty požádané o radu při výskytu komplikace při vyplňování výkazu v CS OTE

Zdroj: vlastní výzkum

4.4. Dvourozměrné aspekty OZE

Pojem dvourozměrný aspekt budeme v následující kapitole chápat jako aspekt, který se dotýká nejenom výrobce elektrické energie, ale také spotřebitele elektrické energie. Při schvalování zákonů, které mají dopad jak na výrobce, tak na spotřebitele

by měl být brán zřetel na možné následky pro oba subjekty. Jelikož spotřebitel přispívá na podporu OZE, týkají se ho všechna zákonná ustanovení, která hovoří o výši podpory pro výrobce zelené energie. Výrobce elektrické energie z OZ je ve většině případů, ne-li ve všech, zároveň také spotřebitelem elektrické energie, ať už v místě výroby či na jiném odběrném místě.

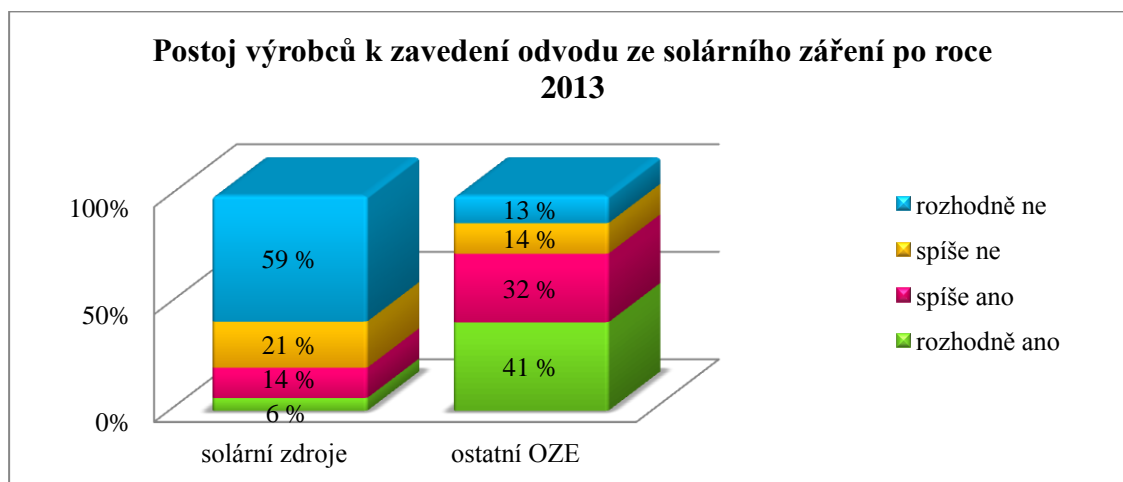
4.4.1. Odvod z výroby elektrické energie ze slunečního záření

Od roku 2011 do konce roku 2013 byl zaveden odvod z elektřiny ze slunečního záření zákonem 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Tímto zákonem byl zaveden odvod pro všechny solární výrobní uvedené do provozu v roce 2009 nebo 2010 s instalovaným výkonem nad 30 kW. Do odvodu taktéž spadaly výrobní uvedené do provozu v těchto letech s instalovaným výkonem nižším než 30 kW, pokud nebyly pevně spojené s nemovitostí zapsanou v katastru nemovitostí. Zákonem 165/2012 Sb. byl odstraněn tento dovětek, a tak se v současné době odvod vztahuje pouze na výrobní s instalovaným výkonem nad 30 kW. Výše odvodu je pro zelený bonus 28 % z nárokové částky podpory bez DPH, u povinného výkupu je sazba odvodu stanovena na 26 %.

Jelikož tento odvod je zaveden pouze do konce roku 2013, polemizuje se, zda by neměl být odvod prodloužen i na následující období. Pokud odvod nebude zaveden i pro rok 2014 a další, znamená to opětovné zdražování elektřiny pro spotřebitele, jelikož navíc budou muset hradit i podporu, která díky odvodu nebyla vyplácena. Toto by znamenalo značné omezení rozpočtu domácností a omezení jejich spotřeby. Dopad by zaznamenaly PO, zejména malé a střední podnikání. Odvod pro další období může být zaveden v jiné podobě a zaměřit se na širší skupinu solárních výrobců. Odvod by se zřejmě neměl týkat ostatních OZ. U výrobců, kteří vyrábí elektřinu z jiných OZ než ze slunce, převažuje racionální spotřebitel, jelikož dle grafu č. 10 je 41 % z těchto výrobců zastáncem zavedení odvodu pro období následující po roce 2013. Dalších 32 % je spíše pro zavedení odvodu. Naprosto opačnou tendenci mají výrobci elektrické energie ze slunečního záření, kteří mají zájem chránit své podnikatelské aktivity, a 59 % těchto výrobců je rozhodně proti zavedení odvodu

v dalších letech. Odvod v dalších letech spíše nepodporuje 21 % těchto dotázaných výrobců.

Graf 10: Postoj výrobců k zavedení odvodu ze solárního záření po roce 2013

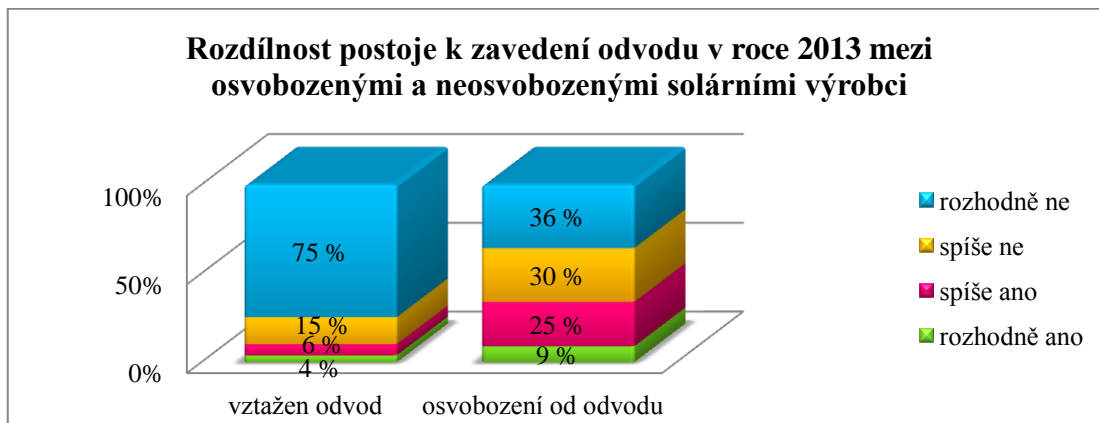

Zdroj: vlastní výzkum

Rozdílnost v názoru na zavedení odvodu pro další období můžeme spatřovat i mezi jednotlivými výrobci elektrické energie ze slunečního záření. Ti, jichž se odvod netýká, zastávají názor, že by odvod neměl být znovu zaveden jen z 36 %. Nicméně pro podporu odvodu je rozhodnuto pouze 9 %. Naopak výrobci, jichž se odvod týká, jsou výrazně proti zavedení odvodu. Dle grafu č. 11 tento názor zastává 75 % dotázaných výrobců, na něž se odvod vztahuje.

Názory na zavedení odvodu pro další období se různí, nicméně racionální spotřebitel by měl preferovat zavedení odvodu, a to i ten výrobce, jehož výroba mnohonásobně nepřesahuje jeho spotřebu. Pouze u výrobců, u nichž je výroba elektrické energie jejich hlavním zdrojem příjmů, je pochopitelné, že budou stát za tím, aby odvod již pro další období nebyl zaveden. Tato racionalita výrobců je znázorněna v grafu č. 12.

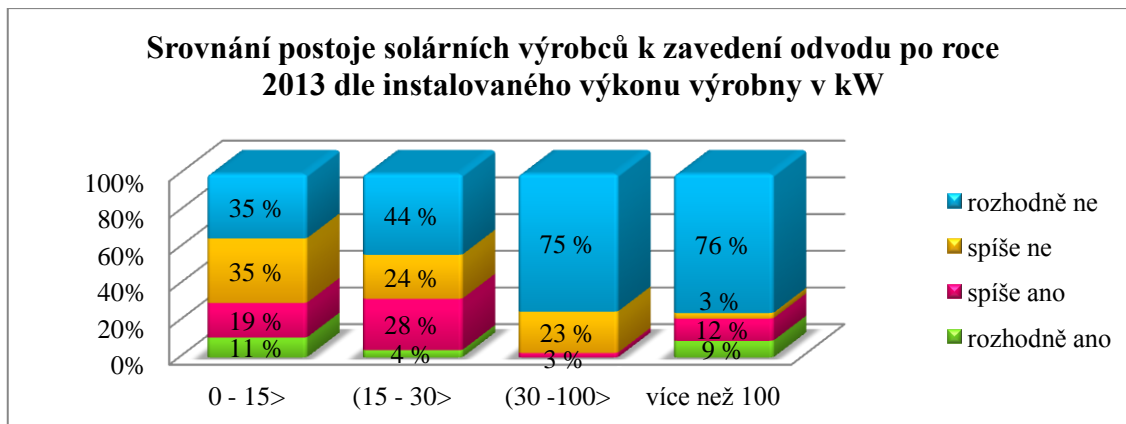
Graf 11: Rozdílnost postoje k zavedení odvodu v roce 2013 mezi osvobozenými a neosvobozenými solárními výrobci

Zdroj: vlastní výzkum

Z předpokladu, že s vyšší instalovaného výkonu roste také angažovanost vyrábět elektřinu za účelem dosažení co největšího zisku, je zřejmé, že výrobci s růstem instalovaného výkonu jsou zásadně proti zavedení odvodu z elektrické energie a tím i proti snižování zisku plynoucího z výroby elektrické energie. Výrobci, na které se odvod vztahuje, potvrzují, že dopad zavedení odvodu pro ně znamenal snížení dosaženého zisku a tím i prodloužení návratnosti investice. Tento dopad potvrdilo 74 % dotázaných výrobců. Dalších 13 % výrobců na základě zavedení odvodu není schopno dostát svým závazkům a zároveň tito výrobci také jako dopad odvodu uvedli prodloužení návratnosti investice. 9 % dotázaných výrobců jako jediný dopad odvodu uvedlo neschopnost splácet závazky. Žádný dopad v souvislosti s odvodem nezaznamenala 4 % výrobců.

Graf 12: Srovnání postoje solárních výrobců k zavedení odvodu po roce 2013 dle instalovaného výkonu výroby

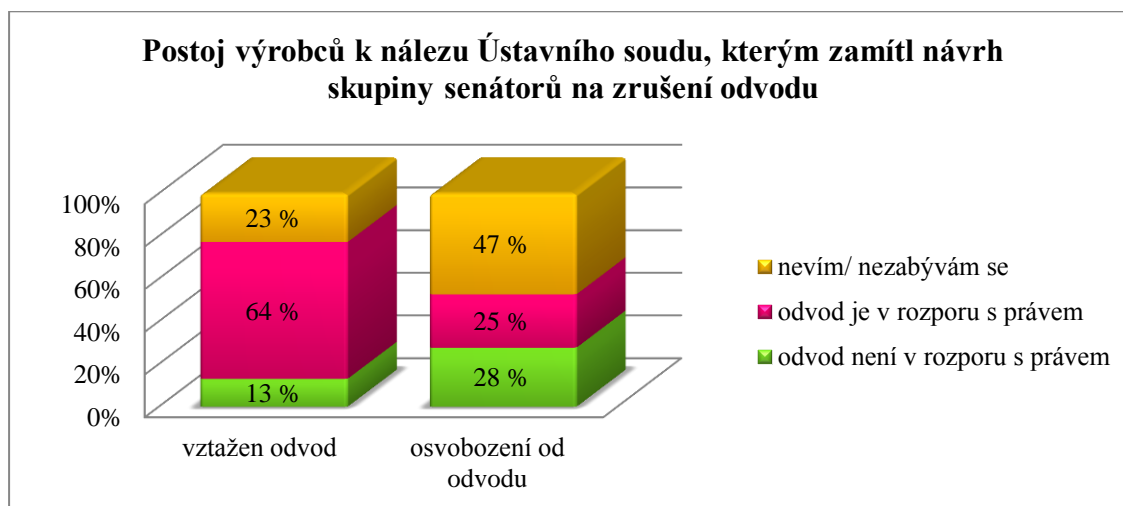

Zdroj: vlastní výzkum

Na Ústavní soud se obrátili někteří dotčení výrobci prostřednictvím skupiny senátorů s návrhem na zrušení právního ustanovení týkajícího se odvodu. Ústavní soud však neshledal, že by námitky senátorů byly oprávněné. Mezi argumenty senátorů patřila retroaktivita odvodu, omezení svobody podnikání, rozpor s právem vlastnit majetek a postavení odvodu v rozporu se zákonem stanovenou návratností investice 15 let. Z grafu č. 13 je možné vyčíst, že si každý z výrobců chrání své zájmy. Z výrobců, kteří jsou odvodem zasaženi, zastává více jak polovina dotázaných opačný názor než Ústavní soud a tvrdí, že odvod je v rozporu s právem. Jako důvod rozporu odvodu s právem uvádějí výrobci porušení svobody podnikání, jenž byl uveden 58 krát, dále porušení návratnosti investice 15 let u 54 výrobců, dále následuje narušení pokojného užívání majetku a retroaktivní vliv novely zákona 180/2005 Sb. Mezi ostatními důvody bylo uvedeno narušení důvěry ve státní správu, kterou uvedlo 5 výrobců.

Téměř polovina dotázaných výrobců, jichž se odvod netýká, se problematikou oprávněnosti odvodu ze slunečního záření nezabývá a zbylí výrobci, kteří se o tuto problematiku zajímají, nemají jednotný názor. Přibližně polovina z nich zastává oprávněnost odvodu a druhá polovina tvrdí, že odvod je v rozporu s právem.

Graf 13: Postoj výrobců k nálezu Ústavního soudu, kterým zamítl návrh skupiny senátorů na zrušení odvodu

Zdroj: vlastní výzkum

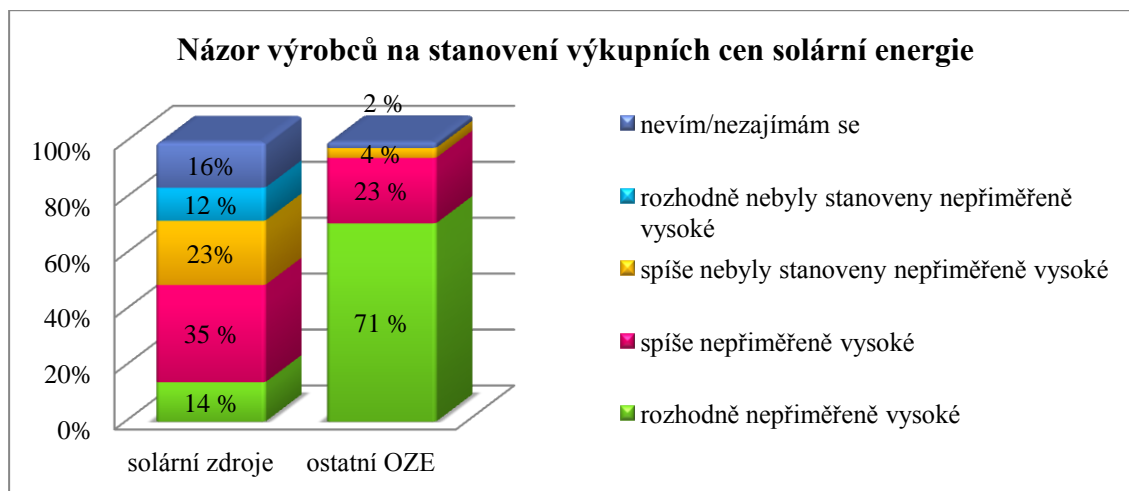
4.4.2. Výkupní ceny za solární energii

Velmi významným dvourozměrným aspektem je nastavení výše výkupních cen. Tento aspekt opět ovlivňuje výrobce z hlediska výše příspěvku na podporu OZE. Na druhé straně je nutné nastavit pro výrobce takovou výši podpory, aby tato investiční příležitost přinesla přiměřený výnos. Zákon 180/2005 Sb. nastavil určitá pravidla pro podporu OZE. Vodítkem je meziroční pokles či nárůst výkupní ceny dle tohoto zákona a stanovení 15leté návratnosti investic výrobnám, které splňují parametry stanovené vyhláškou č. 475/2005 Sb. Energetický regulační úřad na počátku roku uvedl, že nastalo pochybení při stanovování výkupních cen pro solární elektrárny. Výkupní ceny byly stanoveny nad rámec 15leté návratnosti investic plynoucí ze zákona 180/2005 Sb. Toto zjištění rozpoutalo mnohé politické debaty, zda skutečně byly výkupní ceny nastaveny nepřiměřeně vysoké. Spekulace byly zapříčiněny nezveřejněním zprávy auditu ze strany ERÚ. Výkonná ředitelka České fotovoltaické průmyslové asociace Ing. Zuzana Musilová v Otázkách Václava Moravce ze dne 10.2.2013 uvedla, že podnikatelské subjekty v oblasti solární energie jsou stále ve ztrátě či při nejlepším na nule dle daňových přiznání těchto subjektů. Ovšem na základě současných daňových přiznání není možné určit, zda za 15 let bude dosaženo návratnosti investice. Pokud je tvrzení Ing. Zuzany Musilové pravdivé, že některé subjekty v současnosti dosáhly bodu zvratu a pokud jejich výrobná nebyla uvedena do provozu dříve než v roce 2005, kdy docházelo k rozvoji výstavby FVE, je zřejmé, že tyto subjekty dosáhly kratší návratnosti investice než 15 let.

Názory výrobců na výši výkupních cen za solární energii se různí, avšak výrobci elektrické energie mimo FVE výrazně zastávají názor, že výkupní ceny solární energie byly stanoveny nepřiměřeně vysoké. Dle grafu č. 14 si za tímto názorem stojí 71 % dotázaných výrobců mimo výrobce elektřiny ze slunečního záření. Výrobci solární energie nevyjádřili jednoznačný názor, zda byly ceny stanoveny nepřiměřeně vysoké, avšak 35 % těchto výrobců zastává názor, že ceny byly stanoveny spíše nepřiměřeně vysoké, 14 % se domnívá, že ceny byly rozhodně nepřiměřeně vysoké. Celkem se jedná o 49 % dotázaných výrobců solární energie. Téměř polovina těchto výrobců zastává názor, že skutečně mohlo dojít k nadhodnocení výkupních cen. Jelikož právě tyto výrobci by měli vědět, zda byly výkupní ceny stanoveny s ohledem na 15letou návratnost investice, je možné potvrdit, že výkupní ceny nebyly adekvátně stanoveny.

Tuto skutečnost dokazuje i později zveřejněný Audit procesu nastavení výkupních cen fotovoltaické energie.

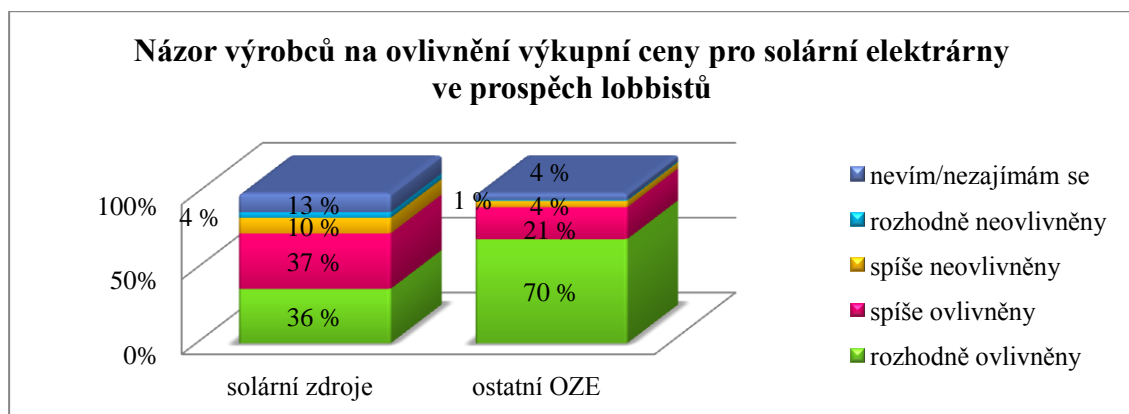
Graf 14: Názor výrobců na stanovení výkupních cen solární energie

Zdroj: vlastní výzkum

Na otázku, čím bylo zapříčiněno nestandardní nastavení výkupních cen solární energie, odpovídají také mnohé politické debaty. Spekuluje se o tom, že mnozí lobbisté ovlivnili výkupní ceny a poté investovali do rozsáhlých projektů fotovoltaických elektráren, čímž si vytvořili pro tuto podnikatelskou činnost výhodné podmínky. Tuto skutečnost potvrzují i názory výrobců. Ať už se jedná o výrobce solární energie nebo o výrobce z jiných OZ. Dle grafu č. 15 z obou těchto skupin zastává více jak polovina výrobců názor, že výkupní ceny pro solární elektrárny byly ovlivněny ve prospěch lobbistů.

Graf 15: Názor výrobců na ovlivnění výkupní ceny pro solární elektrárny ve prospěch lobbistů

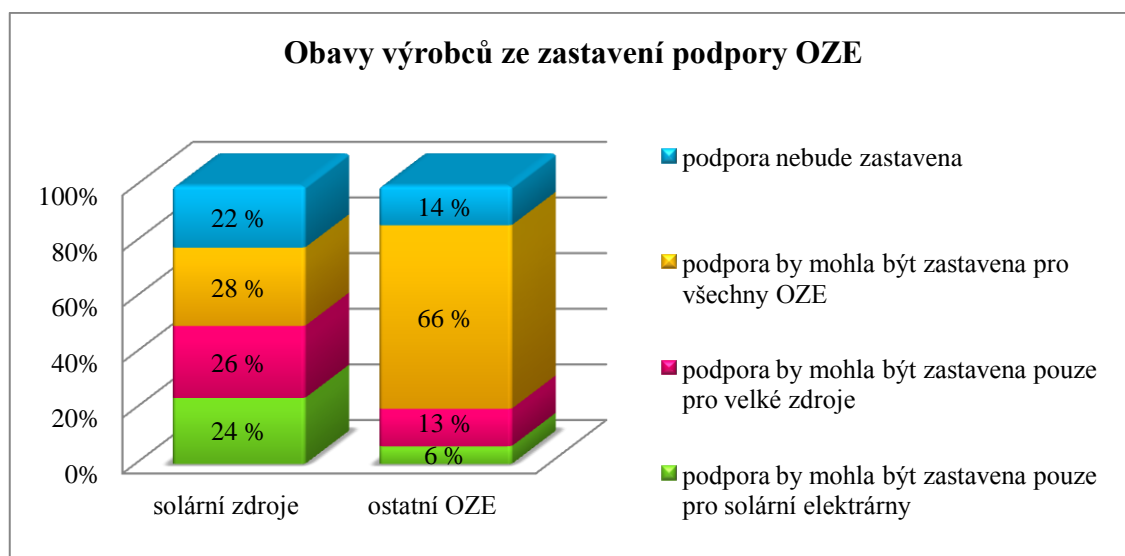

Zdroj: vlastní výzkum

Na zprávu Bezpečnostní informační služby (BIS) za rok 2011 upozornil Václav Moravec, kde je konstatováno, že část investorů v oblasti fotovoltaických elektráren se v minulosti podílela na stanovení parametrů státní podpory OZE. Tyto informace potvrzují účast lobbistů při stanovování výše podpor a tím je nepochybně negativně vnímána výroba elektrické energie ze solárních elektráren, ale i z ostatních OZE. Toto vyvolává pochybnosti mezi veřejností, zda bude pro OZE zajištěna podpora i v následujících letech. Paradoxně větší obavy ze zastavení podpory pro OZE jako celku mají výrobci elektrické energie z jiných OZ než slunečních. Dle grafu č. 16 pouze 6 % výrobců mimo solární zdroje nemá obavy z případného zastavení podpory OZE ať už v jakékoliv formě. U provozovatelů solárních elektráren je bez obav větší počet výrobců, a to 24 %.

I když obavy výrobců jsou oprávněné vzhledem k odhaleným skutečnostem, plošně by neměla být podpora pozastavena, protože každý obnovitelný zdroj je velice odlišný a vyžaduje různé investiční i provozní náklady. U solárních elektráren, kde skutečně podpora není nastavena správně, by mělo dojít k úpravě výkupních cen. Regulace cen by měla odlehčit náklady plynoucí pro spotřebitele elektrické energie, jenž přispívají na podporu OZE.

Graf 16: Obavy výrobců ze zastavení podpory OZE

Zdroj: vlastní výzkum

5. VLASTNÍ NÁVRHY A OPATŘENÍ

V současné době je nejrozsáhlejším problémem nastavení výkupní ceny pro solární výrobní, nicméně v budoucnosti může být odkryta nesprávně nastavená podpora pro jiné typy OZE. Prvním podnětem pro podporu OZE bylo samozřejmě dosažení směrného cíle dle směrnice 2001/77ES v roce 2010 a v roce 2020 dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES. Cílem podpory bylo podnítit investiční úsilí v oblasti OZE. Tento cíl byl skutečně splněn, avšak na úkor nejenom spotřebitelů, ale i krajinného rázu. Dle podstaty chápání OZE by nejvíce měly být podporovány zdroje, které dosahují nejvyšší přidané hodnoty. Přidanou hodnotou není myšlena pouze ekonomická přidaná hodnota, nýbrž i sociální přidaná hodnota, jež prospívá celé společnosti. Beze sporu by měly být provozovány bioplynové stanice, jež pomáhají likvidovat biologické odpady.

Naprosto nesmyslně jsou podporovány instalace fotovoltaických elektráren na polích a loukách mnohdy přesahujících výkon 1000 kW. Tyto solární elektrárny nejenže postrádají jejich původní smysl, ale navíc nabourávají přirozený krajinný ráz. Původním smyslem solárních elektráren je umožnit spotřebitelům elektrické energie nalézt alternativní způsob jejich spotřeby, který by měl pro tyto subjekty oproti konvenční spotřebě elektřiny přinést úspory. Podpora solárních elektráren by měla být nastavena tak, aby podpořeny byly pouze ty subjekty, jež vyrábějí energii pro svou vlastní potřebu a v případě přebytků této elektřiny ji dodají do distribuční soustavy.

Nejadekvátnější řešení podpory OZE je rozsáhlejší diferenciací výkupních cen pro OZE a zajištění monitorování příjmů z výroby elektrické energie. Po dosažení návratnosti investice by měla být podpora zcela zastavena. Možnou alternativou je v případě FVE mírné podhodnocení podpory pro nově realizované výrobní, které by vyvolalo pokles poptávky po solárních panelech. Pokud by společnosti, jejichž podnikatelskou aktivitou je prodej a instalace solárních elektráren, chtěly v jejich činnosti pokračovat, musely by snížit cenové relace solárních panelů. Tímto neustálým podhodnocováním výkupních cen a snižováním cen instalace a prodeje solárních panelů by byla vyvolána situace, kdy by byla návratnost investice do FVE do konce životnosti projektu zajištěna pouze tržní cenou za dodanou elektřinu. Benefitem investice do realizace FVE by byla úspora za spotřebovanou elektrickou energii.

Znovu zavedení podpory by bylo nutné pouze v případech, kdy by na trhu s elektrickou energií došlo k výraznému poklesu ceny elektrické energie či by došlo k dlouhodobé nestabilitě. Jako příklad lze uvést havárii jaderné elektrárny Fukušima, důsledkem čehož bylo, že Německo se začalo odklánět od jaderné energie. Popřípadě by nestabilitu mohla vyvolat integrace dalších energetických trhů.

Jelikož dle dotazníkového šetření považují výrobci systém CS OTE za příliš komplikovaný, bylo by vhodné při dalších úpravách tohoto portálu použít či odkoupit know-how od provozovatele distribuční soustavy, který již elektronický portál pro fakturaci podpory z výroby elektrické energie z OZE využíval. Nicméně je možné, že přestavba uživatelského prostředí tohoto systému by byla náročná a nákladná, a proto zřejmě systém CS OTE zůstane v současné podobě. Jelikož je vyplňování výkazu opakující se činnost, je možné naučit se jednotlivé kroky nazpaměť a postupovat pokaždé stejně. V případě, že se vyskytne komplikace, je nutné poskytovat poradenskou činnost ze strany OTE, a.s nejenom na počátku změny v uživatelském prostředí, ale i po celou dobu funkčnosti tohoto portálu.

Tato práce se zabývá zejména vlivem legislativních změn na subjekty přímo zapojené do výplaty podpory OZE. Rozsah práce neumožňuje zabývat se dopadem legislativních změn na spotřebitele elektrické energie. Proto jako podnět pro další práci je navržen spotřebitelský výzkum, který by se zabýval vlivem rostoucí položky podpory OZE ve fakturách za odběr elektrické energie domácností, malých a středních podniků a velkých podnikatelských jednotek. Spotřebitelé by prostřednictvím dotazníkového šetření mohli vyjádřit názor na legislativní změny v oblasti OZE, které na ně doléhají. Dalším návrhem pro vědeckou činnost je sledování názorů výrobců i spotřebitelů a dopadů legislativy na tyto subjekty v čase. Díky opakujícímu se dotazníkovému šetření by bylo možné určit vývoj legislativních dopadů na výrobce elektrické energie i na spotřebitele.

Zákon 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů se snaží více přizpůsobit podporu OZE situaci vzniklé na krátkodobém trhu s elektřinou. Tato vazba na krátkodobý trh s elektřinou přináší pozitiva pro spotřebitele energie i pro výrobce elektrické energie z OZ. V případě, že spotová cena na trhu s elektřinou bude růst, výrobce by měl obdržet větší hodnotu podpory za vyrobenou elektřinu, než by tomu bylo v opačném případě.

V závěru je shrnuto, že reakce podpory na vývoj cen na krátkodobém trhu s elektřinou je omezená. Do budoucna by bylo vhodné vytvořit systém podpory, který by byl ve vztahu k ceně na krátkodobém trhu s elektřinou pružnější, avšak zároveň by bylo reálné dosáhnout 15leté doby prosté návratnosti investice. Do budoucna se dá předpokládat, že podpora OZE bude omezována a pro výroby realizované v dalších letech již nemusí být garantována 15letá návratnost investice.

Mezi negativa zákona 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů jistě patří centrální zasílání výkazů do CS OTE pro obě formy podpory. Jelikož formu podpory zeleného bonusu vyplácí společnost OTE, a.s., je zde na místě, aby výkaz výrobci s formou podpory zeleného bonusu vyplňovali v systému CS OTE. Avšak výrobci, kteří si zvolili formu podpory povinného výkupu, musí nejprve do CS OTE zadat výkaz a až následně se obrátit na povinně vykupujícího a s ním dořešit vyplacení podpory. Vhodnější alternativou by bylo, kdyby výrobce vyplnil v systému povinně vykupujícího tentýž výkaz, jako je vyplňován v CS OTE. Dále v tom samém systému by výrobce provedl vygenerování faktury, což by bylo podnětem pro vyplacení podpory. Povinně vykupující může následně výkaz výrobce přenést do systému CS OTE tak, aby zůstalo zachováno centrální vedení evidence operátorem trhu OTE, a.s. o výrobcích a jejich zdrojích.

6. ZÁVĚR

Diplomová práce analyzuje legislativu OZE v letech 2005 - 2013 a zabývá se komparací současného systému výplaty podpor se systémem vyplácení podpor před rokem 2013. Diplomová práce zachycuje dopady nového zákona 165/2012 Sb. na subjekty zapojené do odvětví OZE. Tento zákon významně přispěl ke změně výplaty podpory za vyrobenou elektřinu z obnovitelných zdrojů energie. Povinnost vyplácet podporu za elektřinu z OZE přešla na základě tohoto zákona z jednotlivých provozovatelů distribučních soustav na operátora trhu v případě výplaty zeleného bonusu a v případě výplaty povinného výkupu na povinně vykupujícího obchodníka. Práce zachycuje změnu ve splatnosti zeleného bonusu, jenž je od roku 2013 vyplácen ve formě záloh. V diplomové práci jsou uvedena schémata, jež znázorňují závislost termínu výplaty podpory na vyplnění měsíčního výkazu v CS OTE.

Další část vlastní práce je zaměřena na finanční a datové toky týkající se povinně vykupujícího obchodníka. Povinně vykupující obchodník musel na základě zákona 165/2012 Sb. nastavit nové finanční toky, jež jsou závislé na vývoji ceny elektrické energie na krátkodobém trhu s elektřinou. Ostatní autoři taktéž popisují nové datové a finanční toky, avšak nezdůrazňují vliv ceny na krátkodobém trhu s elektřinou na finanční toky mezi povinně vykupujícím a OTE a.s. Oproti těmto autorům jsou v práci znázorněny finanční toky v jednotlivých případech s konkrétními hodnotami těchto toků.

Poslední část vlastní práce je zaměřena na výrobce a na dopady zavedení nového způsobu vykazování výroby elektrické energie z OZ. Díky dotazníkovému šetření bylo odhaleno, že se výrobci sami aktivně zajímají o legislativní změny. Operátor trhu ve spolupráci s PDS informoval výrobce o změně výplaty podpory a výkaznictví. S ohledem na tento faktor přesto nebylo 8 % z dotazovaných výrobců na začátku roku 2013 o daných změnách informováno. I když 8 % dotázaných výrobců nebylo informováno ohledně legislativních změn, většině z těchto neinformovaných výrobců se podařilo výkaz za leden 2013 zadat do CS OTE do stanoveného termínu. Pouze 23% z neinformovaných výrobců nestihlo výkaz za leden 2013 do CS OTE zadat ve stanoveném termínu. Změna v systému výplaty podpory přinesla pro výrobce finanční problémy, dále také zvýšenou administrativní náročnost a nepřehlednost ve výplatě podpory.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na aspekty, které jsou v současné době velmi diskutovány. Jedná se o odvod ze slunečního záření a o výkupní ceny solární energie. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že si výrobci solární energie stojí za svými zájmy a podporují změny směřující k podpoře výrobců. Jelikož ostatních výrobců se dané aspekty přímo netýkají, zastávají názory příslušející spotřebiteli elektrické energie.

Zhodnocení hypotéz

1. Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, nabývající účinnosti dnem 1.1.2013 s výjimkou některých ustanovení, stanoví formy podpory OZE oproti předcházející právní úpravě s větší návazností na situaci na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou.

Forma podpory povinného výkupu je od roku 2013 v souvislosti s novou právní úpravou OZE ovlivněna pouze v případě nesouhlasení nabídky a poptávky a v případě záporné ceny na krátkodobém trhu s elektřinou. Při poklesu či nárůstu ceny elektřiny, která má nezápornou hodnotu, je podpora povinného výkupu konstantní bez vlivu nárůstu či poklesu ceny elektřiny na krátkodobém trhu. Pro výroby uvedené do provozu od roku 2013 s instalovaným výkonem nad 100 kW existuje forma podpory hodinového zeleného bonusu, kdy cena podpory reaguje na cenu na krátkodobém trhu s elektřinou. Postup výpočtu na základě rovnovážné ceny na krátkodobém trhu s elektřinou je stanoven Energetickým regulačním úřadem.

Dle výše uvedeného je zřejmé, že právní úprava podpory OZE v roce 2013 oproti legislativní úpravě v předchozích letech více reaguje na situaci vzniklou na krátkodobém trhu s elektřinou. Povinný výkup reaguje pouze na nestandardní situace, které se na trhu vyskytují ojediněle. Hypotézu č. 1 je možné potvrdit. Vzhledem k tomu, že je nutné zaručit 15letou návratnost investic, není možné, aby ceny podpory plně reagovaly na vývoj trhu s elektřinou.

2. Výplata podpory v roce 2013 bude plynout od operátora trhu OTE a.s. přímo ke všem výrobcům elektrické energie z OZ.

Výplata zeleného bonusu je vyplácena výrobcům přímo od operátora trhu OTE a.s. Vzhledem k tomu, že výplata povinného výkupu je zajištěna prostřednictvím povinně vykupujícího, je nutné hypotézu č. 2 vyvrátit.

3. Vyplňování výkazů v elektronickém systému operátora trhu OTE, a.s. přineslo pro výrobce zvýšenou náročnost, což výrobce přimělo obrátit se na specializovanou společnost za účelem vedení výrobcovy agendy spojené s vyplňováním výkazu.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že vyplňování výkazů v CS OTE přineslo pro 70 % dotázaných výrobců zvýšenou náročnost. Tato náročnost byla u 28 % dotázaných výrobců specifikována jako větší složitost vyplňování výkazů oproti vyplňování výkazů v roce 2012. Přestože pro výrobce vyplňování údajů v CS OTE znamená větší komplikovanost, výrobci nezačali využívat služeb těchto specializovaných společností. Pouze 8 % dotázaných výrobců začalo využívat služeb specializovaných společností v souvislosti se zadáváním údajů do systému CS OTE. Na základě výše uvedeného je nutné první část hypotézy č. 3 potvrdit a druhou část o specializovaných společnostech vyvrátit.

4. Více jak polovina výrobců zaznamenala komplikace při vyplňování výkazu v elektronickém systému OTE a.s., přičemž se výrobci nejčastěji s žádostí o radu obraceli na OTE, a.s.

Výkaz v CS OTE je interaktivní systém a reaguje na správnost údajů ihned při odesílání výkazu, a tak vyžaduje nestandardní softwarové vybavení počítače výrobce, například podpisový balíček Microsoft Capicom. Pouze u 19 % dotázaných výrobců proběhlo zadávání údajů do CS OTE naprosto bez komplikací. Výrobci, u nichž nastala komplikace, se nejčastěji s žádostí o radu obraceli na OTE, a.s. a druhým oslovaným subjektem byl PDS. Na základě těchto skutečností je hypotéza č. 4 potvrzena.

5. Výrobci, jichž se týká odvod z elektřiny vyrobené ze slunečního záření, požadují, aby odvod v roce 2014 a následujících letech nebyl znovu zakotven do legislativy OZE.

Z dotázaných výrobců elektrické energie ze slunečního záření je 80 % proti zavedení odvodu elektřiny ze slunečního záření v dalších letech. Hypotéza č. 5 je potvrzena.

6. Vzhledem k nepřiměřeně stanoveným výkupním cenám za elektřinu ze slunečního záření výrobci elektrické energie ze všech zdrojů se obávají zrušení či omezení podpory OZE v budoucnosti. Více než ostatní výrobci se obávají výrobci elektrické energie ze slunečního záření.

Větší obavy ze zastavení podpory pro OZE jako celku mají výrobci elektrické energie z jiných OZ než slunečních. Pouze 6 % výrobců mimo solární zdroje nemá obavy z případného zastavení podpory OZE ať už v jakékoliv formě. U provozovatelů solárních elektráren je bez obav větší počet výrobců, a to 24 %. Z celkového počtu dotázaných výrobců se 18 % domnívá, že podpora OZE nebude zastavena. Obavy ze zastavení podpory všech OZE vyjádřilo 47 % výrobců. První část hypotézy o obavách všech výrobců je nutné potvrdit. Paradoxně se výrobci solární energie obávají omezení či zrušení podpory OZE méně než ostatní výrobci elektřiny z OZ, a tak je nutné druhou část hypotézy vyvrátit.

Závěrem je nutné podotknout, že omezení této práce spočívá v dotazníkovém šetření, kdy bylo možné výrobce elektrické energie z OZ oslovit pouze elektronicky, čímž byli mimo dotazníkové šetření postaveni výrobci, jež nemají počítač či připojení k internetu. Na tyto výrobce dolehl dopad zavedení elektronického vykazování výroby elektřiny nejvíce, neboť si tito výrobci museli pořídit počítač s připojením k internetu, nebo se vzdát podpory OZE. Nejčastěji se jedná o provozovatele malých vodních elektráren.

7. SUMMARY

Within the literature review the diploma thesis deals with the definition of renewable resources, subjects of electricity market and the system of payments for the support of renewable energy. The aim of this diploma thesis is the analysis of the legislative environment before 2013 and in 2013. The practical part of my diploma thesis is focused on the development of energy legislation, relating to renewable resources in the Czech Republic but it also deals with foreign suggestions for energy legislation in this field. Considering the legislative change of the payments for the support of renewable energy, the reporting of electricity production resources and evidence of electricity production, which is based on the law 165/2012 legal code, the diploma thesis describes new information and data flows between subjects of electricity market and the way of payment for invoices for supported production of electricity as well.

The diploma thesis characterizes the impact of legislative changes on the producers of electricity from the renewable resources. The diploma thesis is concerned with significantly discussed topics in the field of renewable resources. These topics are related to producers of electricity from the renewable resources and to consumers of electricity as well. The topics are especially about the amount of the payments for the support of solar energy and about establishment of the duty on solar energy. This diploma thesis can make the orientation in the legislative changes in 2013 for producers of electricity from the renewable resources easier. The diploma thesis can also help the electricity producers from the renewable resources in the necessary activities for the payment of supported production of electricity.

Key words: renewable resources, solar energy, legislative environment, subjects of electricity market, system of payments for the support of renewable energy

8. SEZNAM LITERATURY

BELICA, Petr, 2006. *Průvodce energetickými úsporami a obnovitelnými zdroji energie*. 1. vyd. Lanškroun: Regionální energetické centrum ve spolupráci s TG Tisk, 88 s., viii s. barev. obr. příl. ISBN 80-903-6801-8.

BREYER, Christian a Alexander GERLACH, 2013. Global overview on grid-parity. *Progress in Photovoltaics: Research and Applications*. [online]. roč. 21, č. 1, s. 121-136. ISSN 10627995. DOI: 10.1002/pip.1254. [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1002/pip.1254>

BROŽ, Karel a Bořivoj ŠOUREK, 2003. *Alternativní zdroje energie*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství ČVUT, 213 s. ISBN 80-010-2802-X.

CENEK, Miroslav, 2001. *Obnovitelné zdroje energie*. 2. upr. vyd. Praha: FCC Public, 208 s. ISBN 80-901-9858-9.

ČEZ, 2007. *Obnovitelné zdroje energie a možnosti jejich uplatnění v České republice: studie analyzuje současný stav a předpoklady rozvoje v dlouhodobějším horizontu*. Praha: ČEZ, 181 s. ISBN 978-802-3988-239.

[DUŠIČKA, Peter], 2003. *Malé vodní elektrárny*. 1. vyd. Bratislava: Jaga, 175 s. ISBN 80-889-0545-1.

KACVINSKÝ, Petr, 2007. *10 let regulace v elektroenergetice: právní předpisy s komentářem*. Jihlava: Energetický regulační úřad, 92 s. ISBN 978-80-254-1767-6 (v knize neuvedeno)

KAMINSKÝ, Jaroslav a Mojmír VRTEK, 1998. *Obnovitelné zdroje energie*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita, Strojní fakulta, 96 s. ISBN 80-707-8445-8.

KLOZ, Martin, 2007. *Využívání obnovitelných zdrojů energie: právní předpisy s komentářem*. Praha: Linde, 511 s. ISBN 978-807-2016-709.

KRIEG, Bernhard, 1993. *Elektřina ze Slunce: Fotovoltaika v teorii a praxi*. Ostrava: HEL.

MARVAN, Miroslav, 2001. *Obchodování s elektřinou: průvodce liberalizovaným trhem v České republice*. Praha: Plejáda, 141 s. Nová energie. ISBN 80-864-3121-5.

MURTINGER, Karel., Jiří BERANOVSKÝ a Milan TOMEŠ, 2007. *Fotovoltaika. Elektrina ze slunce*. Brno: Vydavatelství ERA. ISBN 978-80-7366-100-7.

MURTINGER, Karel a Jiří BERANOVSKÝ, 2011. *Energie z biomasy*. 1. vyd. Brno: EkoWATT, 106 s. Stavíme. ISBN 978-80-251-2916-6.

MUSIL, Petr, 2009. *Globální energetický problém a hospodářská politika: se zaměřením na obnovitelné zdroje*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, xiii, 204 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-807-4001-123.

NORTHRUP, Joseph M., George WITTEMYER a Helen REGAN, 2013. Characterising the impacts of emerging energy development on wildlife, with an eye towards mitigation. *Ecology Letters*. [online]. roč. 16, č. 1, s. 112-125. ISSN 1461023x. DOI: 10.1111/ele.12009. [cit. 2013-03-17]. Dostupné z: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ele.12009/full>

[ORAVOVÁ, Monika], 2010. *Obnovitelné zdroje energie (nejen) pro knihovny*. Ostrava: Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, 24 s. ISBN 978-80-7054-125-8.

PASTOREK, Zdeněk, Jaroslav KÁRA a Petr JEVÍČ, 2004. *Biomasa: obnovitelný zdroj energie*. Praha: FCC Public, 286 s. ISBN 80-865-3406-5.

PAWLICZKOVÁ, Nina a Adam PAWLICZEK, 2012. *Legislativní rámec roku 2012 pro podnikání v oblasti obnovitelných zdrojů energie*. Dostupné z: <http://www.opf.slu.cz/aak/2012/02/pawliczkova.pdf>

QUASCHNING, Volker, 2010. *Obnovitelné zdroje energií*. 1. vyd. Praha: Grada, 296 s. Stavitel. ISBN 978-80-247-3250-3.

SEQUENS, Edvard a Petr HOLUB, 2004. *Větrné elektrárny: mýty a fakta*. Brno: Hnutí Duha, 30 s. ISBN 80-868-3409-3.

SCHEER, Hermann, 2004. *Světové sluneční hospodářství: obnovitelná energie pro udržitelnou globální budoucnost*. v češtině 1. vyd. Praha: Eurosolar.cz, 318 s. ISBN 80-903-2480-0.

SRBOVÁ, Alena a Viktor VOJTKO, 2011. *Spotřebitelské teorie a realie*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta, 146 s. ISBN 978-80-7394-266-3.

SRDEČNÝ, Karel, 2009a. *Obnovitelné zdroje energie: Přehled druhů a technologií*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 31 s. ISBN 978-80-7212-518-0.

SRDEČNÝ, Karel, 2009b. *Obnovitelné zdroje energie: Ekonomika a možnosti podpory*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 31 s. ISBN 978-80-7212-519-7.

ŠUBRT, Roman, 2002. *Alternativní zdroje energie*. České Budějovice: Energy Centre České Budějovice, 31 s.

Zákony a jiné právní úpravy

Česká republika. Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). In: *Sbírka zákonů*. 29.12.2000, 131 (29.12.2000). Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/legislativa/legislativa_CR/Zakony/EZ_UZ.pdf

Česká republika. Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů*. 11.8.2000, roč. 2000, 74. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-256>

Česká republika. Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů*. 31. ledna 2012, 165/2012, 59.

Česká republika. Vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. In: *Sbírka zákonů*. 30.11.2005. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/legislativa/legislativa_CR/Vyhlaska/475/475_2005_3_11_2010.pdf

Česká republika. Vyhláška č. 364/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. In: *Sbírka zákonů*. 28.12.2007, 112. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=364&r=2007>

Česká republika. Vyhláška č. 409/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění vyhlášky č. 364/2007 Sb. In: *Sbírka zákonů*. 25.11.2009, 132. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=409&r=2009>

Česká republika. Vyhláška č. 300/2010 Sb., kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 29.10.2010, 110. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=300&r=2010>

Česká republika. Vyhláška č. 338/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 24.11.2011, 119. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=338&r=2011>

Česká republika. Vyhláška č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a doba životnosti výroben elektřiny z podporovaných zdrojů. In: *Sbírka zákonů*. 22.10.2012, 129. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=347&r=2012>

Česká republika. Cenové rozhodnutí ERÚ č.1/2002, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb. In: *Energetický regulační věstník*. 27.11.2001. Dostupné z: Cenové rozhodnutí ERÚ č.1/2003, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb. In: *Energetický regulační věstník*. 28.11.2002. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/cenova%20rozhodnuti/CR%20elektro/CR%201_2003.pdf

Česká republika. Cenové rozhodnutí ERÚ č.1/2003, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb. In: *Energetický regulační věstník*. 28.11.2002. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/cenova%20rozhodnuti/CR%20elektro/CR%201_2003.pdf

Česká republika. Cenové rozhodnutí ERÚ č. 26/2003, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb. In: *Energetický regulační věstník*. 26.11.2003. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/cenova%20rozhodnuti/CR%20elektro/CR%2026_2003.pdf

Česká republika. Cenové rozhodnutí ERÚ č. 10/2004, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb. In: *Energetický regulační věstník*. 29.11.2004. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/cenova%20rozhodnuti/CR%20elektro/CR_2004_10.pdf

Česká republika. Cenové rozhodnutí ERÚ č. 8/2006 ze dne 21. listopadu 2006, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů. In: *Energetický regulační věstník*. ze dne 27. 11. 2006, 8/2006, 10. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/cenova%20rozhodnuti/CR%20elektro/CR_2006_08.pdf

Česká republika. Cenové rozhodnutí ERÚ č. 4/2012, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie. In: *Energetický regulační věstník*. 26.11.2012, 8/2012. Dostupné z: http://www.eru.cz/user_data/files/ERV/ERV8_2012.pdf

Evropská unie. Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2001/77/ES, o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 27.10.2001, L 283/33. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:12:02:32001L0077:CS:PDF>

Evropská unie. Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 31.7.2006, L 210/1. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0001:0011:CS:PDF>

Internetové zdroje

ACTUM. Výroba energie z biomasy. *Alternativní zdroje energie* [online]. 2012 [cit. 2012-08-28]. Dostupné z: <http://www.alternativni-zdroje.cz/vyroba-energie-biomasa.htm>

AEBIOM, AEBIOM: Statistika využití biomasy v Evropě. *Biom.cz* [online]. 2008-04-14 [cit. 2012-08-30]. Dostupné z: <http://biom.cz/cz/odborne-clanky/statistika-vyuziti-biomasy-v-evrope>. ISSN: 1801-2655.

EIA. Total Energy - Annual Energy Review: Table 10.8 Photovoltaic Cell and Module Shipments by Type, Trade, and Prices, 1982-2010. *U.S. Energy Information Administration* [online]. 27.9.2012 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.eia.gov/totalenergy/data/annual/showtext.cfm?t=ptb1008>

ENERGETICKÁ AGENTURA. Zákon č. 180/2005 Sb. *Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s.* [online]. © 2013 [cit. 2013-01-13]. Dostupné z: <http://www.eazk.cz/zakon-c-1802005-sb/>

ERÚ. Často kladené dotazy - Obnovitelné zdroje. *Energetický regulační úřad* [online]. 18.1.2013 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=683

ERÚ. FAQ - Obnovitelné zdroje energie, kombinovaná výroba elektřiny a tepla a druhotné zdroje. *Energetický regulační úřad* [online]. 18.1.2013 [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=860

ERÚ. Informace o Energetickém regulačním úřadu. *Energetický regulační úřad* [online]. 18.1.2013 [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: http://www.eru.cz/dias-read_article.php?articleId=52

EU. Energetika: Konkurenceschopná, udržitelná a spolehlivá energetika. *Evropská unie* [online]. 14.12.2012 [cit. 2013-01-12]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/ener/index_cs.htm

MMR. Fondy Evropské Unie: 26,7 miliard € pro Českou republiku. *Ministerstvo pro místní rozvoj: strukturální fondy* [online]. 2012 [cit. 2013-02-09]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

MPO. EFEKT 2012 - Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2012. *EFEKT energie efektivně* [online]. © 2008 [cit. 2012-09-29]. Dostupné z: <http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/30717>

MPO. EFEKT 2012 - vyhlášení Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie na rok 2012. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2.12.2011 [cit. 2012-09-29]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument92709.html>

MPO. Operační program životní prostředí. *EFEKT energie efektivně* [online]. © 2008 [cit. 2012-09-29]. Dostupné z: <http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/9808>

MPO. Program rozvoje venkova. *EFEKT energie efektivně* [online]. © 2008 [cit. 2012-09-29]. Dostupné z: <http://www.mpo-efekt.cz/cz/programy-podpory/23012>

MPO. Působnost ministerstva. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 1.2.2010 [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument1926.html>

MPO. Vyhláška 541/2005 Sb. o pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona. *EFEKT energie efektivně* [online]. 2008 [cit. 2013-01-13]. Dostupné z: <http://www.mpo-efekt.cz/cz/legislativa/zakony-a-vyhlasky/vyhlaska-541-2005>

MZP. *Kjótský protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu*. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/kjotsky_protokol/\\$FILE/OMV-cesky_protokol-20081120.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/kjotsky_protokol/$FILE/OMV-cesky_protokol-20081120.pdf). 11.12.1997.

OTE, a.s. *Annual report 2011: Výroční zpráva 2011*. [online]. 2012 [cit. 2013-01-12]. Dostupné z: <http://www.ote-cr.cz/o-spolecnosti/soubory-vyrocnizprava-ote/1vyrocnizprava-2011.pdf>.

OTE, a.s. *Denní trh*. [online]. © 2010 [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <http://www.ote-cr.cz/kratkodobe-trhy/elektrina/denni-trh>

OTE, a.s. *Informace OTE, a.s. o postupech při výplatě podpory podporovaných zdrojů energie*. [online]. 2013 [cit. 2013-02-24]. Dostupné z: http://www.ote-cr.cz/poze/dokumentace/files_dokumentace/Informace_OTE-_a.s._o_postupech_pri_vyplate_podpory_podporovanych_zdroju_energie.pdf

OTE, a.s. *Základní údaje*. [online]. 2010 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.ote-cr.cz/o-spolecnosti/zakladni-udaje>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. Předpis 140/2009 Sb. [online]. 2013 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=140&r=2009>

PRAŽSKÁ ENERGETIKA, A. S. Výkup elektřiny. *PRE* [online]. 2008 [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.pre.cz/pre/kontakty/obchodovani-s-elektrinou/vykup-elektriny.html>

REGAM s.r.o. Fotovoltaika: Fotovoltaická elektrárna. [online]. 2012 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.regam.cz/fotovoltaika.php?lang=cz>

SEI. Informační materiál ČR-SEI ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. *Česká republika: Státní energetická inspekce* [online]. [2011] [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: http://www.cr-sei.cz/info_cz.htm

SNIŽUJEME CZ S.R.O. Konečný zákazník. *Snižujeme.cz* [online]. © 2011 - 2013 [cit. 2013-01-20]. Dostupné z: <http://www.snizujeme.cz/slovník/konecny-zakaznik>

SPVEZ. Operační program Podnikání a inovace. *Svaz podnikatelů pro využití energetických zdrojů* [online]. 3.5.2012 [cit. 2012-10-02]. Dostupné z: <http://www.spvez.cz/pages/oppi.htmjn>

SZIF. Program rozvoje venkova. *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. © 2000-2012 [cit. 2012-09-29]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČEA	Česká energetická agentura
ČR	Česká republika
DS	distribuční soustava
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ERÚ	Energetický regulační úřad
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
FVE	fotovoltaická (sluneční) elektrárna
KVET	kombinovaná výroba elektřiny a tepla
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MVE	malá vodní elektrárna
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OPPI	Operační program podnikání a inovace
OZ	obnovitelný zdroj/obnovitelné zdroje
OZE	obnovitelný zdroj energie/obnovitelné zdroje energie
PDS	provozovatel distribuční soustavy
PO	právnícká osoba
PPS	provozovatel přenosové soustavy
PV	povinně vykupující

SEZNAM GRAFŮ, SCHÉMAT A TABULEK

Grafy

Graf 1: Referenční hodnoty pro státní směrné cíle členských států pro podíl OZE na hrubé spotřebě elektřiny	38
Graf 2: Vývoj průměrné ceny solárních panelů	44
Graf 3: Maximální celkové měrné investiční náklady pro FVE do 30 kW na 1 kW instalovaného výkonu.....	45
Graf 4: Vyhledávání informací výrobci elektrické energie z obnovitelných zdrojů..	63
Graf 5: Informační zdroje výrobců elektrické energie z obnovitelných zdrojů	64
Graf 6: Vztah výrobců ke splatnosti faktur za zelený bonus v roce 2012.....	65
Graf 7: Vliv změny splatnosti zeleného bonusu na výrobce elektřiny.....	66
Graf 8: Typ náročnější povahy vyplňování údajů v CS OTE	67
Graf 9: Subjekty požádané o radu při výskytu komplikace při vyplňování výkazu v CS OTE.....	68
Graf 10: Postoj výrobců k zavedení odvodu ze solárního záření po roce 2013	70
Graf 11: Rozdílnost postoje k zavedení odvodu v roce 2013 mezi osvobozenými a neosvobozenými solárními výrobci	71
Graf 12: Srovnání postoje solárních výrobců k zavedení odvodu po roce 2013 dle instalovaného výkonu výroby	71
Graf 13: Postoj výrobců k nálezů Ústavního soudu, kterým zamítl návrh skupiny senátorů na zrušení odvodu.....	72
Graf 14: Názor výrobců na stanovení výkupních cen solární energie	74
Graf 15: Názor výrobců na ovlivnění výkupní ceny pro solární elektrárny ve prospěch lobbistů	74
Graf 16: Obavy výrobců ze zastavení podpory OZE	75

Schémata

Schéma 1: Splatnost podpory zeleného bonusu při vyplnění výkazu do 10. kalendářního dne měsíce následujícího po ukončení fakturačního období.....	54
Schéma 2: Splatnost podpory zeleného bonusu při vyplnění výkazu po 10. kalendářním dni měsíce následujícího po ukončení fakturačního období	55
Schéma 3: Příklad informačních toků	59
Schéma 4: Příklad finančních toků 1	61
Schéma 5: Příklad finančních toků 2	61
Schéma 6: Příklad finančních toků 3	62

Tabulky

Tabulka 1: Podpora pro výrobce uvedené do provozu od 1.1.2013.....	47
Tabulka 2: Režimy zeleného bonusu pro výrobce uvedené do provozu od 1.1.2013	47
Tabulka 3: Výše vynuceného výkupu pro FVE v roce 2013.....	49
Tabulka 4: Dopad nesesouhlasení nabídky a poptávky na krátkodobém trhu s elektřinou na smyšleného výrobce.....	56
Tabulka 5: Dopad záporné hodinové ceny na krátkodobém trhu s elektřinou dne 1.1. 2013 na smyšleného výrobce	57

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Grafické znázornění výše závazku snížit emise skleníkových plynů jednotlivých smluvních stran Kjótského protokolu

Příloha 2: Tabulka ke grafickému znázornění výše závazku snížit emise skleníkových plynů jednotlivých smluvních stran Kjótského protokolu

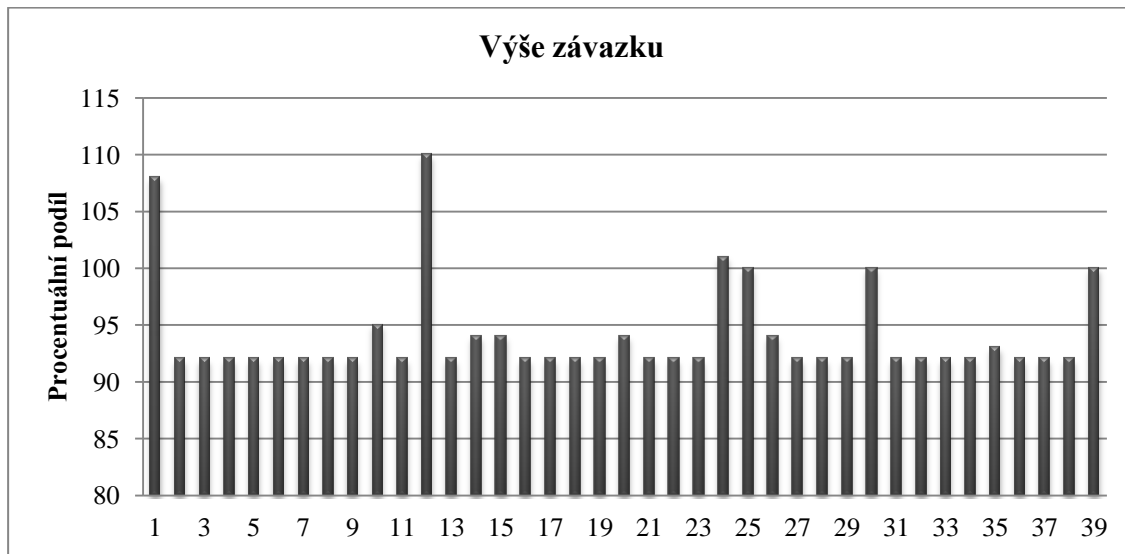
Příloha 3: Vývoj minimálních výkupních cen elektřiny z OZE

Příloha 4: Otázky k strukturovanému řízenému rozhovoru s account managerem nákupu energie

Příloha 5: Dotazník pro výrobce elektrické energie z obnovitelných zdrojů energie

PŘÍLOHY

Příloha 1: Grafické znázornění výše závazku snížit emise skleníkových plynů jednotlivých smluvních stran Kjótského protokolu

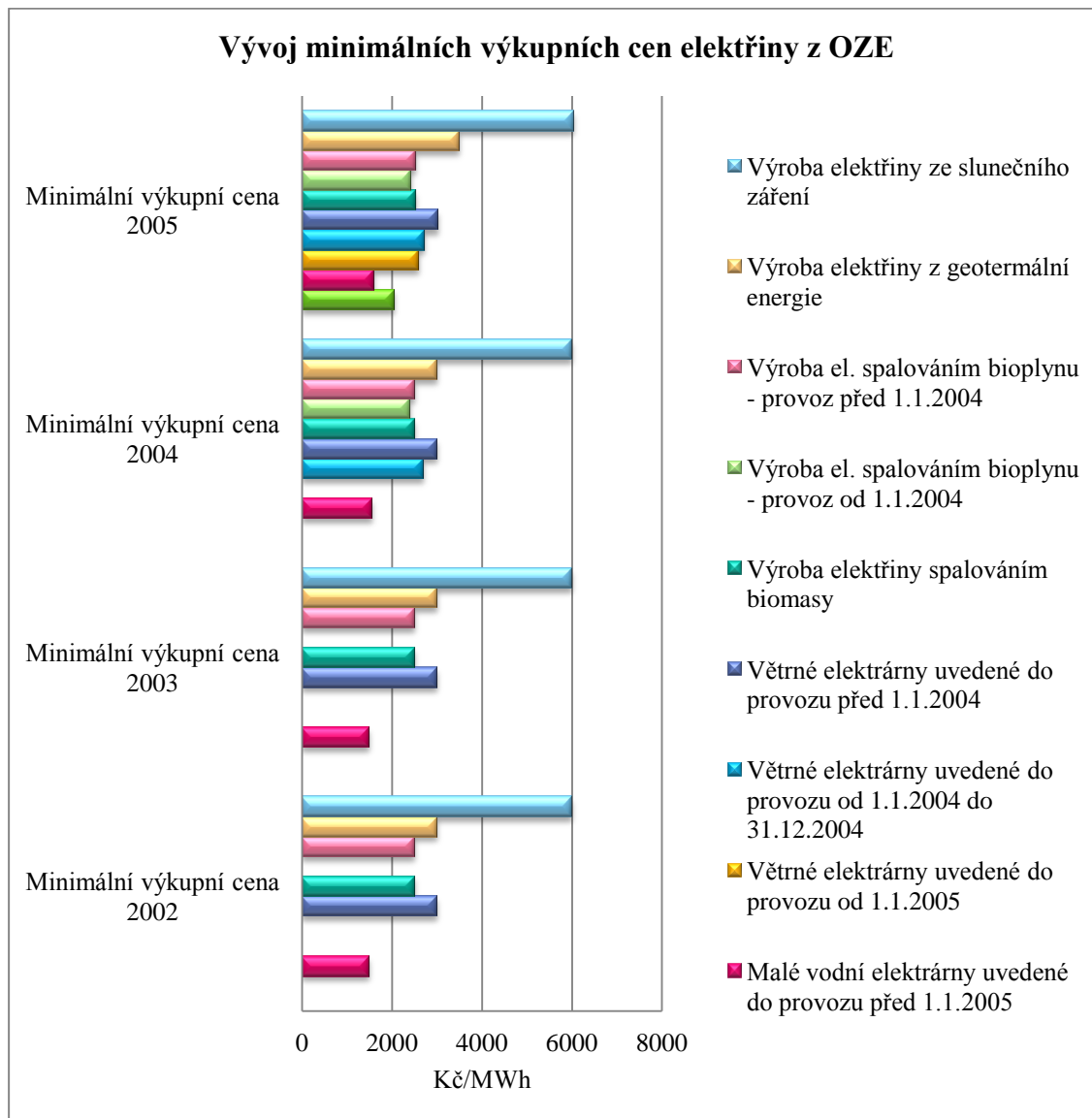

Zdroj: Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, zpracování vlastní

Příloha 2: Tabulka ke grafickému znázornění výše závazku snížit emise skleníkových plynů jednotlivých smluvních stran Kjótského protokolu

Číslo země	Smluvní strana	Výše závazku	Číslo země	Smluvní strana	Výše závazku
1	Austrálie	108	21	Monako	92
2	Belgie	92	22	Německo	92
3	Bulharsko	92	23	Nizozemsko	92
4	Česká republika	92	24	Norsko	101
5	Dánsko	92	25	Nový Zéland	100
6	Estonsko	92	26	Polsko	94
7	Evropské společenství	92	27	Portugalsko	92
8	Finsko	92	28	Rakousko	92
9	Francie	92	29	Rumunsko	92
10	Chorvatsko	95	30	Ruská federace	100
11	Irsko	92	31	Řecko	92
12	Island	110	32	Slovensko	92
13	Itálie	92	33	Slovinsko	92
14	Japonsko	94	34	Spojené království	92
15	Kanada	94	35	Spojené státy americké	93
16	Lichtenštejnsko	92	36	Španělsko	92
17	Litva	92	37	Švédsko	92
18	Lotyšsko	92	38	Švýcarsko	92
19	Lucembursko	92	39	Ukrajina	100
20	Maďarsko	94			

Zdroj: Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, zpracování vlastní

Zdroj: Cenová rozhodnutí ERÚ s účinností od 1.1.2002 do 31.12.2005, zpracování vlastní

Otázky k strukturovanému řízenému rozhovoru s account managerem nákupu energie

- 1) Jaké jsou formy podpory dle zákona 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů?
- 2) Pro které výrobce jsou určeny jednotlivé formy podpory dle zákona 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů?
- 3) Jaké režimy zelených bonusů se budou v roce 2013 rozlišovat a jaký je mezi nimi rozdíl?
- 4) Které druhy OZE budou dle zákona 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů podporovány?
- 5) Co je decentralní výroba a jak bude podporována?
- 6) Kdo bude dle zákona 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů subjektem povinným k úhradě podpory výrobcům elektrické energie z OZE?
- 7) Kdo je tzv. povinně vykupující?
- 8) Jakým způsobem proběhne vypořádání podpory za elektřinu vyrobenou v roce 2012?
- 9) Jakým způsobem si bude výrobce registrovat nárok na podporu?
- 10) Jaká bude splatnost podpory v roce 2013?
- 11) Jaký má vliv vývoj ceny elektřiny na krátkodobém trhu s elektřinou na výši podpory?
- 12) Jaké nové informační toky bude nutné nastavit mezi výrobcí a subjekty na trhu s elektřinou?
- 13) Jaké nové finanční toky bude nutné nastavit mezi výrobcí a subjekty na trhu s elektřinou?
- 14) Zůstane zachována povinnost úhrady odvodů z elektřiny ze slunečního záření v roce 2013?

DOTAZNÍK PRO VÝROBCE ELEKTRINY Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

Dobrý den, data z následujícího dotazníku budou využita pro účely diplomové práce.

Tento dotazník je anonymní a vyplněné údaje nebudou použity na komerční účely.

Vyplnění dotazníku trvá 5 - 7 minut. Tímto Vás prosím o vyplnění dotazníku a děkuji za Váš čas.

Veronika Průková, studentka Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích,
Ekonomická fakulta

INSTRUKCE: V případě, že vlastníte více výroben, vyplňte prosím údaje za jednu Vámi vybranou výrobu.

1) Vlastníte pouze jednu výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů?

- ano, vlastním pouze 1 výrobu
- ne, vlastním více výroben, ale všechny výroby využívají stejný obnovitelný zdroj (tj. např. 2 vodní elektrárny)
- ne, vlastním více výroben, všechny výroby nevyužívají stejný obnovitelný zdroj (tj. např. 2 solární elektrárny a k tomu 1 vodní elektrárna)

2) Jaký druh obnovitelného zdroje využívá Vaše výroba pro výrobu elektrické energie?

- voda
- vítr
- slunce
- biomasa
- bioplyn, skládkový plyn, kalový plyn, důlní plyn
- geotermální energie
- jiné, uveďte druh zdroje _____

3) Jakou formu podpory jste zvolili pro rok 2013?

- zelený bonus
- povinný výkup (pokračujte otázkou č. 8)

4) **Byla v roce 2012 taktéž zvolena forma podpory zeleného bonusu?**

ano

ne (pokračujte otázkou č.8)

5) **Vyhovovala Vám splatnost faktur za výrobu elektrické energie v roce 2012?**

ano, plně vyhovovala

ano, částečně vyhovovala

ne, spíše nevyhovovala

ne, splatnost byla naprosto nepostačující

6) **Má změna splatnosti zeleného bonusu formou záloh v roce 2013 na Vás nějaký vliv?**

ano

ne (pokračujte otázkou č. 8)

7) **V předchozí otázce jste uvedli, že změna splatnosti formou záloh má na Vás vliv.**

O jaký vliv se jedná?

---

8) **Znamená pro Vás změna výkaznictví v roce 2013 větší administrativní náročnost oproti roku 2012? Výkaznictvím je myšleno zadávání dat do elektronického systému operátora trhu CS OTE. U této otázky je možné zaškrtnout více odpovědí.**

ne, neznamená

ano, znamená větší finanční náročnost

ano, znamená větší časovou náročnost

ano, znamená větší složitost, komplikovanost

9) **Využíváte pro vystavování měsíčních výkazů o výrobě elektřiny a faktur služeb placené specializované společnosti/ placeného poradce?**

- ne, poradenské služby nikdy nebyly a ani nejsou využívány
- ano, využívám těchto služeb po celou dobu fakturace za výrobu elektrické energie
- ano, ale služby začaly být využívány až v roce 2013 v souvislosti se změnou výkaznictví
- ano, služby byly před rokem 2013 využívány, ale v roce 2013 došlo k ukončení využívání služeb
- ano, občas dle potřeby využívám těchto služeb

10) **Vyskytla se nějaká komplikace v případě vykazování údajů o výrobě a dalších údajů v CS OTE?**

- ne, zadávání údajů proběhlo naprosto bez komplikací (pokračujte otázkou č. 12)
- ano, ale komplikace neovlivnila splatnost faktury
- ano, komplikace ovlivnila splatnost faktury
- ano, vyskytla se komplikace, která zatím neumožnila údaje do CS OTE zadat

11) **Na koho jste se obrátili při řešení komplikace? U této otázky je možné zaškrtnout více odpovědí.**

- přímo na operátora trhu OTE a.s. prostřednictvím manuálu, telefonní linky, e-mailu
- na distributora (ČEZ, E.ON, PRE)
- na asociaci výrobců
- na známého, kamaráda
- na jiného výrobce
- na odborníka, specialistu
- na nikoho, komplikaci jsem řešil/a sám/sama

12) **Co pro Vás jako výrobce znamenalo zavedení odvodu z výroby elektrické energie ve výši 26 % pro povinný výkup/ 28% pro zelený bonus? U této otázky je možné zaškrtnout více odpovědí.**

- odvod se mé výrobně netýká, výrobně je od odvodu osvobozena
- odvod pro mou výrobně znamená prodloužení návratnosti investice
- odvod pro mou výrobně znamená neschopnost splácet závazky nebo omezení rodinného rozpočtu
- odvod pro mou výrobně má jiný dopad, uveďte prosím jaký
_____
- přestože se odvod vztahuje na mou výrobně, odvod nemá žádný následek

Ústavní soud vyhlásil nález, kterým zamítl návrh skupiny senátorů na zrušení právní úpravy, která zavedla odvody za elektřinu ze slunečního záření (1).

13) **Ústavní soud rozhodl, že zavedení odvodu z elektřiny ze slunečního záření není v rozporu s jinými právními úpravami. Souhlasíte s rozhodnutím Ústavního soudu?**

- ano, souhlasím, odvod není v rozporu s právem (pokračujte otázkou č. 15)
- ne, nesouhlasím, odvod je v rozporu s právem
- nevím/ nezbytvám se touto problematikou/ nemám názor (pokračujte otázkou č. 15)

Z jakého důvodu je dle Vás odvod z elektřiny ze slunečního záření
14) **v rozporu s platnou právní úpravou/ Listinou základních práv a svobod? (můžete uvést více odpovědí)**

- je v rozporu s právem vlastnit majetek/ pokojně užívat majetek
- je v rozporu se svobodou podnikání
- je v rozporu s legislativně stanovenou návratností investic 15 let
- jiný důvod, uveďte prosím jaký _____

Doposud je odvod z elektřiny ze slunečního záření stanoven pouze do konce roku 2013. Jste zastáncem toho, aby byl odvod zaveden v současné podobě i pro rok 2014?

- rozhodně ano
- spíše ano
- spíše ne
- rozhodně ne

Audit výkupních cen z fotovoltaiky odhalil možné pochybení ve stanovování výkupních cen. Ceny byly dle onoho zjištění nepřiměřeně vysoké, tudíž zajišťují nižší návratnost investic než 15 let.

16) Domníváte se, že výkupní ceny byly pro solární elektrárny stanoveny nepřiměřeně vysoké?

- rozhodně ano
- spíše ano
- nevím/nezajímám se
- spíše ne
- rozhodně ne

17) Domníváte se, že výkupní ceny pro solární elektrárny byly ovlivněny ve prospěch některých podnikatelů, kteří do výstavby fotovoltaických elektráren investovali (jednalo se o tzv. lobbying)?

- rozhodně ano
- spíše ano
- nevím/nezajímám se
- spíše ne
- rozhodně ne

- 18) **Máte obavy, že výsledek auditu výkupních cen pro fotovoltaiky může zastavit podporu pro všechny obnovitelné zdroje?**
- ne
- ano, ale pouze pro solární elektrárny
- ano, ale pouze pro velké zdroje, např. pro "solární farmy" na polích a loukách
- ano, podpora by mohla být zastavena pro všechny obnovitelné zdroje
- 19) **Vyhledáváte sami informace o legislativních změnách v oblasti obnovitelných zdrojů?**
- ano
- ne, čekám, že mi informace poskytne někdo jiný
(pokračujte otázkou č. 21)
- 20) **Odkud čerpáte informace o legislativních změnách v oblasti OZE? (můžete uvést více odpovědí)**
- od distributora (ČEZ, E.ON, PRE)
- od operátora trhu OTE, a.s.
- od asociací výrobců elektřiny z OZE
- přímo v zákonech
- jinde, uveďte prosím kde _____
- 21) **Byli jste informováni o změně výkaznictví, respektive o vyplňování výkazu v CS OTE?**
- ano (pokračujte otázkou č. 23)
- ne

22) **Znamenala pro Vás neznalost informací opožděné vyplnění měsíčního výkazu za leden 2013 v CS OTE?**

ne, přes neznalost byl výkaz za leden vyplněn do 13.2.2013

ano, výkaz nebyl zadán do 13.2.2013

23) **Majitelem výroby elektrické energie z OZE je**

fyzická osoba, občan, domácnost

společnost s ručením omezením, akciová společnost, jiná společnost

24) **Prosím uveďte výši instalovaného výkonu výroby v kW schváleného do provozu distributorem**

do 5 kW včetně

5 - 15 kW včetně

5 - 30 kW včetně

30 - 100 kW včetně

100 - 1 000 kW včetně

nad 1 000 kW

---

(1) Zdroj: ÚSTAVNÍ SOUD ZAMÍTL NÁVRH SKUPINY SENÁTORŮ NA ZRUŠENÍ ODVODŮ A ZDANĚNÍ ELEKTRINY Z FOTOVOLTAICKÝCH (SOLÁRNÍCH) ELEKTRÁREN. Ústavní soud České republiky [online]. 16. 5. 2012 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.concourt.cz/clanek/6724>